UNIVERSAL
LIBRARY

OU_224632

UNIVERSAL
LIBRARY

بسم الله الرحمن الرحیم نصلی علی رسولہ الکریم

در مطبع مے نادر واقع لکھنؤ طبع گردید

CHECKED 1956

بسم الله الرحمن الرحیم

عمده تزین کلامیکه عند التقریر پیوند فضلای نامدار افاضل جلیل المقدار
باشد حمد بیحدیست که از جواهر حروف تنالش نعت مکلل صحاح برای
اجسام الفاظ رسیده زیباترین پیرایه که بتماشش مفتاح کنز سعادت و مصباح
فانوس رشادت عطا فرماید نعت محمودیست که دلکشش منتخب کتاب رسالت
و منتجب دیوان نبوت واقع گردیده اما بعد بر ضمائر اقمار نظائر طالبان
حق شناس روشن تر از خورشید سمت الراس باد که هرگاه اشیای عجیبه
و اجناس غریبه از صنادیق اختفا و کتمان برآمده زیب دکاکین اعلان
می شوند صاعدان مصاعد فهم و ذکا و عارجان معارج رفعت

واعتلا دست بابیتاعش کشاده خطے می اندوزند واز پا افتادگان
وحل پر خلل پستی فطرت وگام سنجان بوادی دور از آبادی نهب و
غارت کف افسوس مالیده فتیلهٔ نقب سرقت می افروزند
حتے که این معنی در متاع کثیر الانتفاع علم وهنر که گرمی هنگامهٔ انتظام
امور جزئی وکلی بدان منوط ومربوط نیز راه یافت چنانچه هریک از
ناآشنایان طرز معانی بیگانه وبامضامین بیگانه بیگانه براه ناهموار سرقهٔ
مضمون اشعار خواه بسمان الفاظ دخواه به تبدیل بعض شتافت فاما
معشوقه کتابی که سر تا پا بعلت سرقه گرفتار باشد بنظر نرسیده وشاهد
نسخه که از غرق تا قدم حلیهٔ دزدی پوشیده باشد جلوه گر دیده پس
بنا زم بعقل مشیر تدوین نفس النفائس که چیدن جواهر الفاظ کتاب مشکین
نفحات نفائس اللغات را که در ترجمهٔ لغات اردوی هندوستانی وعربی
وفارسی داند که ترکی از تصانیف لطیف ابلغ بلغائی دهر افصح فصحای عصر
مولوی اوحد الدین احمد بلگرامی قدس سره السامی است
باوجود احاطهٔ ضیائی بضیائی شهرتش دزدیده وتبلیغ بوقایت مضمونش
مصرعه چه دلاور است دزدے که بکف چراغ دارد ؛ مصداق
حال او گردیده ازانجا که حواس سارق هنگام ارتکاب فعل
ناقصهٔ خود صریح است که مجتمع نمی باشند لسا گوهر الفاظ مرادف

از دست نگاهش فرو ریخت و چونکه اخفای آنچنین امتعهٔ ثمین
خیلے دشوار و اشکال ست بخیال تشنیع خلائق بشباهرای که مظهر طرز
انتخاب باشد گر نخیت بهر حال چون اکثر خاص و عام ازان کتاب
ممتنع الجواب که این فقیر حقیر محبوب علے رام پوری
آنرا پیش ازین در مطبع جامع مکارم اخلاق و منبع محاسن اشفاق
محمد مصطفےٰ خان حرسه الله عن نوائب الزمان مطبوع
کنانیده بود تا حال بیخبر ستند و دامن حال از آلائی شوق تحقیق
مالامال داشته از نقد ظاهری تهیدست ستند لهذا خاکسار بعد ازالهٔ
اغلاط صریحهٔ نسخهٔ نفیس هاش منتخب النفائس که از ایصال لوث
دور و ریخ جدا و بانفصال فرق سارق و بدخواه شاهد سال هجری
جلوه نماست قرار داد در عهد تقدس مهد خدام گردون
احتشام حضرت شهنشاه گیتی پناه ابوالمظفر
مصلح الدین ثریا جاه سلطان عادل خاقان زمان
محمد امجد علیشاه پادشاه خلد الله ملکه و سلطانه و افاض علے
العالمین برکاته و احسانه طبع کنانیده ابواب فوز کثیره بر روے
طالبان کشاد و الله ولی التوفیق و بیده ازمة التحقیق آمین ثم آمین

باب الف ممدودہ با باے موحدہ

اُردو	فارسی	عربی	اُردو	فارسی	عربی
ہ	ف	عر	ہ	ف	عر
آنجورا ۱	آبخور	سوب دکوز	آبرو ۲	آبرو	عرض
آب ریز ۳	آب ریز یا جای خزین	مصب الماء	آبنوس ۴ چوب معروف	آبنوس	ابنوس
آپس ۵	خویشی و خویشاوندی و خویشان و منتسبان	قرابۃ و نسیبا بین الاحباب	آہی ہاے آہی چلائی ۶	خود فریاد میکند	فلان یضرب و یصیح
آٹا ۷	آرد	طحن	آٹھ ۸ عدد معروف	ہشت	ثمان و ثمانیۃ
آنسو رونا ۹ آٹھ	گریستن بسیار	الدمع بالبعۃ	آٹھوان ۱۰	ہشتم و ہشتمین	ثامن
آج ۱۱	امروز	الیوم	اُختا ۱۲	اُختہ دخایہ کشیدہ	خصیۃ
آدھا ۱۳	نیم و نیمہ	نصف	آدھا بسی ۱۴	در و نیم سر	شقیقۃ
آرایش ۱۵	کاغذین باغ ۱۶	+	آرسی ۱۷	آئینہ	مرآۃ
آرا ۱۸	آرہ	منشار	آرا چلانا ۱۹	آرہ کشیدن	نشر
آڑ ۲۰ ۲۱	پردہ	حجاب و ستر	آڑا ۲۲	اُریب	منحرف
آڑو ۲۳ ۲۴	شفتالو	خوخ	آزمانا ۲۵	آزمودن	امتحان و تجربہ
آزمایش ۲۶	آزمایش و آزمودن	خبرات ۲۷ کسر خای معجمہ	آستین ۲۸	آستین	کم و ردن
آستین چڑھانا ۲۹	آستین بر زدن	تشمیر	آسرا ۳۰	امید و چشم ۳۱	رجا و امل

۱ آنجورا ۲ آبرو ۳ آب ریز ۴ آبنوس ۵ آپس ۶ آہی ہاے آہی چلائی ۷ آٹا ۸ آٹھ ۹ آٹھ آنسو رونا ۱۰ آٹھوان ۱۱ آج ۱۲ اُختا ۱۳ آدھا ۱۴ آدھا بسی ۱۵ آرایش ۱۶ کاغذین باغ ۱۷ آرسی ۱۸ آرا ۱۹ آرا چلانا ۲۰ ۲۱ آڑ ۲۲ آڑا ۲۳ ۲۴ آڑو ۲۵ آزمانا ۲۶ آزمایش ۲۷ خبرات ۲۸ آستین ۲۹ آستین چڑھانا ۳۰ آسرا ۳۱ امید و چشم

ه	ف	عر
آسان ۲۸	آسان	سَهْل وامور وهيّن هيّن
آس پاس ۲۹	گرداگرد	حَوْل
آسمانی تیر ۳۰	تیر هوائی	سهم عار
آفتابہ و آفتادہ ۳۱	آفتابہ و آفتادہ	مطهرة واداوة وتمقمه
آگ بجھانا ۳۲	سرد کردن آتش	اِخماد و اِطفاء
آگ بگارنا ۳۳ و دبانا	آتش بگاشتن نهفتن	دفن النار في الرماد
آگ لگنا ۳۴	آتش گرفتن وافتادن	وقوع الحريق
آگ و آگ ۳۵	+	عُشَر
آلو بخارا ۳۶	آلو بخارا	اِجاص
آنا جانا ۳۷	آمد و رفت	تردّد
آندھی ۳۸	باد تند	ريح ودَعْر
آنسو ۳۹	اشک وسرشک	دَمْع
آنسو ٹپکنا ۴۰	فرو چکیدن اشک	انسبال
آنکس ۴۱	کسیکہ	مقمعة
آنکھ پھیرنا ۴۲	پریدن چشم	اختلاج العين

ه	ف	عر
آسایش ۴۱	آسایش	راحة ورخاء
آسمان ۴۲	آسمان وسپهر	سماء وفلك خضراء وجبا
آسیبے ۴۳	پیری زده وگرفته وبوزده وگرفته	ذي جنة
آگ ۴۴	آتش وآذر شه	نار وهبهب وشواظ
آگ دبانا ۴۵	آتش بگاشتن پوشیدن وپنهان کردن	طمن
آگ لگانا ۴۶	آتش زدن	اِحراق
آگے ۴۷	پیش وبر رو	قدام وقبالة وبجاه وحضور
آنا ۴۸	آمدن	مجی وإتیان
آنب وآم ۴۹	انبه ونغرک	انبج
آندھی اوتھنا ۵۰	باد تند برخاستن	هيجان الريح
آنسو بہنا ۵۱	روان شدن اشک	سَمَع وذرف وهمل
آنکڑا ۵۲	آہن سر کج	عُقْفاء
آنکھ ۵۳	چشم ودیده	عين وناظرة وطرف
آنکھ پھوڑنا ۵۴	چشم کور کردن	فقاء

باب الف فارسی مع نون

ه	ف	عر	ه	ف	عر
آنکھہ دکھانا	چشم نمودن ۱۲	زہ الغوہ د عاطفہ	آنکھہ مارنا	چشمک زدن	غمز
آنکھہ مچولا	سیر مالک و چشم بندک	+	آنکھہ موندنا و بند کرنا	چشم بستن	تغمیض و اغماض
آنکھہ نیچی کرنا	چشم فرو کردن	غض ہرد و مجہ ۱۲	آنولا معروف ۱۲	آملہ سرو خشک ۱۲	املج
آواز ۳ه	آواز و ہانک	صوت وصدا	آواز پڑجانا و بیٹھ جانا	آواز گرفتن ۳ه	مجرو بحۃ و بحاحۃ
آوا معروف ۱۲	آوہ و دندان و دانش	القمان و کلبۃ الفخار	آہٹ	شنکیدن و شلپو و شیپو	حس و حشفہ و حسیس و حش

باب الف مقصورہ با باے موحدہ

ابابیل ۳ه	پرستوک و فرستوک	خطاف و عوار	اُبال	سر جوش و کف دیگ	کثعہ ۳ه و طفاحہ
ابرک	ستارۂ زمین	طلق	اُبیرہ ۳ه	ابرہ	ظہارۃ
اُبسنا	مزہ گردیدن طعام	تسنہ ۳ه	اُبکائی	بھم برآمدن دل	تھوع
اُبلنا	جوشیدن آب و دیگ	علیان جلیش ۳ه	اُبلا	پاچک و عوشاک ۳ه	خثی اخلاج
اُپلی جلانا	پاچک سوختن	اختاء	اُپلنہے	از خود است و از ناست	ہو منی
اُتار	نشیب صد فراز	صبب	اُسارا	گذرگاہ آب و مرود آمدن	معبر و منزال
اُتارنا	فرود آوردن کسے را بمکان	انزال	اُترانا	خود نمائی	مرح و ربط ۱۲ و اشر
اترسون ۸	پیشتر پرس مرد و پیشتر دیر روز	البعد یومین و قبل یومین	اُترنا ۸	فرود آمدن مسافر و از منزل بگذشتن	نزول و عبور
اُترنگ ۱۱۱۱	کرارا	ساکف	اُتر رہی	باد شمال و شمالی و بالا	شمال و مسمح

ہ در کہ مقابل پائین باشد و چرب با یاے تحتانی را ساکنہ بضم ہمزہ و سکون سین مہملہ و ضم کاف و

ه	ف	عثو
اتو و اتو[۸۵]	ایضاً	+
اتهلا[۸۶]	پیالهٔ بے تہ	زهراجر و زهرا و زهرا
اتهل[۸۹]	اندازهٔ چیز	قیاس و تخمین
اثرن[۹۱]	چنگلوک[۹۲]	استاج و اسپیلیج
اجارنا[۹۳]	ویران کردن	منخرب و اخراب
اجڑنا[۹۵]	ویران شدن و دور گردیدن	خرب
اجلا[۹۷]	سپید	ابیض
اجمود[۹۹]	تخم کرفس[۱۰۰]	بزرالکرفس
اجیالا[۱۰۱]	روشنی درمرغ	ضوء و ضیاء و نور
اجیار[۱۰۳]	اجار و آجار و رسجان	مخلل
اچانک پکڑنا		اغتیالاً[۱۰۵]
اچکا[۱۰۷]	بردار و دزد	نشل
اچها[۱۰۹]	خوب و خوش و آرے	حسن و زین و تحسین و بلی
اچهل جانا[۱۱۱]	برجستن	دثوب
اچهوانی[۱۱۳]	پت	خرسة[۱۱۴]

ه	ف	عثو
اتوار[۸۷]	یکشنبه	یوم الاحد
اٹالا[۸۸]	بارخانه و رخت خانه	قماد و اناث
اڈهادینا[۹۰]	بزخیر انیدن	اڈحاج
اُجاڑ[۹۲]	ویران	خراب و خرابة
اجارة[۹۴]	مزد دادن خانه وغیره	اجادة
اچڑنا[۹۶]	گران تر	اثقل
اجلائی[۹۸]	سپیدی	اثقل[۹۹]
اجوائن[۱۰۰]	زیان و تخم و	انزیان البنج البخراسانی
اجیرن[۱۰۲]	سیصفه زن و تخمه سیدرن	تخمه هیشه
اچانک[۱۰۴]	ناگهان یکایک	نغته و مفاجاة
اچٹ جانا[۱۰۶]	جستن شیر و غیره	نبوة
اچک لیجانا[۱۰۸]	دزیدن	خطف و اختطاف
اچهالنا[۱۱۰]	بپاشیدن	پرة
اچهوٹنا[۱۱۲]	واکفیدن	غص
اخروٹ[۱۱۴]	چارمغز و گردگان	جوز[۱۱۵]

۱ اثرن گوبرن نافش بورپاداں پیرنے ۲ اچهوانی گوبرن نافش بورپاداں پیرنے ۳ اچهوانی گوبرن نافش بورپاداں پیرنے

ه	ف	عر
اوا	اوا وآن و نا ۱۱۵	دلال و عنج و شکل
اوبدانا ۱۱۶	دست پاچه شدن	اضطراب و اضطرار
اودھار ۱۱۹	دام و دست	فخ و دام
اودھار لینا ۱۲۱	دام گرفتن	اقتراض
۱۲۳ اودیر اودیر سے جمع کرنا	از ہر سو فراہم آوردن	+
اودھموا ۱۲۵	نیمجان و نیم کش و بسمل	+
اودھیڑنا ۱۲۶	پوست کندن	کشط و سلخ و قسط
ارواوا ۱۲۹		
ارگن ۱۳۱ نام ساز ۱۲	ارغن و ارغون و ارغنون	+
ارمان ۱۳۳ تکیہ ست ۱۲	ارمان و آرزو	منیة و امنیة و امانی جمع
۱۳۵ ارے زبان تصیحت ۱۲	خفچہ و غبارہ	مجن ۱۲
۱۳۷ ارے مذبیہ تحقیر ۱۲	ارے	+
۱۳۹ اڑانا	پرانیدن	اطارة
۱۴۱ اڑنا	گہ گیری	حران ۱۳
۱۴۳ اڑواڑ	+	ظلم ۱۳

ه	ف	عر
اوا کرنا ۱۱۶	اوا کردن	
اورک ۱۱۸	اورگ گرم خشک ۱۲	زنجبیل طب
اودھار دینا ۱۲۰	وام دادن	اقراض
ابھار مانگنا ۱۲۲	وام خواستن	استقراض
ادھ گلا ۱۲۴	نیم خام و نیم پختہ ۱۲	+
ادھیڑ ۱۲۶	میانہ سال	عوان
اڈا ۱۲۸	آدہ ۱۲	موقعہ
ارگجا ۱۳۰	برگنہ	
ارند ۱۳۲	بید انجیر	خروع ۱۲
اروی معروف ۱۲ ۱۳۴	+	قلقاس ۱۲ گرم و خشک
اژدہر ۱۳۶ غلہ معروف ۱۲	دشمن و شاغل	دساجع
اڑ انا ۱۳۸ چربیدگی بدان	ستون	
اڑنا ۱۴۰	پریدن و پرنده و کردن	طیران ۱۲
اڑنگا ۱۴۲	پای بچک نہادن	شغر بیدق ۱۲ خیاد تیه ۱۲
اڑیل ۱۴۴	گہ گیر	سرون

سلہ اوا نتج اول انقلاب است

و در اردو بمعنی تحمل بمعنی

سکون نیز بمعنی مستوفان آمده

رسیدن کار بہ نہایت و درنہایت

سکون و دون و حقیر بمعنی

بمعنی ولادت یا بمعنی وضع حمل آمده

سکون اول و ثانی بمعنی

سلہ ادھ بمعنی نصف

سلہ ادھیڑ بمعنی

سلہ ارے بمعنی

سلہ ارے بمعنی

سلہ اڑ انا بمعنی

سلہ اڑنا بمعنی

سلہ اڑواڑ بمعنی

سلہ اڑنگا بمعنی

سلہ اڑیل بمعنی

سلہ اڑ انا بمعنی

سلہ اڑنا بمعنی

سلہ اڑواڑ بمعنی

سلہ اڑنگا بمعنی

سلہ اڑیل بمعنی

سلہ اڑ انا بمعنی

سلہ اڑنا بمعنی

سلہ اڑواڑ بمعنی

سلہ اڑنگا بمعنی

سلہ اڑیل بمعنی

ه	ف	عر
ازار بند	شلوار بند و بند تنبان	تکّة وسکّك جمع ۱۲
ازدها	اژدها و اژدر	تنّین ۱۲ والرومی ثعبان
اسانا	کاه خرمن	تبن ۱۲
اسپند	اسپند دان	حرمل ۱۲
اشترا	استر و استر	بطانة
اشارا	اشاره	ایماء و عمز و غمز و ایما
افلاس	درویشی و فلاکت	فقر و فاقة و تقصاصة
اکتانا	دل گرفتن	ملال و ملالة
اکثرنا	بر خود پیچیدن و ناز دیدن	تلخّر و تعجب
اکرو	چنگال و غنچه	قرصاء
اکماژا	جرک	مصرع
اکمیژنا	بر کندن و بر کشیدن	تقلیع و اقلاع
اگال	گل از چاه بر آوردن	حمأة بالفتح
اگر	اگر گرم جشک	عود و قطران و مندل
اگل پڑنا	بر آمدن تنغ و کشیدن	انداق

ه	ف	عر
ازار بندا لنا	ازار بند در ازار کردن	استشاك
ازدہات	ہفت سر	صُفر
اسپغول	اسپغول و اسپرزه	بذر قطونا
استانی	اُلتون	معلّمة
اُسترا	استره و موتراش	موسی
افطاری	روزه کشا	فطور و قطوری
افیون دانیم	بہانل افیون	افیون
اکڑا	شجیده	مقشنج
اکڑی چلنا	سینه راست کشیدن و دست جنبیدن	شمر و دتل
اکونی	دوشاب دلی	وحام
اکہرسی	رسن یکتاه	حبل سحیل
اگاڑی		طول و سکیل
اُگال	اُگال	بلاعة بضم مر حدة
اُگلا	پیشین و پیشینه	سابق و سالف
اگلنا	بیرون انداختن از دہن	قذف

ه	ف	عر
اگنا	رسیدن و رسیدن	نکبت
اگوائی	پذیرہ شدن	استقبال
الاؤ	الاؤ ع	موقد النار
الٹنا	بازگونہ سر از زیر	
الٹا سوار ہونا	از نکیس دم برشت ستر	تشذر
الٹ پلٹ ہونا	برہم شدن اسباب	تقلب والقلاب
السی	زغیر ہ	کتان
الف ہونا	سیخ باشدن	قمص و شنتان و قباء
الکسی	سستی و کاہل و سنسلہ نالہ	کسل و دوصمة
الو پلچن	سرمہ خفا	کحل الخفاء
امام	سردہ و پیشوا و کل سجدہ تلاہ	امام بمعنے پیشوا
امانت رکھنا	ودیعت نہادن	ایداع
اُمس	گرمی سخت	عکة وکمک وکماک وکماک وعلیا
آملتاس	خیار چنبر	خیار شنبر
انار بیدانہ	″	شنباء

ه	ف	عر
اگر جڑ ما بھاکھا ۱۲	سمندر ۱۲	سمندل
اگھانا بھاکھا ۱۲	سیر	شبعان
الاچی ۱۲	ہم نشست کہ ۱۲ قافلہ	شوشمیر
اُلٹا جنا	پاوگونہ زادن	بلن ۱۲
الٹ پلٹ ہونا	زیر و زبر شدن و تہ و بالا کردن	قلب وتقلیب
اولٹی پاون پھیرنا	برگشتن	رجعة وتقهقری
الغوزہ	توتک ۱۲	شبابة
اگلنی	اونگ آوند ۱۲	مغلاق
اُلو	پنجد	بوم وبومة
الینڈ ٹانڈ اوندیلنا	فرو رفتن	کبد وتکب
امام باڑہ	حسینہ و ۱۲ روضہ امام حسین	+
امرت بھاکھا ۱۲		ماء الحیوة وعسل
انکاڈھمکا	بسیار و بسیقدار ۱۲	+
انار	نار و انار	رمان
انبلی	انبلیہ ۱۲ سرد و خشک	ترهندی

ه	ف	عر
انٹی	کشادگی میان انگشتان	فَوْت
انجل	+	حَتِّیَة
انجیر	انجیر و انجیرہ	تِین ۲ه
اندرجو	زبان کنجشک	لِسَانُ العُصْفُر
اندھر	باتمند و غبار انگیز	عَاصِف وَمَحْرُم وَهَجَّاج
اندھیری	چشم بند	بَرْقَعُ الفَرَس
انڈواسی	+	بَائِض ۲ه
انڈی سینا	پل بچہ کشیدن و بضہ پروردن	حَضَنَ حِضَانَة
انگارا	آتش پارہ کلان	جَمْرَة
انگلی لینا	خمیازہ کردن و دراز کشیدن	تَمَطّی
انگلی	انگشت	اِصْبَع ۲ه
انگلی چٹخنا	انگشت لیسیدن	مَرَث
انگوٹھا	ز انگشت	اِبْهَام
انگوٹھی پہننا	انگشتر پوشیدن	تَخَتَّم
انگیا	بازو بند کچلو	+

ه	ف	عر
انٹی بازی	+	قَفَاف
انجمن	توتیا و سرمہ	کُحْل
اندارن کا پیل	کلیسٹ قرنفل	حَنْظَل
اندھا	کور و نابینا	اَضْرَدُ وَاَعْمٰی
اندھی	زن نابینا	عَمْیَاءُ عَمْهَة ۲ه وَعَمِیَّة
انڈا	بیضہ مرغ	بَیْضَة وَبِیْض
انڈی و دینا	بیضہ دادن و تخم نہادن	بَیْض
انکھوا اکھوا	روئیدگی از زمین برآید	بَارِض ۲ه
انگڑائی	خمیازہ و کسلمندی	مَطْوَاء ۲
انگشتانا	شست و زنگیر	خَتِیْعَة ۲ه
انگلی چٹخانا	آواز برآوردن انگشتان	فَرْقَعَة
انگنائی	پیشگاہ	سَاحَة وَفَاغَة
انگوٹھی	انگشتری	خَاتَم ۲ه
انگور	انگور	عِنَب وَکَرْم ۲ه
انگیٹھی	آتشدان	کَانُون

ه	ف	عر
انی	نوک نیزه	سِنان
اوپر	بالا	اَعلیٰ
اوٹ	پرده	حاجز ۵۳
اوٹنی	چوکین ونین اونٹنی	مِحلاج ۵۴
اوجھ	شکنبه	کرش ۵۶
اوڑھنا	جامه سر خود انداختن	التحاف ۵۸ وتلطخ
اوکھ	نیشکر	قصب السکر
اول	گرو	رِهن ۵۱
اولما	رود در رودہ	مَسموط ۵۱۲
اونٹ	شتر	بعیر وجمل
اونٹ کٹا	اشتر خار	+
اونٹنی	مادہ شتر	ناقه
اوندھا	بازگونه ۵۱۵	مَنکوب ومقلوب
اوندھی ہوگئی	برو افتادن	انکباب ۵۱۶
اوہ واوہی ۵۱۷	مخ دوغ جان	وَی

ه	ف	عر
اوہی	غار گرفتن فیل وشیر را	سَرابیدہ ۵۱
اوٹ	محاورہ قبیح ۱۲	مرد بیزن
اوٹنا	اسی پنجه ۱۲	فلنجیدن
اوئی روئی	فخوده وفخیده	مَحلوج ۵۵
اوجھی	شکم بنده وشکمی	بطین وعبد بطین ۵۹
اوڑھنی	سراندازوروبنی وچادر شانه ۵۸	خمار ومِجر ومقنعه
اوکھلی	چماز وجوغن ۵۹	مِهراس وهاون
اولا	تگرگ وپنجه وسنگچه	بَردَد ۵۱۱
اون	پشم	صوف ۵۱۴ وددبر
اونٹ بٹھانا	خواباندن شتر	اِناخة
اونٹ گاہی	اشتر گاه ۵۱۳	زَرافه ۵۱۳
اونچی نیچی	نشیب وفراز	ارض ذات سوار
اوندھانا	نگون گردن	نکب ونکس
اونگھ	پنکی	نعسة ونشاسة ۵۱۷ وَوسن
اہار	۲ شیر بدہنده کرکاندن	+

ه	ف	عر	ه	ف	عر
اَہیر	گاوبان	لبّان بقّار	ایال	نشو ویال	عُرف
ایتر	خودنما	صوح وبطو وداشمر	ایڑ لگانا	پاشنہ زدن کردن	زَلفوزَرگل
ایثری	پاشناو پاشنہ	عقب	ایکزنگ	یکرنگ	صَمیم مُصمتہ
ایکطوتا	یکتاپسر	فخاد برمدن شدن	ایک منزلہ و دومنزلہ وغیرہ	خانہ یک شبانہ ودوشبانہ	دُودطبقہ طبقتین
ایلوا	صبر	صَبِر	امنیت	خشت	لبن واجر معرباآجر
اینڈھن	ہیمہ وہیزم	حطب	ایواڑا زبان دہاستہ	آغل	خطیرۃ
	باب بای موحدہ مع الالف				
باپ	پدر	اب وجد والد	بابرنگ	رنگ کابلی گرم خشک	+
بابونہ	بابونہ	بابونج معرب وبقاح لاذر	بات	سخن وگفتگو	کلام ومنطق
بات بدلنا	زبان برگردانیدن وسخن برگرداندن	تبدیل وتبدل	باتین کرنا	سخن گفتن	تکلم وتفوہ
بانٹ	سنگ ترازو	صنجۃ المیزان	باجرہ	کاورس	جاورس معرب
باچھہ	گنجگ ہان	صَامِعہ وشدق	بادرسیہ	بادرسیہ وکباج	کربۃ
بادل	ابر ومیغ	غمام وغیم وغارض وربا	بادیا	کاسۂ مسی کلان	قصعۃ وجفنۃ
بارانی	یارانی	مِطرۃ ولبادہ	بارتنگ	بارتنگ زبان سرد وخشک	لسان الحمل
بارہ بانی	دہدری کاوشیش بری	ابوجود ونضار	بارہ سنگا	گوزن نخجیر	اَیل وذَل

دابیر زیر کسرہ ہمزہ وسکون ہا موحدہ وکسر رای مہملہ وسکون تحتانی ورای عجمہ ۱۲ دل بفتح واو وسکون ہین مہملہ وایل بروزن رسید ہم آمد ۱۲

ه	ف	عر
باربرداری	باربرداری	حُمُولة
باڑھ	آب وقت تیغ	غِمار وحَدّ وَظُبة
باڑھ	برچھی وبلست	رُمح وسِنان
باڑھ	بالیدگی	نُمُوّ بفتحتین ورشد
باڑھ کرجانا	رنجیدن وتمشیر	نَصْل وفُلُول
باز	باز	بازٍ ایواز جمع
بازو	بازو	عَضُد
بازو	بازودرازی	عُضادة
بازی گر	بازیگر	مُسَعْبِذ ومشعوذ
باسی	شبینہ	بائت
باگ	دوال لگام	عِنان
باگ ڈھیلی کرنا	سبک کردن عنان	اِرخاء
باگ موڑنا	عنان پیچیدن	عطف وثنی
باگھنی	مادۂ شیر	اسدة ولبوة
بالا	شیرخوارہ	طِفل

ه	ف	عر
باری	ہنگام میز	نوبة
باڑھ	رودہ دراز	سلکت وانبوب وسطر
باڑھ	جوش دریا	مَدّ وطَمّ وتموّج
باڑھ رکھنا	آب دم داون	شحذ وسن
باڑھیا	فسان کش	شحاذ وسان
بازاری	بازاری ومردم بازار	سُوقِیّ
بازو	بال مرغان	جناح
بازوبند	بازوبند	دُمْلُوج ودُمْلُج
باس	بوی خوش وبد	نَشر وعَرف
باشا	باشہ	باشِق وعَلَم
باگ ڈور	بالہنگ وضبور	مِقوَد
باگ کھینچنا	جلوی اسپ کشیدن	کبح وکفح
باگھ	شیر	أسَد واسد جمع
بال	موے غیر موے وشعر	شَعر وشَعَر
بالاپوش	شادیچہ	لِحاف

ه باب اول موحده

ف باء فارسی با نقطه زیر

ع باء موحده با نقطه زیر

ه	ف	عر
بالا	گوشوارہ	قُرط و شنف ۱۲
بال بکھیرنا درہم	موئی پریشان کردن	نَشْرُ الشَّعْرِ
بال چھڑنا	ریختن مو	اَلْحِسَار ۱۳
بال چھڑ	+	سُنبل الطیب
بالشت	وجب و کدست و بدست	شِبر اشبار جمع ۱۴
بالو	ریگ	رَمْل ۱۵
بالے اسیر نہ ترکی ۱۱	گوشوارہ دار و آویزہ گوش	قُرط و رعثہ ۱۶
بان	تیر چوب	+
باتات	سبزیات و جارہ بخوانی الله	بَقْل و نَبات
بانجی	سوراخ مار	جُحر بضم جیم و سکون حا بی مہملہ ۱۷
بانجھ	ستردن و ستاغ ۱۸	عَقیم و عاقِر
باندھنو	گلبند و گلبندے	+
بانس	نے	قَضب و قَصَبہ
بانس کی جڑ	ریشہ نی بن نے	عنقر ۱۹
بانسلی	نی و نیتہ و نیچہ	قَصَب و زمار ۲۰ شبابہ و مزمار

ه	ف	عر
بالاخانہ	منظر و پرارہ و موزعہ	عِزْوَہ و عُلِّیَّہ
بال بکھیرنا	موئی کشادن	سَدْل ۲۱ و سال
بال چننا	موئی برچیدن	نتف و قمص
بال سلجھانا	راست کردن	تَسریح ۲۲
بالشت سے ناپنا	وجب کردن	شَبر ۲۳
بالو کی دوات	دوات ریگ	مُرمِلہ ۲۴
بانے بشاشہ ترکی ۱۱	خوشہ	سُنبُلہ
بانا	پود	لُحمہ ۲۵
بانم قسے از ماہی ۱۱	ماریا ماہی خلاد دبرد و شتے و احیا و بیع کردن و جری	حربت و انقلیس ۲۶
بانٹنا	بخش کردن	تَوزیع و تفویق
باندھ	بند آب	بَرع ۲۷ و سکر
باندا	بکتنگ ۲۸	ابتر و بتر ۲۹
بانسا	نے بینے دو بیوار کہ بینے	قصبۃ الالف و عرنان ۳۰
بانس کی چھال	پوست نے	لِیط ۳۱
بانسلی بجانا	نی دمیدن	زمر و تزمیر

ف عر ۱۲ منتھا و سکون نون و فا ۱۳ و سکون دال مہملہ ۱۴ و سکون حا مہملہ ۱۵ و سکون لام ۱۶ و سکون عین و ثا مثلثہ ۱۷ و سکون جیم و فتح حا مہملہ ۱۸ و سکون غین و الف ۱۹ و سکون عین و قاف ۲۰ و سکون صاد مہملہ ۲۱ و سکون لام ۲۲ و سکون سین مہملہ ۲۳ و سکون ر ۲۴ و سکون لام ۲۵ و سکون حا مہملہ ۲۶ و سکون قاف و لام ۲۷ و سکون ر ۲۸ و سکون کاف و نون ۲۹ و سکون ر ۳۰ و سکون ع و نون ۳۱ و سکون طا مہملہ

ه	ف	عر
بایان ہاتھ	دست چپ	ید یُسریٰ
باؤ ہندی	گرہ بیاؤ دن	عقبٰت
باؤلی	وائے برزبان لاری	؛
بائین	چپ	یسار
بھول	مغیلان	سمر و ثمر
بہانا	دستینہ دوست برنجن	سوار و قلب
بہتی	پلیتہ	فتیلہ و ذبالہ
بہنا	تبتہ و سنگ صلایہ	فہرہ و صلایہ
بہیر	پھوہڑ و تیز و کرک	سلوٰی و سمانی
بجلی	درخشیدن	برق و صاعقہ
بزبان فصیحتر	شلہ	کرسفہ و فرصہ
بجھرا	کشکین و کشکینہ	؛
بجھرے کی روٹی	نان کشکین و سیسار	؛
بیج	اگر کی و بیج ترکی	وتج و حشک
بپاد	پناہ گہ گریزگاہ	ملاذ و مفر

ه	ف	عر
بادہ	باد	ریح
بادرچی	طعام پز	طباخ و طاہی
بادلی	زن بیاہنا بیجرد	تجنوبہ و خمعاء
بہری	موی پیشانی	طرۃ
بت	بت	صلو و وثن
بتھوا	شریک سہ دوسرا	تالی و قطف
بت شکن فرہی شلکم	نور دشکم	عکنہ
بٹنا	تافتن	فتل
بجانا	نواختن دفعلت و کوفتن	نقر و ضرب
بجلی چمکنا	درخشیدن برق	لموع و خفوق
بجز	گفتار	ضبح
بجھرا	خشت سبز	کرامہ
بجھایا پانی	آب داغ	؛
بچانا	نگہبانی و پاسبانی	حمایۃ و وقایۃ و حراست
بچھڑا	گوسالہ	عجل و فرقد

انگشت بطے مفہوم جہ گرد و کرمی و تلف
یکست و بیچہ و زنان گوید للمرضع
کالقطف ۱۲
بجز و موحدہ با الف و پلیتہ آتش گرفتہ
عربی شیر بریدن جہ گویند و زبان فارسی
زاد و نادانی فرسیر بچہ گویند و زبان فارسی
بچہ جانوران زنان گویند و دختی گویند
فتیلہ زنان ۱۲ ۵ نشانی گویند
باکرہ

۱۵ بجز کی آواز شنیدہ شتر کہ گرگ دست
۱۵ بجز کی آواز شنیدہ شتر کہ گرگ دست
۱۵ قولہ تعالیٰ عجلا جسدا لہ خوار ۱۲

ه	ف	عر
بچھو	کژدم	عَقرَب وشِبلہاء
بچھیا	بچہ مادہ گاؤ	عِجلَة
بچی	ریش بچہ در شیشہ	عَنفَقَة
بچون والی	بچہ دار	مُطفِل
بخار آنا	تب کردن گرفتن و تشنیدن تب	حُمّ
بدخو	بدخو	شَکِس و زعُرور
بدر	نقرہ کوب	مُفضَّض
بدشگنی	بدگوئی و بدزبانی	شَامَة وطِیَرَة و تَطَیُّر
بدکاری	بدکاری	زِناء و بَغاء وفِسق وفجُور
بدن ملنا	بدن مالیدن	دَلک وتَدلُک
بدھیا	فاپ شیدن	خَصِی
برامدا	سایبان	صُفّة وظُلّة
برادر	برادر	نَجِیم
برابری کرنا	ہمسری کردن	مُساجَلَة
برائی	بدی	سَیِّئَة

ه	ف	عر
بچھونا	بستر	فِراش
بچھیرا	آب کرہ قرم ترکی	مُهر
بچیانا کان کا	جنبانیدن آب هرہ وگوش شوخ	صَرّ
بخار	تپ	حُمّی وبُخار
بخاری	پرزنخو	*
بدذات	بدذات	خَبِیث وشِرّیر وشِرّیر
بدنویسی	ابواب	*
بدکار	بدکار	زانی ولُغی ومُومِسَة
بدی کا کھانا	دشمنان ابر	اِنقِشَاع
بدھ	چارشنبہ	یَوم الاربِعاء ودُبار
برا	بد	قَبِیح
برانا	خنک وبیمینہ	کادِبوس وعَبدالحَیّة
برابر	برابر متاسر وهمسر	کُفو وعَدِیل
برادہ	سوئش	بُرادَة
بربریخانا	گوسپندخانہ	مَاوَی الغَنَم

ہ	ف	عر
برتن	ظرف واناء	ظَرْف وَاِنَاء
برچھی	زوبین	حَرْبَة
برس	سال	سَنَة
برسیت بھاگھا ۱۲	اور مز و ہرمز	بُرْجِیْس و مُشْتَرِی
برف	برف	ثَلْج
برنی	صابونی	صَابُوْنِيَّة
برقع اوڑھانا	نقاب زخ برانگندن	تَخْمِیْر وَجْه و اِدَارَة
برکت ہونا	برکت شدن	*
برما	برمہ و برماہ و سنبہ و اسکنہ	مِثْقَب وَ بَيْرَم
برن	سراپا	حِلْيَة
برنی	رستنگاہ مژہ	شُفْر و اَسْكَفَة
برہہ	آب آہ	غَمِيص
برا جھوٹا	دروغ زن	كَذَّاب وَاَفَّاك وطِرِس
بڑائی کرنا	ستودن	مَدْح وثَنَا
بڑا چلنے والا	بسیار رو	مَشَّاء
ہ	ف	عر
بڑھیا	نیزہ دار سنان دار	رُمْح واَسَل
برداشت کرنا	تیمارداری نگہبانی	صَنْعَة
برسات	برشکال	بَسَارَة
برطرف کرنا	برطرف کردن	عَزْل
برف والا	برف فروش	ثَلَّاج
برقع	روبند	بُرْقُع ونِقَاب
برقع ڈالنا	برقع برخ انگندن	تَبَرْقُع و تَنَقُّب
برگد	*	ذَات الذَّوَائِب
برملا	سنسیدن بر وزن خبیدن	تَثْقِيب
برنگا	گدارہ بر وزن مدار	مُرْدِيَة
بروٹھا	معاودۃ مصیبات	سُدَّة
بڑی	شیر بہا ساچق ترکی ۱۲	*
بڑائی	بزرگی	عَظَمَة
بڑبڑانا	تکلیدن	غَمْغَمَة وَجَمْجَمَة
بڑبھس	فرتوتی	خَرَافَة

۱۲ بفتح ف و سکون ر و ضم ت و ضم ب و سکون ر و ضم ج و سکون س و ضم ب و سکون ر و ضم ج و سکون س و ضم ب و سکون ر و ضم ج و سکون س

ع	ف	ه
بڑھانا	درازکردن	بَرْهانا
بڑھاپا	۸	بُڑْهاپا
بڑھوتا	بڑھنا	بَڑْهوتا
بڑھیا	پیرزن پیرزال	بُڑْهیا
بسنا	قابو	بَسْنا
بسانا	خوشبو کردن چیزے	بَسانا
بسانا	کسی جا دادن	بَسانا
بستا	آباد و آباد دادن	بَسْتا
بسورنا	لب بچیدن	بَسورنا
بسولی	تیشہ معمار	بَسولی
بسیرا	شب نشین	بَسیرا
بطخ	بط آبی	بَطَخ
بغراً	بفتح دال ۱۲	بَغْرا
بغل	خشک و خشخاش	بَغَل
بغلیں لب لینا	در بغل گرفتن	بَغَلیں لینا

ع	ف	ه
بڑھنا	دراز بینی	بَڑْهنا
بڑھانا	از حد در گذشتن در مدح ۱۲	بَڑْهانا
بڑھنا	صاف شدن و پالیدن ۱۲	بَڑْهنا
بڑھئی	کنکار لغو تکلم و درود گر ۱۲	بَڑْهئی
بڑا	بزرگ ۸	بَڑا
بساطی	سقط فروش و خرده فروش	بَساطی
بسانا	آباد کردن	بَسانا
بسانہند	بابو	بَساہنَد
بستی	آبادی	بَستی
بسولا	تیشہ	بَسولا
بسیرا	شب بسر بردن	بَسیرا
بطانا	زیر نله پیچ	بَطانا
بغبغا	غبغب	بَغْبغا
بغل	بغل و بین بازو	بَغَل
بغلگیر ہونا	در آغوش گرفتن	بَغَلگیر ہونا

ع	ف	ه
بڑھانا	دراز کردن	بَڑْهانا
بڑھاپا	۸	بُڑْهاپا
بڑھوتا	لفجن	بَڑْهوتا
بڑھیا	پیرزن پیرزال	بُڑْهیا
بسنا	قابو	بَسْنا
بسانا	خوشبو کردن چیزے	بَسانا
بسانا	کسی جا دادن	بَسانا
بستا	آباد و آباد دادن	بَسْتا
بسورنا	لب بچیدن	بَسورنا
بسولی	تیشہ معمار	بَسولی
بسیرا	شب نشین	بَسیرا
بطخ	بط آبی	بَطَخ
بغراً	بفتح دال ۱۲	بَغْرا
بغل	خشک و خشخاش	بَغَل
بغلیں لب لینا	در بغل گرفتن	بَغَلیں لینا

ع	ف	ه
بڑھانا	دراز کردن	بَڑْهانا
بڑھاپا	۸	بُڑْهاپا
بڑھوتا	لفجن	بَڑْهوتا
بڑھیا	پیرزن پیرزال	بُڑْهیا
بسنا	قابو	بَسْنا
بسانا	خوشبو کردن چیزے	بَسانا
بسانا	کسی جا دادن	بَسانا
بستا	آباد و آباد دادن	بَسْتا
بسورنا	لب بچیدن	بَسورنا
بسولی	تیشہ معمار	بَسولی
بسیرا	شب نشین	بَسیرا
بطخ	بط آبی	بَطَخ
بغراً	بفتح دال ۱۲	بَغْرا
بغل	خشک و خشخاش	بَغَل
بغلیں لب لینا	در بغل گرفتن	بَغَلیں لینا

ع	ف	ه
بڑھانا	دراز کردن	بَڑْهانا
بڑھاپا	۸	بُڑْهاپا
بڑھوتا	لفجن	بَڑْهوتا
بڑھیا	پیرزن پیرزال	بُڑْهیا
بسنا	قابو	بَسْنا
بسانا	خوشبو کردن چیزے	بَسانا
بسانا	کسی جا دادن	بَسانا
بستا	آباد و آباد دادن	بَسْتا
بسورنا	لب بچیدن	بَسورنا
بسولی	تیشہ معمار	بَسولی
بسیرا	شب نشین	بَسیرا
بطخ	بط آبی	بَطَخ
بغراً	بفتح دال ۱۲	بَغْرا
بغل	خشک و خشخاش	بَغَل
بغلیں لب لینا	در بغل گرفتن	بَغَلیں لینا

ف	عر
بغل زدن و بملک زدن	شَمامَة
جامه آبچ	صِوان
تیز شدن	تَیْس
بچه گوسفند	جَعْر و عَناق
ثرثرة بسیار و دشنام	ثَرْثَرَة
وارفتگی	نِزاع
کون دزد و فرومایه	تَغَیُّر
گروه و دسته و بله	عصار و توجه و زوبعه
شیر بچه	شِبْل
زور و نیرو و قوت انسانی	قُوَّة
شلغیه کردن	فَحْم و حمر وستر
باد و بیاه	داهیة و جبوکر و غول
دیو اکبیب	وَبْر الاهلة
هزار و زندان	کعبة و عنة و حمیل
زمی	شقشقه

ف	عر
سبوسه	هَبِیرَة و حزاز
بسیار گوئی و دراز نفسی	بَثّ و بثاث
بزماده	صَابِرَة
پوست درخت	لِحاء
پراگنده کردن	نَثْر و نثار
گوهری نشان کرده و مرصع	صاذو یکیه و مصمار
بتهار و تعزیت	مالات الحزین
زبان آوری	+
سراب و حجر	
عوم و امت و دادخ	
گربه نر	صیوان ابو صاع کنیته
بلاق	حُوام
بلاصین شدن و ترسان و ستمند	فِداء
بلبلانا	لَقُوس
بلبل چشم و چشم بلبل	+

ه	ف	عر
بغاء		
با		
بکری		
بکل		
بلهرنا		
بکنی		
بگلا		
بگلا		
بل		
بل		
بلا		
بلاق		
بلبل		
بلبلانا		

ہ	ف	عر
بَلبلا و بلاّ	زنجیر و حلقہ	حبل و غرانیق و بیغاجات
بلی	بندِ در	وثاق و مغلاق
بُنا	بافتن	نسج
بناوٹ	بافتگی	حیاکه
بندر	بوزنہ و بوزینہ و چرز و میمون	قرد و رباح
بندریا	مادہ بوزنہ	قردۃ
بندھوا	بندی و زندانی	اسیر و مسجون
بندنیا یا مین کرنا	زنداں کردن	تسجین
بَنسی	شست	شص
بنفشہ	سرو و سرا	بنفسج
بنیا	دلال و زرگر	بدّال
بوبک	پیرنا بالغ	*
بوٹی	تکہ	بضعة و مرعة و وذرة
بوجھ	بار	حمل و ثقل
بوجھل	گران	ثقیل و وقین

ہ	ف	عر
بلی	گربہ و نر و مادہ	سنور و هرة
بلی لوٹن	دلغلطان و دلاغلطیدن گربہ	بادر نحبویه
بناوٹ	ساختگی	تکلف و تصنع
بنجر	خشکسار	وعر و وعرة
بندر والا	میمون باز	قراد
بندوق	تفنگ و تفنگ	*
بندیخانہ	زندان و بندہ و بندی خانہ	سجن و محبس
بنسلوچن	تباشیر	طباشیر معرب
بَن مانس	*	نساس
بنولا	پنبہ دانہ و گلپہ	حب القطن
بوائی	کفتگی پا	فلوق و مشقوف
بوتہ	بوتہ و شتر بچہ بوتم ترکی	فصیل
بوجھ	درفت	ادراك
بوجھل	گرانبار	مثقل
بوچھار	ریزش و سرشک باران	رشاش المطر

باواو

ف	عر	ه
بورا	نُشَارَة	بورانی
بوڑھا	شَیخ وھِرِم	بوزہ
بول	گفت گفتار و سخن	بول
بول	×	بولی
بونا	تخم پاچہ خرد پاچہ	بونا
بوند	قَطرَہ	بھاپ
بھابھی	زن برادر	بھات
بھائی بہتی	طعام ماتم وَضِیمَہ	بھاٹ
بھاپ بھاگ	کم شدن آب دیگ	بھاپ
بھارنا	جارب زدن	بھاری
بھاگنا	گریختن	بھال
بھالا	نیزہ	بھالا مارنا
بھانت بھانت	گونہ گونہ	بھانجا
بھانجی	دختر خواہر	بھانجی
بھان متی	مقہ باز طاس باز و مشعبذ	بھاوج

ف	عر	ه
بورانی	بُورَانِیَّة	بورا
بوزہ و کجنی ج	فُقَاع	بوزا
بول صیغہ امر ۱۲	قُل وتکلّم	بول
زبان	لُهجَة ولُغَة	بولی
ثمر بکاشتن	زَرع وبَذر	بونا
دود دیگ و آب دیگ	بُخَار	بھاپ
بتہ و شپ	بَطن	بھات
باز فروش باز خوان	وَصّاف مُقرِی وصَادح	بھاٹ
بھابھی کاسہ		بھابھی
گران	ثَقِیل	بھاری
نوک نیزہ و تیر	سِنَان	بھال
نیزہ زدن	طَعن واسعاط	بھالا مارنا
خواہرزادہ	اِبن الاُخت	بھانجا
بنگ و کنب	حَشِیش وفُقَیّب	بھانجی
ننگ دختر برادر	کُنَّة	بھاوج

ه	ف	عر
بہانہ	بہانہ	حیلہ جمع حیل
بھائی	برادر و ہمدرد و یار	اخ
بہت	بسیار و فراوان	خیر بمیل و عزیز
بھٹ	دار الکفار و بتخانہ	دیر و بیعہ
بھٹنی	سر پستان	حلمہ بالتحریک
بھٹی	گلخن	تنور و اتون
بھٹیارہ	مہمانسرا و مسافرخانہ	خان و رباط
بھرا	کر	
بھرتی	اگن فاگنہ	حشو
بھر لینا	گرفتن بمعنی منع و توقی	استیفاء
بھرنا	آمودن	ملا بالفتح
بہروپیا	صورتباز	
بہری	زن کر	صماء
بھڑ بھونجا	خود بزد و خورد بز	محمص
بھڑکنا	زبانہ کشیدن	التہاب

ه	ف	عر
بھاڑ	نرخ	سعر
بھپارا	کتاب بروزن مہتاب	مجور
بھتیجا	برادر زادہ	ابن الاخ
بھٹکنا	راہ غلط کردن	ضلالۃ
بھٹی	داش و دام	کور
بھٹیارہ		طباخ بتخان والرباط
بھٹک	خیرہ و شدہ	متحیر مبہوت
بھرانا	بجوصلہ رختین	
بھروینا	جامہ خواندن	
بھرم	بزرگی	
بھرنا	آلودن و آغشتن	تلوث
بھروسا	امید	توقع و اعتماد و اتکال
بھنور	گلیر بالہ	
بھڑکانا	تیز کردن	اِلہاب
بھڑکنا	وحشت خوردن	نفور و نفاد

ہ	ف	عر
بھڑوا	کس کش شوہر جلب وقرباں ۱۲	قوادۃ دیوث
بہشتی	بہشتی	اَھلُ الجنۃ
بہکانا	ورغلانا بدن	اِغوا
بھگونا	خیسانیدن	مَرث وتَعع
بہل	ارابہ	عجلہ
بھلاوان	بلاؤ گرم وخشک ۱۲	بلاذر
بھلائی	خوبی وبہتری	حُسنے و حسنہ
بھلکڑ	دنا بیدار فراموشکار	نسیی
بہلا	بہلہ دکھاوٹ	قُفاز
بہنا	بہتیہ پنبہ زن	حلاج و نداف
بہنبھانا	ذبح کردن گاؤ گوسفند وغیرہ	خنخنہ و عُنّہ
بھبھیری	+	بُرقان
بھنگا	کاڑ	اَفل و احول
بھنگھونا	بنگسا	+
بھنگی	سوہ کش مہ کمانہ تاری	مُطہر

ہ	ف	عر
بھس	کاہ	حشی وتبن
بہشتی	آبکش	سقاء
بھکھاری	دریوزہ گر دریوزہ گر	شحاذ
بھگوڑا	بسیار گریزپا	اباق ملاغ
بھلا	خوش ونیکو	طیب وحسن وزین
بھلا دینا	فراموش گردانیدن	نسیہ و انساء
بھلائی وبچا	تولوشہ	×
بھلکڑ	غلط کار	مغلاط
بہن	ہاجی ومحاورہ ہشیرہ	اُخت
بھنبھانا	×	اَغن واختہ
بھنبھانا	شورش گمسان	اِغنان
بھنڈی	+	باصباء وقرقاء
بھنگا	+	براعہ و سمنول
بھنگیڑا	بنگاب ساز	+
بھنگی	بنگ نوش	حشاش

ه	ف	عر
بهشوئی	بیزنه	صِهْر و خَتَن
بهمنی	دست نشان دستمقه و دوش	+
بهوسی	بهوس بهوس بهوس

۵	ف	عر
بیاج	سود	رِبا
بی ادب	نافرمان ناشائستہ	تارِكُ الْأَدَبِ وَمَنْ لَا يَعْرِفُ الْأَدَبَ
بیاہ	کدخدائی	عُرس
بیپاری	سوداگر	تاجِر
بیٹا	پسر و فرزند	وَلَدٌ وَوَلَدٌ وَعَقِبَةٌ وَوُلْدٌ وَخَلَفٌ
بیٹی کے ۱۲	دختر و دخت	بِنْتٌ وَابْنَةٌ وَسَلِيلَةٌ
بیچ	میان	وَسْطٌ وَاَوْسَطٌ
بیچون بیچ	میان میانہ	مَحْبُوحَةٌ وَحَقَاقٌ
بیحیائی	بے شرمی	وَقَاحَةٌ
بیر ۲	کنار	نَبِيٌّ
بیر بہٹی	عَرَدسک	×
بیڑہ	×	سَيِّقَةٌ
بیڑی	بند پاؤں کا	اَدْهَمُ وَمِرْمَلٌ
بیگار	مجرگ	سُخْرَةٌ
بیل اللہ	بیارہ و پیچان و دوپیرہ	يَقْطِينٌ

۵	ف	عر
بیاج خور	سود خور	مُرْبِي
بیمانا	بیمانہ ۱۲ و پیمودن	مُكْرِبَانٌ وَمُكْرِبُونَ وَمِسْكَانٌ
بیت	بید	خَيْزُرَانٌ
بیٹ	پنجال	ذَرْقٌ
بیٹھنا	نشستن	قُعُودٌ وَجُلُوسٌ
بیج	تخم	بِذْرٌ وَبَزْرٌ ہر دو آمدہ ۱۲
بیچ	در اندر	فِي وَوَسْطَ
بیحیا	بی شرم و بی آزرم	وَقِحٌ وَجَالِحٌ
بیسد	بیخ شک پزشک	طَلِيبٌ وَاسِيٌّ وَنِطَاسِيٌّ
بیری	درخت کنار	سِدْرَةٌ
بیڑا	سل طوف و رمث	إِسْتِيَاقٌ
بیڑہ لیجانا	راندن و شمن ستور را نزا	
بیکار	بیکار	مُتَعَطِّلٌ
بیگاری	بیگاری	سُخْرَةٌ
بیل	نرگاو	ثَوْرٌ

ه	ف	عر
بیلچه	بیل	مجرفه
بیماری	رنجوری	تمریض
بینٹ	دسته	ضباب و مقبض
بین	مویه	ندبه ه
بینگن گرم و خشک ۱۲	باذنگان بادنجان معرب ۱۲	آنب و کهکب ه
بینی بای اصل مجهول ۱۲	بینی و بینی ور	رتاج ه
بیوقوف	گول و کون خر	ابله ه و احمق

باب بای فارسی با الف

ه	ف	عر
پاٹا	گوکرو جامه کوب	مرحاض و عضبار ه
پاٹ	پرده آسیا	ضراه
پاٹھا	فیل بچه	دغفل ه
پاخانه	آبخانه و خلا و آب و خانه	بیت الخلا و کنیف
پادری لغت انگریز ۱۲	کشیش هر دو زن و میر ۱۲	قسیس معرب ۱۲
پارا	سیماب و جیوه بروزن بیوه ۱۲	زیبق و زوق
پاڑھ	خود چوب است	+

ه	ف	عر
بیلن	چوبه دوچوبه ه	محور و مسطح و مرفاق
بی محابه	بی ملاحظه و بی ملاحظه	مرفوع القلم
بینداء ه	سترس و صدرنگ	شجار ۱۲
بیونتنا	جامه بریدن	قطع
بین تنها	چپه	اعسر و ه الفت
بیوقت سونا	خواب بے هنگام	نام فلان و ه ام یکظم غضبه
بیهڑ	جر جر	حیوب و ضیعة اه ه

ه	ف	عر
پاٹ	جامه یک لخت	لفق
پاٹنا	انباشتن	کبس
پاجی	دون و فرومایه و لقمه	رذیل و غد ه
پاد	گوز و تیز	ضراط و ذراه
پادنا	گوز بدن تیز	ضرط
پارسال	پار و پیرار هر دو مهمله ۱۲	السنة الماضیة و السنة السالفة
پاسنگ	پای سنگ	عین

ه	ف	عر
پاسی	پاسبان و نگهبانی و دوراجه ۱۲	عَسَس و حارِس
پاکدامن	پاکدامن و پارسا	عَفیف
پال	بادبان	شِراع و جَل ۱۲
پالا	×	صِرّ ۱۲
پالان	پالان	اِکاف و رَحل ۱۲
پالک	اسپناخ	اِسْفانَاخ معرب ۱۲
پالنا	گهواره	مَهد مهود جمع ۱۲
پاکهر	پرگنده خوان و جهیم و جبین	تِجْفاف ۱۲
پانچ	پنج	خَمس
پانڈ	×	ضِهْياء ۱۲
پانس ڈالنا	بیرون دادن زمین را	دُبول و زَبیل ۱۲
پانسا پھینکنا	گفتین غلطانیدن	جَمْع و صَبْن ۱۲
پانی بحر آنا منہ میں	دهان پر آب گشتن ۱۲	+
پانی پانی ہوا	از شرم آب شد	ذابَ مِنَ الحَیاء
پانیچہ چڑھانا	پایچه بالا زدن	تَشمیر ۱۲

ه	ف	عر
پاش پاش کرنا	پاره پاره کردن	تَقْتیت ۱۲
پال	خیمه کوچک	حِفش ۱۲
پال	خانه ریس ۱۲	+
پالا	پرورده	مَرْبوب
پالان باندهنا	پالان نهادن	اِیکاف
پالنا	پرورده	رَبّ
پالیز	پالیز و فالیز	خَضِر جمع ۱۲ و مِبْقَلَه
پاموز	کبوتر پرنده ۱۲	حَمامَة مُسَرْوَلَة
پانچواں	پنجم و پنجمین	خامِس
پانس	انبار	سَماد ۱۲
پانسا	×	قُرْعَة
پانی	آب	ماء ۱۲
پانی پینا	آب خوردن	شُرْب
پانیچه	پایچه	رِجْل ۱۲
پانی سوکھ جانا	فرو شدن آب در زمین	نَضَبَ و غِیض

ہ	ف	عر
پانی گرانا	آب ریختن	سَکَبَ ۵
پاؤں پڑنا	برپا پہی کسی کے افتادن	اِنْکِبَابٌ ۵ وَ خَطَا
پاؤں ملنا اور کسی کا	پا شدن طفل	تَرَعْرُعٌ ۵
پائے	پاچہ گوسپند وغیرہ	کُرَاعٌ
پای تخت	پای تخت	دَارُ السَّلْطَنَۃ
پاسجامہ	ازار بند (دندان) پائجامہ	سَرَاوِیل
پائل	نگین نارزادہ و بازگونہ زادہ	مَرْجُولٌ ۵ وَ مَبْثُوْن
پپوٹا	بام چشم و پلک ۹	جَفْنٌ ۵ (بجمع ۱۲)
پت	تلخہ	صَفْرَاءُ ۱۳ مُرَّۃ ۱۱
پتا	برگ درخت	وَرَق
پت جھاڑ	خزان ۵ و برگریز و پائز و مہرگان	خَرِیف
پترا	×	تَقْوِیم
پتلا	پیکر	تِمْثَال ۱۱ ۵
پتلی	×	لُعْبَت ۵
پتنگ	کاغذ باد ۸ ہوائے	طَائِرَۃ ۱۳

ہ	ف	عر
پانون	پائے	رِجْل قَائِمَۃ (جنبہ انسان بسیار بجا)
پانون چرنا اور سو جانا	بخواب رفتن	خَدَرُ الرِّجْل ۵
پاؤں چپی کرنا اور دبانا	مستمال کردن	دَلَکَ ۵ وَ عَمَرَ
پائے	پایہ تخت وغیرہ	اُسْرُ ۵ تصمتین و تمتین
پای تراب	نقل مکان ۵	+
پائل	خلخال	یَارَنْجَن
پسپانا	ریم کردن	اِسْتِمْکَاث ۵ و تَقْیِح
پپڑی	پوست خشک	قِشْر و قُشَارَہ
پت	آبرد	عِرْض ۵
پتا	نشان و سراغ	عَلَامَہ ۵ و عَلْقَمَہ
پتر	×	ضَبَّہ ۵
پتلا	تنک و باریک	رَقِیق و دَقِیق
پتلی	انگور ۵ و مردمک ۱۲	اِنْسَانُ الْعَیْن
پتلی کا سانگ	شب بازی ۵ و لعبت بازی ۵	+
پتنگ	بکم	بِقَّم

ہ = ہندی، ف = فارسی، عر = عربی

ہ	ف	عر
پتنگا	پکالہ آتش	شَرَارَۃُ النَّار
پتوار	دنبال کشتی	سُکّان
پتھر	سنگ	حجر و حجارہ
پتھر مارنا	سنگسار کردن	رَجم
پتھری	فسان دسان	مِشحذ ۵
پتھری	سنگ مثانہ	حَصَاۃُ المثانۃ ۵
پتی	برگ کوچک	وَرَق
پتی جھاڑنا	برگ افشاندن	هَشَّ ۵ وجَتَّ
پتیلا	پتیلا و پتیل و پاتلہ	قِدر
پٹ	تختہ در	مِصرَاع
پٹا	گلوبند سگ وغیرہ	مِخنَقَہ ۵
پٹاری	+	جُونَۃ ۵
پٹڑ	دشت سادہ	قَفر و جَرد ۵
پٹکا	کمربند پیچ ترکی ۱۲	نِطَاق و مِنطَقَہ
پٹوا	علاقہ ہند معاورہ خال ۱۲	+

ہ	ف	عر
	پردہ	قِرَام
پٹواس	پٹوار	کِندِیَہ و مِیقعَہ ۵
پتھر کا مکان	مکان سنگین	مَرصُوص و مَرصُوم ۵
پتھر اوکرنا	سنگباران کردن	اِمطَارُ الحَجَر
پتھری	سنگ حقاق	قَدَّاح ۵
پتھری	سنگریزہ	حَصَی و حَضَبَہ ۵
پتی	ایر	سَرِی ۵
پتی جھڑنا	برگ ریختن	اِنحِتَات
پتیل	دیگ سینہ خرد	کِفت ۵
پٹ	نگون	مُکِبّ
پٹارا	+	سَلَّۃ ۵
پٹری	روشن میان	+
پٹخنا	فرو نشستن بہ اس	اِنفِرَاش ۵
پٹکنا	بزمین زدن	رَمی و لَبط ۵
پٹھا	پشت	عَضَب

ف	عر
پٹھا	پھوڑہ فرخ
پٹھی	زخم بندوق بندہ عصاب
پٹھادا	پٹرادہ وہ داش گورۂ اللبن
پچانا	شکستن طعام وغیرہ هضم
پچر	پانہ شکۃ
پچکاری پانی کی	دیگیر مضخۃ
پچلنا	+ هاضوم
پچھاڑی	تانوزہ و پنبہ سطر و شگال
پچھلے پاؤں پھرنا	برقفا برگشتن رجوع علی العقود
پچھنا	نشتر مشرط
پچھوا پچھیا	باد قبلہ دبور
پچھورن	+ نساقہ
پچھوڑا	گوزن بگنج زدہ خراط
پر	پرہ مگس لکن
پر	ولور بزگ غرب

ف	عر
پٹی	سر بند عصابہ
پٹیلا	مالا دگرا مسلقہ
پچوڑا	ناکس نرم مایہ زخیل و وعل
پچتانا	افسوس خوردن تکہکہ و تقلق
پچکارگانا	× وشط
پچکاری دوا کی	× مزرقۃ
پچنا	+ انہضام
پچھاڑیں کھانا	خود را بر زمین زدن تجمجع
پچھم پچھیا	خاور و باختر مغرب
پچھنے لگانا	کلک زدن شرطی بزع
پچھوڑنا	خانہ شاندن نشف
پدانا	گوزانیدن تضریط
پدوڑی	زن گوزندہ خراطہ
پر	پرہ ریش
پرانا	کہنہ دیرینہ عتیق

ہ	ف	عر
پربال	موی دیدہ	الشَّعْرُ المُنقَلِب
پرجھاڑنا	پرافشانی	نَفْضٌ وَنَفْشٌ ع
پرچھی	خرجین و بارداں	حُرْجٌ ع
پڑادی	جدہ پدر	جَدَّةُ الأَب
پردا اوٹھانا	برگرفتن و کشودن	رَفْعٌ وَكَشْفٌ
پردگی کی بی بی	پردگی	مُخَدَّرَة ع
پردیسی	آوارہ	اِبْنُ السَّبِيل وَغَرِيبٌ وَمُسَافِر
پرسوں آواز کوّے کی	پریروز	قَبْلَ الأَمْس
پرسا	پرسیدن تعزیہ	تَعْزِيَة
پرکترنا	پرہ بریدن	قَصّ
پرگار ع	پرکار	فَرْجَارٌ وَدَوَّارَة
پرگیری لگانا	پرہیز نہادن و نشاندن	قَذْوَرِيش
پرمٹ	✶	فُرْضَة ع
پرنالا	ناودان	مِيزَاب وَمِزْرَاب ع
پرنانا	فرجد	اَبُ الجَدِّ الأَكْبَر

ہ	ف	عر
پرجھاڑنا	کریدن و کرچ	نَسْل ع
پرجھڑنا	پراکندن	نَسْل
پردادا	فرجد	جَدُّ الأَب
پردا	پردہ	سِتْرٌ وَحِجَاب
پرداڈالنا	نادانستہ گفتن	سَدَال ع
پردیس	✶	دَارُ الغُرْبَة
پرس	قدآدم	بَطْحَة ع
پرسوں	ایندین تری	بَعْدَ الغَد
پرکٹ	مرغ بریدہ پر	مَقْصُوصُ الجَنَاح ع
پرگھنا	سرہ کردن	نَقْدٌ وَمُحَلّ ع
پرگیری	پرہ تیر	رَيْشُ السَّهْم وَفُوقُه ع
پرگنہ ع	پرگنہ و قصبہ	✶
پرمیسر	پرسیدن و سوراخ	حَرْقَةُ البَوْل
پرنالی	نادکفل ع	✶
پرندہ	پرندہ و مرغ ع	طَائِر

ه	ف	عر
پرنوچنا	پربرکندن	نَتْف بفتح نون ۱۲
پروانہ ۵۱	فرمان بادشاہ	مَرْسُوم
پُروا	بادِ مشرق	صَبَا
پَرَہ ۵۳	رَدہ و پرّہ	صَفّ بزیر کی لیسل ۱۲
پرہیز کروانا	پرہیز بزدن	حِمْيَة ۵۴
پرہیز کرنا بیماری کا	پرہیز کردن	اِحْتِمَاء
پری	پری	جِنِّيَّة
پڑاو	فرودگاہ کاروان	مَحَطُّ الْقَافِلَة
پڑوس	ہمسایگی	جِوَار ۵۵ مجاورة
پڑھانا	آموختن دیگران	اِقْرَاء و تعلیم و تدریس
پڑھنا	فراگرفتن علم	تَعَلُّم درس
پناہ	پزاوہ	لُوذَة الفقار
پستا	پستہ	فُسْتُق
پنہاری	آبدساز آبگر	صَحَّانَة ۵۱
پسوج	×	مِلَّة ۵۲

ه	ف	عر
پردار	خانوادہ	عَشِيرَة
پروانہ	کاغذ روائے	جَوَاز و فَسْح ۵۲
پروتنا	نوند	اِبْن اِبْن اِبْن اِبْن
پراباندھنا	پرہ بستن	تَصْفِيف
پرہیز کرنا کسی سے	پرہیز کردن	حَذَر و اِحْتِرَاز و اِجْتِنَاب
پرہیزی کھانا	پرہیزانہ	مُزَوَّرَة
پڑاو	لشکرگاہ	مُعَسْكَر ۵۵
پڑاو مارنا	شبخون زدن	تَبْيِيت ۵۶
پڑوسی	ہمسایہ	جَار و جَارَة ۵۸
پڑھنا	خواندن	قِرَاءَة ۵۹
پرٹیا	چکسہ ۵۹	×
پسائی	مزدکردن	بَرْكَة ۵۱۰
پسلی	دند	ضِلْع
پُشو	کیک	بُرْغُوث
پسینا	خوی	عَرَق

بازاری ہندی

بازاری ہندی

ه	ف	عر
پسیو	سرحوش	قُوَارَه لہ
پشتخار	پشت خار	+
پشته دیوار کا	پشته دیوار	اَطَارَةُ البَيْت
پشتینوں سے	زاد برزاد	اَبًا عَنْ جَدٍّ
پشیمان	شرسار پشیمان	خَجْلَانُ نَادِمٌ
پکا	پختہ درسیدہ	مَطْبُوخٌ وَنَضِيجٌ لہ
پکنا	پختہ شدن درسیدن	نُضْجٌ وَاِدْرَاكٌ لہ
پکار کے کہنا	آواز بلند گفتن	جَهْر
پگڑی	دستار	عِمَامَة لہ
پگڑی کھنا	دستار زدن	وَضْعُ العِمَامَة
پل	*	دَقِيقَة لہ
پلا	بار پشت	حِمْل
پلا	دوری	بُعْد
پل پڑنا	بزور درآمدن	دُمُور لہ
پلڑا	پایہ ترازو	كِفَّه

ه	ف	عر
پشتارا	پشتاره دشتوار	حُزْمَة وَضِبَارَة
پشتک مارنا	جفته زدن	رَمْحُ الرِّجْلَيْن لہ
پشتیبان	پشتیبان	شَجَار وَاِزَار لہ
پشتینوں تک	تخمه در تخمه	نَسْلًا بَعْدَ نَسْلٍ وَبَطْنًا بَعْدَ بَطْنٍ
پشیمان ہونا	چشم پش کردن	تَنَدُّم
پکا	پخته کار	نَضِيجُ الرَّأْيِ
پکار کے کہنا	بر سه حرف زدن	عَلَنٌ لہ
پکھیرو	پرنده	طَائِر
پگڑی باندھنا	دستار بستن	تَعَمُّم لہ
پل	پل	قَنْطَرَة وَجِسْر
پلا	سگ بچه	جِرْو لہ
پلا	جفت مقرب	جَلَم لہ
پلا	تیر پرتاب	مَسَافَةُ السَّهْم
پلپلانا	*	لَوْك لہ
پلک	بضم سوم وسکون دوم	هُدْبَه لہ

۱ لہ فواره بضم اول وتشدید ثانی وفتح ثالث وسکون رابع وهاء
۲ لہ اطاره بکسر همزه وفتح طاء وتشدید ثانی وفتح رابع وهاء
۳ لہ نضج بفتح نون وضاد معجمه وجیم
۴ لہ مطبوخ بضم میم وفتح طاء وسکون موحده وضم واو وخاء معجمه
۵ لہ نضیج بضم نون وفتح ضاد معجمه وکسر یاء مشدده وجیم
۶ لہ نضج بضم نون وسکون ضاد معجمه وفتح جیم
۷ لہ ادراک بکسر همزه وسکون دال مهمله وضم راء
۸ لہ عمامه بکسر عین مهمله وتخفیف میم اولی
۹ لہ وضع العمامه بکسر واو وسکون ضاد معجمه وفتح عین مهمله وتخفیف میم
۱۰ لہ دقیقه بفتح دال مهمله وکسر قاف وسکون یاء
۱۱ لہ دمور بضم دال مهمله وسکون میم وضم واو وراء
۱۲ لہ کفه بکسر کاف وفتح فاء
۱۳ لہ حزمه وضباره بکسر حاء مهمله وسکون زاء معجمه وضم میم وفتح باء موحده وراء وهاء
۱۴ لہ رمح الرجلین بکسر راء وسکون میم وفتح جیم ولام وکسر لام ثانی وسکون یاء
۱۵ لہ شجار وازار بکسر شین معجمه وجیم وبالف وراء وهاء
۱۶ لہ نسلا بعد نسل بکسر نون وسکون سین مهمله وفتح باء موحده وعین مهمله وسکون سین مهمله ثانی
۱۷ لہ بطنا بعد بطن بکسر موحده وسکون طاء مهمله ونون
۱۸ لہ علن بضم عین مهمله ولام مشدده وفتح نون
۱۹ لہ طائر بکسر همزه وبالف وراء
۲۰ لہ تعمم بکسر عین مهمله وتشدید میم ثانی
۲۱ لہ جرو بکسر جیم وسکون راء وواو مضموم
۲۲ لہ جلم بکسر جیم ولام مشدده وفتح میم
۲۳ لہ مسافة الشهم بکسر میم اولی وبالف وفاء وفتح شین معجمه وهاء
۲۴ لہ لوک بضم لام وسکون واو وکاف
۲۵ لہ هدبه بضم هاء وسکون دال مهمله وفتح باء موحده وهاء

ف پاکستان فارسی

ف پاکستان فارسی

ف پاکستان فارسی

ه	ف	عر
پلک گنا	مژہ برہم خوردن	اِطباق
پلنگ	پلنگ	+
پلیتھن لگانا	پرسم آلودن	تَدمِیق
پنتھ	پیشہ	حِرفَہ
پنجری	قفس صیاد	مِقنَب
پنجہ کرنا	پنجہ کردن و زور آزمائی کردن	مُشابَکَہ وَتَشبِیک
پنچ	داور	حَکَم و حاکِم
پنچایت	داوری	حُکُومَۃ
پنچورا	آب وزد	سَرّاقَہ
پنڈلی	کلک پا	سَاق
پنساری	دارو فروش	بَزّار
پنیر	پنبہ	جُبن
پوپلا	دندان ریختہ	آدرد
پوپھٹنا	صبح دمیدن	فَلق
پوتا	پسر پسر	+

ه	ف	عر
پلک مارنا	چشم زدن	طَرفَۃ العَین
پلیتھن	پرسم	لَوات
پنبی	پنبہ	قُطنِی
پنجرہ	پنجرہ و کنج دہان	قَفَص
پنجا	پنجہ دو بگل چرگاں	بَرثَن و مِخلَب
پنجہ لیجانا	پنجہ بردن باہم	+
پنجا	چنگ	عَضم
پنچکی	آسیاب	طاحُونَہ
پنڈیلی	نوعی از زمرہ ہائے	غَطاش
پنڈکھجور	خرمائے تر	رُطَب
پنکھا	باد کش دستی و دہان و	مِروَحَہ
پنیر والا	پنیر فروش	جَبّان
پھپھی	زن مذان افتادہ	دَرداء
پوتا	فرزادہ نبیرہ	سِبط و نافِلَہ
پوتی	نوادہ	حافِدَہ

ہ	ف	عر
پوٹا	جانور چھینہ دار	حَوْصَلَہ
پوٹلی	گرہ	عُقْدَہ
پودھا	نونہال	فَسِیْل
پوز	بندی دگرفتی	اَسْوَب
پورا بانٹ	*	حِصَّہ وَ فِیْصَہ
پورب	باختر	مَشْرِق
پوری	چپاتی جو پکی ہو	*
پوسالہ	سبیل کرنا	سِقَایَہ
پولا بروا و معروف	وسنہ کا	حَرْمَۃُ التِّیْن
پولا بروا و مجہول	*	مُتَخَلْخَل
پولے بروا و معروف	گلدان بہشتک	حَرْمَۃ جَرَّہ
پونچھ	دم و دنب	ذَنَب
پونی	پاغند	سَمِیْجَہ
پوئی	پویہ	خَبَب
پھاٹک	دربلان	رَتَج

ہ	ف	عر
پوٹ	پشتوارہ	اِضْبَارَہ
پوجا	پرستش	عِبَادَہ
پودینہ	پودینہ	نَعْنَاع
پورا	*	تَام وَوَافِی
پورا تولنا	*	تَوْفِیَہ
پوریہ	پارہ دیں آبادی	مَعْمُوْرَہ
پورنمال	پورنمال آبادی	+
پوست	کوکنار	قِشْرُ الْخَشْخَاش
پولا بروا و مجہول	نرم	لَیِّن
پولاد	پولاد	فَوْلَاد
پونجی	مایہ و سرمایہ	رَاسُ الْمَال
پونکنا بروا و مجہول	قریق ریدن	نَسْلَط
پونی کرنا	+	تَعْنِیْب وَتَسْمِیْخ
پوئیں جانا	پویہ رفتن	خَبّ
پہوہار	ارکاک	رَهْوَ وَطَل

ہ	ف	عر
پہاڑ	کوہ	جَبَل وعَلَم وطَوْد
پہاڑی	کوہچہ وکوہک	ظَرِب
پھاٹا	پانہ وبغار	*
پھاندی	بند	طُنَّة
پھانس	خس	شَظِيَّة
پھانک	چرن دروازہ کی کڑی ولاہورہ تماش تری	قِطْعَة
پھاوڑا	کُلند کلنگ	مِسْفَة
پھپھوندی	کرہ وسیچہ	کَرَج
پھپھولا	آبلہ	نَفْطَة ونَفَاخ
پھت پھتیل	تکہ وتنہا	فَرْد مُطَاق
پھٹکارنا	راندن	خُسُوء
پھٹکن	افشاندہ	نُسَافَة
پھٹکنا	*	عَيْن
پھٹکی	*	عَلَقَة
پھٹنا	از ہم شدن شیر	تَفَلُّق

ہ	ف	عر
پھاڑنا	دریدن	خَرْق ومَزْق
پھال	آہن گاؤ	سِكَّة
پھاندنا	برجستن	وُثُوب وطَفْرَة
پھاندی	بند نیشکر	حُزْمَة وقَصَبُ السُّكَّر
پھانسی	گلوکش	خِنَاق
پھانکنا	بکف خوردن	اِسْتِفَاف
پھاوڑی	پاروب	مِجْرَاف
پھپھوندی لگنا	کرہ برآوردن	شَنَه وتَكَرُّج
پھپھی	خواہر پدر	عَمَّة
پھٹپھٹ	آواز کفش	وَخْط
پھٹکاری	زاک	زَاج وشَبّ
پھٹکنا	غلہ افشاندن	نَسْف
پھٹکی	قفس صیاد	مِقْنَب
پھٹنا	کفیدن	اِنْشِقَاق
پھپھولا	پنجاز انیز	ثُمْلَة

ه	ف	عر
پہر	پہرہ دپاس	رُبعُ اللیل و رُبعُ النّہار
پھرکی	بادفرو فرفرہ	خُذروف
پھرکنا	پریدن اعضا	خُلُوج
پھرنا	گشتن	طَوف و سَیر و دَور
پھرنا	ازسفربازآمدن	قُفُول
پھریری	فراغیدن	قَشعریرَہ
پھڑکنا	تپیدن مرغ	اِضطراب
پھڑپھا	ریش معروف	خراج و رجّۃ
پھسلانا	لغزانیدن و لغشانیدن	اِستِزلال و اِزلاق
پھسلن	لغزش	زَلّۃ
پھسلنی جگہ	لغزشگاہ	مَزَلّۃ و مَحضَۃ و مَدحَضَۃ و مَزلَقَۃ
پھنسا	گرفتن انشخوان در گلو	شَوب
پھنسا	گرفتہ شدن مرغ بدام	حَجَل
پھنکنی	دمہ آتش افروز	مِنفاخ
پہلا	نخستین	اَوّل

ه	ف	عر
پھر	باز	ثُمَّ
پھرکی	آسیا کا فند	اَبُوالرِّیاح
پھڑنا بھرنا	جنبش کردن شکم	اِرتِکاض
پھرنا	بازآمدن	رُجوع و عَود
پھرہرا	بیرق	عَلَم
پھرہری لینا	افشاندن جنبانیدن	تَنفِیش
پھڑکنا	تپیدن کشتہ	تَشَحُّط
پھسکی	چس	فُسُوص
پھسلانا	فریب دادن	غَرّ و خَداع
پھسلنا	لغزیدن	زَلّ و زَلِق
پھسلنا	گرفتگی چیزے در چیزے	تَشَبُّک
پھنسا	آویختن شکار در دام و آمدن	عَلَق
پھنکنا	کمیدن	مَشاقَہ
پھل	بار و برومیوہ	ثَمَر و فاکِہَہ
پھلا پھل	نوبادہ و نوپیدا	بَکُور و مُبتاع

ف	عر
پھلبہری	گلبرہ و گلغدان +
پھل کھانا	برخوردن تفکہ برون تفعل
پہلو	جنب
پھلی	بیاض العین نخاع چشم گل افتادن ابیضاض العین
پھلی پڑنا	
پہونچا	بندِ دست
پہونچانا	رسانیدن ایصال و ابلاغ
پھنسی	بثر جمع
پھنگی	+
پھنگی	سرِ شاخ درختان
پھوٹ	خیارِ دشتی
پھوٹ بہنا	روان شدن اشک و بیماری
پھوٹنا	شکستہ شدن
پھوڑا	بناد دمّل
پھوسی	

ف	عر
پھاڑا	تیغہ
پھل لگنا	بار و ستبر شدن و گرد آمدن
پھلواری	گلزار
پھلی	+
پھن	کفچہ مار
پہونچنا	رسیدن
پونچھی	دستینہ
پھندکار	فشست
پھنگی	نوک بینی
پھنی	فانہ و بغار
پھوٹ	+
پھوٹ بہنا پانی کا	انزال الماء و ولی الزبر
پھوٹ ڈالنا	خلاف انداختن میان مردم
پھوسڑا	ریشہ و پرزہ و غیرہ
پھوک	+

ف	عر
فصل	
اثمار	
زوجۃ الارھار	
غلاف الثمر	
راس الحیۃ	
وصول و بلوغ	
شوالی	
فم و فحیم	
ارنبہ و نخرہ	
+	
خلاف	
انشقاق	
تفریق	
غفر و ھل	
عصفیر	

ہ	ف	عر
پھول	گل	وَرْدٌ وریحان
پھولنا	شگفتن	تَفَتُّحٌ
پھونو	نرۂ کودک	رُبُّ الصَّبِیِّ
پھونکنا	بدہن دمیدن	نَفْخٌ
پھوہڑ	زن بے سلیقہ	خَرْقَاءُ
پھیر دینا	بازدادن	رَدٌّ
پھیر لینا	پس وبازگرفتن	رُجُوعٌ پھیرنا فی ۱۲
پھیلانا	واکردن	بَسْطٌ وَمَدٌّ
پھیلنا	پراگندگی	اِنْتِشَارٌ
پھین	کفک	زَبَدٌ
پیادہ	پیادہ	رَاجِلٌ
پیادہ	مہرہ شطرنج	بَیْدَقٌ
پیاز	پیازوبرادر سیر	بَصَلٌ گرم خشک ۲
پیاسا	تشنہ	عَطْشَانٌ
پیالہ کے ایاغ ترکی	پیالہ وساغر	سِقَایَہ وکَاسٌ

ہ	ف	عر
پھول	گل پوش وسپر	٭
پھولنا	آماسیدن	اِنْتِفَاخٌ
پھونک	پف	اُفٌّ
پھونکنا	سوختن	اِحْرَاقٌ
پھیپھڑا	شش	رِئَۃٌ
پھیر لانا	بازآوردن	اِسْتِرْجَاعٌ
پھیکا	تفہ	سَمِیْجٌ
پھیلاؤ	فراخی وپہن	سَعَۃٌ
پہیلی	چیستان ومعرکہ	لُغْزٌ والعُوَّۃ واُحْجِیَّہ
پھینکدینا	ازدست انداختن	نَبْذٌ وطَرْحٌ
پیادہ	نوکر کوتل وغیرہ	شُرْطِیٌّ
پیار	مہربانی	شَفَقَۃٌ
پیاس	تشنگی	عَطَشٌ
پیاسی	زن تشنہ	عَطْشٰی
پیالی	پیالہ کوچک	سَوْمَلَۃٌ

ہ	ف	عر
پیپ	ریم وزرداب	قَیح ومِدّۃ
پیپلا	×	مِصْرَب ۱۲
پیتل	برنج	شَبَہ ۱۲
پیٹ	بارشکم	حَمل وحِمل
پیٹ چلنا	شکم رفتن	اِستِطلاق ومُشتہی البطن
پیٹ گرانا	بارافگندن	اِسقاط
پیٹو	لقب ابنبان	جرضم ۱۲ وبطن
پیٹھ پیچھے ہرا کہنا	درغیب گفتن	اِغتیاب
پیٹھ لگانا	پشت پیش کردن	عَقر ۱۲
پیچ	انجوش برنج	قوابرۃ الکاذی ۱۲
پیچھے پھرنا	بہ پشت برگشتن	نکوص ۱۲
پیڑ	درخت	شجر
پیڑو	زہار	رکب ۱۲
پیسنا	آس کردن	طحن ۱۲
پیشاب	پیشاب شاشہ وکمیز	بول

ہ	ف	عر
پیپل	×	دار فلفل
پیپلا مول	بیخ درخت فلفل	فلفل مویہ
پیٹ	شکم	بطن
پیٹ پھاڑنا	شکم دریدن	بقر ۱۲
پیٹ رہنا	بارگرفتن	حبل ۱۲ وعاوق ۱۲
پیٹ گرنا	بچہ از شکم افتادن	اِملاص ۱۲
پیٹھ	پشت	ظہر
پیٹھ لگنا	پشت سندن ریش شدن	اِعتقار ۱۲
پیٹھ لگانا	پشت بستر دن رسانیدن	سلق ۱۲
پیچش	پیچش	مغص ۱۲
پیر چھوٹنا	آمدن بارے زنان را	اِستحاضہ
پیڑا	زوالہ وپرازدم	فرزدقہ ۱۲
پیسنا	پیسہ پول ایام	فلس
پینا	دوا سائیدن	شود ۱۲ وشاذ
پیشاب بند ہونا	کمیز گرفتن	اِحتفان ۱۲

ف	عر
پیش خیما	سَبَق
پیشگی	تَقدِمہ و سلم
پیغام	رِسَالہ و بلاغ
پیغام بھیجنا	اِرسَالُ الرِّسالۃ
پیغام لے آنا	اِبلاغُ الرِّسالۃ
پیغام لیجانا	اَلذَّھابُ بالرِّسالۃ
پیک	بُرَاقُ المَبعُوث
پیلا	اَصفَر
پیلھڑ	کُندو خانہ
پیمان توڑنا	اَلنَّکثُ و النَّقضُ العَھد
پینا	شُرب بضم ۱۲
پینٹھ	روزِ بازار
پینگ	پینگی
پیوند	پیوند دوسرے ۔ دوسرا پیلہ

ف	عر
پیشکار	مُتَصَرِّف و مُختار
پیشوائی	پذیرہ شدن
پیغام پہنچانا	پیغام رسانیدن
پیغام دینا	پیغام دادن
پیغام لیجانیوالا	پیغام بر پیغام آور
پیک	پَیک
پیکدان	ثُفل دان
پیلو	بجیم ۱۲ جال
پیمان	پیمان
پیمانا	پیمانہ و پیمنو
پینا	گنجارہ
پیندا	بُن
پیوسی	فارہ و آغوز
پیوند لگانا	پیوند کردن

ف	عر
پیشکار	نَائب
پیشوائی	اِستِقبَال
پیغام پہنچانا	اِبلاغ و تَبلِیغ
پیغام دادن	✶
پیغامبر پیغام آور	رَسُول و مُرسَل
پَیک	فَیج
پیکدان	مِبزَاق و مَتفَلہ
پیلو	اَرَاک
پیمان	عَھد و اِصر
پیمانہ	کَیل بفتح ۱۲
پینا	تَجَرُّع و اَلتَّمَسُّم
پیندا	سَافِل
پیوسی	لِبَأ
پیوند کردن	تَرقِیع

باب تای فوقانی با الف

ه	ف	عر
تاب تلی	بیماری سپرز	مَرَضُ الطِّحَال
تاج	کلاہ	تَاجٌ قَلَنْسُوَة
تارا	تارہ و ستارہ و اختر و روشن	کَوْکَب و نَجْم
تازہ	تازہ	جَدِید
تاک	*	رَصَد
تاک میں رہنا	انتظار کرنا	اِنْتِظَار
تاکنا	نگریستن	رُؤْیَة
تال	آبگیر	غَدِیر
تالا	کلید و کلیدان	مِغْلَاق
تالو	کام	حَنَك
تالو اوکھانا	بناگوش کرپ	دَغْرَلَه
تانبا	مس	نُحَاس
تانت	رود	وَتَر
تانتنا	تمدن	اِسْتِدَاء
تبر	تبر	فَاس

ه	ف	عر
تاپنا	*	اِصْطِلَاء
تاج رکھنا	تاج بر سر نہادن	تَتْوِیج بروزن تفعیل
تاڑنا	دریافتن	تَفْتِیش بروزن تفعیل
تافتہ	تافتہ	اِسْتَبْرَق
تاک	ہنگام	هُنْگَرَة
تاکنا	دیدن بغور	اِمْعَان
تاگا	رشتہ	خَیْط و سِلْك
تال	*	اِبْقَاع
تار	*	وِتْر و شِرْعَه
تالو	تشنگ جانا و ماعۃ و یا فوخ	
تالی بجانا	دست بر دست زدن	تَصْفِیق
تانبا	مسته	اُحْمَه
تانا	فرت و فعالات	سَدَی
تاوان	تاوان	عَزْم
تپ	تپ	حُمّٰی

ف	عر
تپ لرزش و رنج بسیار کہ بہ	حُمّی الدِّقّ
تپش	وَدِیقہ
تار و مار و تاراج و مال	شَدَّہ و مَدَّہ (این لغت ناتاریست)
باد زن پری	مِرحَۃ الجِنّ
*	قَرْفَۃ
تخت	عَرش و نعش
اندازہ	تَخمِین
ترازو	مِیزان
تربوز	تربز و ہندوانہ
ترجمی دیگہبان	نہیم نگاہ دیدبان
ترقنا	ترکیدن
ترکش انداختنا	فرو ریختن تیر
ترمتی	ترمتائی و سنگ
ترئی	سترئی و دیگر
ترپنا	دست پاز دن

*	ف
تپاک	گرمجوشی و تپاک
تپک	تیر کشی زخم
متلانا	برگشتن زبان از وقت کلام
تتلی	گرم و شتاب
تجاری	روزانگین
تختی	تختہ و تختی و سلم بلغہ
تُرُ	نَورد
ترائی	*
تِرَت	بھاگھا
ترش رو	ترش رو
ترکش	ترکش شکار و شکا
ترکی تمام ہونا	ترکی تمام شدن
ترنج	گرم و ترنج
تریز	تریز و شاخ جا
تڑکا	پگاہ

عر
اَلمُتَہارِد اَلمُحتَبَۃ اَلصَّقر
نَحس
لُثغَۃ
فَیجن
غِبّ
لَوح
مِنوال
بُرغُل
فَوز
عَبُوس
جَعبَۃ
*
اُترُج
دِخرِیص
سَحَر

ہ	ف	عر
تڑیڑا	اسپرم	نطول ۱۵
تبصیر	تبصیر خواب کردن	تعبیر عبر
تفاری	تفار و تفاره	مزکن
تک	قافیه	سجع و قافیه
تکش	ترکش	جعبه ۱۲ بفتح
تکنا	انگلی و حلقه کروی کریبان ۱۲	عروة القمیص و غله
تکا	بخته پاره پاره گوشت ۱۲	مزعه ۱۵
تکیا	تکیه بجای نهادن	+
تکیا لگانا و تکیه دینا	تکیه زدن	اتکا و تسنده و استناد
تل	کرم و تر ۱۲	سیمسم
تلاشی	تلاش کننده	متفحص
تلک ۱۵ مصنف تلک تلی	پیشواز	+
تلوا	کف پا	اخمص ۱۵
تلوار پر ہاتھ رکھنا	دست بشمشیر بردن	اخلاف ۱۵
تلوار ملنا	جلاد اداد ۱۲	جلو و صقل ۱۵

ہ	ف	عر
تسمہ ۱۵	دوال	سیر
تعویذ	کماہیہ ۱۵	تعویذ و عوذ
تفنگ	تفنگ و تفاک	زبطانه و سبطانه ۱۵
تک تک	+	سق سق ۱۵ بفتح ۱۲
تکلا	دوک	مغزل ۱۵
تکا	تکه و تکمار	اللهم المة قد التفل پیر بدیکان ۱۲
تکیا	تکیه و بالش	مسنده ۱۵ و حسبانه بضم ۱۲
تکیہ کلام و سخن بیہودہ	حرف بارگیر	+
تل	نال	فال و شامة ۱۵
تلاش کی ہندی فارسی	جستجو	تفحص
تلچھٹ	تہ نشین دردی	ثفل ۱۵
تلک	+	قشقه ۱۵
تلوار	شمشیر و تیغ	حسام و حسام و هندی
تلوار کھینچنا	برآوردن شمشیر	سل و امتلاخ ۱۵
تلوار سان پر کرنا	+	اقراب

تل بفتح اول و سکون ثانی و فتح ثالث

تلاشی بفتح اول و سکون ثانی و فتح ثالث

تلوا بفتح اول و سکون ثانی و فتح ثالث

تلوار ملنا بفتح اول و سکون ثانی و فتح ثالث

تلوار سان پر کرنا بفتح اول و سکون ثانی و فتح ثالث

ہ	ف	عر
تلی	سپرز	طِحَال
تماشا	دیدار	نَظَّارَہ
تماشا دکھانا	تماشا نمودن	اِراءَۃُ الفُرجَہ
تماشبین	تماشائی	مُتَفَرِّج فاعل ۱۲
تمک	تمک	سِجِلّ
تنباکو	تنباکو حاریابس ۱۲	تُنبَاك و تُتن
تنبورا نام ساز ۱۲	تنبورہ	طُنبُورَہ
تندور	تنور	تَنُّور
تندہی	تندہی کوشش	جَهد و سَعی
تنگ ہونا	تنگ آمدن	سَأم
توبا ہ	توبہ	تَوبَہ
توبہ توڑنا	توبہ شکستن	نَقضُ التَّوبَہ
توبہ کرنا	توبہ کردن	تَوب
توپ پر رکھنا	بر توپ زدن	اَلعَرض عَلَی المِدفَع
توپ دھاگنا	توپ سر کردن	حَمْلُ المِدفَع فِی القَالِب
تلی	سپل	طِحَال
تماشا	ہر نگاہ چیز عجیب	نُزهَہ وفرجہ ہر دو بالضم
تماشا دیکھنا	تماشا کردن	تفرج بضم تا و سکون فا و ضم راء
تماشہ کی جگہ	تماشا گاہ	مُتَفَرَّج بضم میم و فتح راء اسم ظرف ۱۲
تمیز	تمیز	تَمییز
تنبو	تنبو و خیمہ	خَیمَہ و مِضرَب بکسر میم ۱۲
تنخواہ	در ماہہ	مُشَاهَرَہ
تندور گرم کرنا	تنور تافتن	حَمُّ التَّنُّور
تنگ	تنگ	ضَیِّق
توا	تابہ	طَابَق
توبڑہ	توبرہ و زنبیل	مِخلَاۃ و عَیبَلہ
توبہ کرانا	توبہ فرمودن	اِستِتَابَہ
توپ	توپ بادلیج	مِدفَع
توپ چلانا اور توپ خانہ	توپ سر دادن	حَمْلُ المِدفَع
توت	توت	تُوث

ه	ف	عر
توتلا	تُتَعْ ترکی	اَلثَّغ
توتا	توته وتوتی	بَبَغاء دُرّة
توڑا	پلیته	فَتِیلَة
توڑا	کیسه درهم ودینار	بَدْرَة
توڑنا	چیدن بانگل	قَطْف وجَنْی
تول	سنگ	وَزْن
تومڑی	کدوی تلخ	اَلقَرْع المُرّ
توندی	ناف	سُرّة
تهالا	گرده نان وگرده لاب	شَرِیْدَة
تهان	آخور	مَعْلَف
تهانگی	دزد وافشار	حامِی اللِّصّ
تهپڑ مارنا	ردی دستی بر روزدن	صَكّ
تهکارنا	اندکی تفاوت نعت	نَعْت
ته کرنا	ته کردن	شَیْء
تهکانا	مانده کردن	اِعْیاء وانْعاث

ه	ف	عر
توتلی	زن سقو	لَثْغاء
توڑ	آب دوغ	مَاء التَّرائِب
توڑا	کیابی	قِلّة
توڑنا	شکستن	شَدْخ
توشک	نمدی که زیر انداز کنند ترکی	حَشِیّة
تولنا	سنجیدن وسنجیدن بفتح هم آمده	زِنَة
تومنا	پشیمان کردن ودر نفاس آمده	مَرْع ومَشْع
توندیلا	شکم دار	بَطِین
تهان	توبره	طَاقَة
تهانین آنا	بخاک غلطیدن اسپ	تَمَرُّغ
تهاه	تگ	قَعْر
تهپکنا	دشنام کودک زدن برای خواب	تَرْبِیَة
ته خانه	سرداب جهنا نعاه وته خانه	مَطْمُورَة ومِیْرَداب
تهکنا	مانده شدن	لُغُوب وكَلَال وعَیّ
تهل	جای شیر	عَرِین عَرِیس

ع	ف	غ
تھتھلانا	جنبیدن ہر بن	زبر جبہ
تھمت	تہمت	تہمۃ وبہتان
تھن	پستان گوسپند وغیرہ	ضرع
تھنبال تیغ وغیرہ	تھنبال شیخ وغیرہ	نعل
تھوتھنی	پوز	خطم
تھوڑا تھوڑا ادا کرنا	زندک زندک ادا کردن	نجم
تھوک	خیو لعاب دہن	بزاق ریق
تھوک نگلنا	فرو بردن آب دہن	بلع ونغب
تھوہڑ	زقوم	زقوم
تھیلا	×	زنبیل خریطہ
تیتر	تیہو	دراج
تیر انداز	تیر انداز وکماندار	رامی شوب بتیر وکمان
تیر کمان رکھنا	تیر در کمان نہادن	اقامۃ القوس
تیر مارنا	تیر زدن	رمی ورشق
تیرے سر میں خاک	خاک بسر دہن تو	بقبلت التراب
ثمنا	استاون باران	ژگوند
ثمت لگانا	ثمت کردن وہنہادن وبستن	اتمام واتمام
ثمن ثنا	شیر زدہ	مقرقم
ثنا	ثنا نشان	مرص
ثوڑا	اندک	بلیۃ وبزر وقلیل
ثھڑی	تفوہ وتف تفو	اقاء وتقاء
ثھوکنا	تف افگندن	تفل وبزق
ثھونی	ستون	عماد
ثھوئی	کلکار وخار دگر	میعار وبلہ
ثیلی	کیسہ	صرۃ وکیس
ثیر	تیر	شہد ونشاب
ثیر چلانا وپھینکنا	تیر ہا کردن	رمی سایمۃ
ثیر لگنا	تیر خوردن	اصابۃ
ثیر جانکی قسم	بجان تو	لعمرک
ثیز بات گرم وخشک	×	سادم هندی

ہ	ف	عر	ہ	ف	عر
تیلا	×	صفیحۃ	تیل	روغن تلخ چراغ	دُھن وَرَ
تیل کا برتن	روغندان	مُدْھُن	تیل لگانا	روغن مالیدن	تَدْھِین
تیل نکالنا	روغن کشیدن	اِسْتِخْراجُ الدُّھْن	تیلی	روغن فروش	عَصّارُ دُھان
تیمم کرنا	تیمم کردن	تَیَمُّم	تیمم جانا رہنا	تیمم برطرف شدن	نَقْضُ التَّیَمُّم
تی تی	تی تی	تِخ تِخ	تیور	تیرگی چشم	ظُلْمَۃُ البَصَر
تیور	سرگشتگی	سَلْسَلَۃُ الکَلال	تیور چڑھانا	چین برجبین افگندن	

باب تای ہندی با الف

ٹاپ	سُم اسپ	سُنْبُک وحافر	ٹاپو	آہوا کل وسیلہ	بُجَیْرَۃ جمع جزائر
ٹالنا	بھیلہ برگرداندن	اَلدَّفْعُ بِالحِیلَۃ	ٹانکنا	اندک دوختن جامہ	خِیاطَۃ
ٹانکنا	دوختن کفش	خَصْفٌ وخَرْز	ٹانکی	سیتین وتیشہ	مِنْقَرٌ ومِلْطَسٌ
ٹانگ وٹھاکی سوتنا کتے کا	سنجیدہ برزخم زدن	خِیاطَۃُ الجُرُوح	ٹانگ	ازنیخ ران تا پا	رِجْل
پڑ ڈالنا	بول کردن سگ بدراشتہ	شَعْر	ٹپکنا	چکیدن	قَطْر
ٹٹخارنا	کوک زدن	شَصَر	ٹٹ پونجیا	کم مایہ	قَلِیلُ البِضاعَۃ
ٹٹولنا	لوک بانگ آواز برآوردن	نَقْر	ٹٹو	یابو	قَہْرَم
	بکف جستن	تَعْنِیث	ٹٹی شکار کی	کارہ	قُتْرَۃ

باب ہای فارسی بتای ہندی

ه	ف	عر
ٹٹی انگور کی ۱۲	داربست و دار انگور	عَرِیش ۱۱
ٹڈی	ملخ	جَراد
ٹک	وہی دیکھ	هُنُوَة وَلُمَحَة ۱۳
ٹکٹکی لگنا	باز ماندن چشم	شُخُوص
ٹکڑا	پارہ از ہر چیز	فِرْدَة وَكِسْفَة وَكِسَار
ٹکڑا	پارہ گوشت	فِدْرَة و بَضْعَة
ٹکڑا	پارہ جگر	فِلْذَة ۱۵
ٹکڑا	پارہ جامہ	خِرْقَة
ٹکڑا	پارہ رسن	رُمَّة ۱۶
ٹکڑا	پارہ نیزہ	قِصْدَة ۱۷
ٹکڑا	پارہ آہن	زُبْرَة
ٹکسال	درم سرا	دَارُ الضَّرْب
ٹکھور	پارچہ کہ گرد بر خشک نشیند	صِمَاد ۱۸
ٹنڈا	دست بریدہ	أَقْطَع
ٹھگنی	زن جادوگر	ساحِرَة

ه	ف	عر
ٹخنا	شتالنگ	كَعْب
ٹسر	بلنیک	قَزّ ۱۹
ٹکا	تنگہ	فَلْسَيْن
ٹکر مارنا	سر کلہ زدن	مُنَاطَحَة
ٹکڑا	پارہ نان و گندک ۲۰	كِسْرَة
ٹکڑا	پارہ پیہ	هَنَانَة
ٹکڑا	پارہ زر و سیم	نُقْرَة
ٹکڑا	پارہ پوست	فِلْعَة ۲۱
ٹکڑا	پارہ شمشیر	فِلْقَة
ٹکڑا	پارہ مسواک	قَضِمَة ۲۲
ٹکڑے ٹکڑے کرنا	پارہ پارہ کردن	تَقْطِيع
ٹکسال باہر	زر بردن سرا	+
ٹنا	خرد و سہ چہل ساله	بَطْرٌ وَنَوْف
ٹہنایا	افسونگر	سَاحِر وَسَارِق
ٹوپ	گلوله ۲۳	طَابِق

ع	ف	ع
ٹوپی	کلاہ و افسر	گوفیہ ؎ محاورہ حال
ٹوکرا	ٹوکرہ و نوچان	قفص
ٹونا	جادو و دعوت	سحر و رقیہ
ٹونے ٹوٹکا	جادو زدن	ابطال السحر
ٹھٹھا	گنگل	مزاح دعابہ
ٹھٹھرنا	کشیدہ شدن اعضا از سردی	تقلع
ٹھٹھرا	مسگر و رنجیدہ	نحاس
ٹھٹھی کا گرجا	چاہ زنخ	ثونہ
ٹھہرنا	درنگ کردن داستادن	وقوف و مکث
ٹھسکی	چس	فسو
ٹھگ	راہزن	قاطع الطریق
ٹھلکا ٹھلکی ٹھنگنا و ٹھنگی	پستہ	قصیر و قصیرہ
ٹہنی	شاخچہ	غصنہ
ٹھنڈا	سرد	بارد و مبرود
ٹھوکر	پا بغرز شکوفہ	عثرہ

ع	ف	ع
ٹوٹ پڑنا	از سر سو نخستین	انقضاض
ٹولا	×	حلہ و محلہ و حارۃ
ٹونٹی	ماشورہ و لولہ	خرطوم
ٹھاٹھ	آرایش	تجمل و تزین
ٹھٹھا کرنا	گنگل نمودن	مزاح عبث
ٹھٹھول	×	مزاح و ہزل
ٹھڈی	زنخ	ذقن
ٹھڈی ہاتھ پر ٹیکنا	دست سلون زنخ کردن	استظہار
ٹھہرنا	قرار یافتن	تقرر
ٹھکانا	جاہی بودباش	مثوی و مقر و مستقر
ٹھلیا	سبو و سبوچہ	جرۃ
ٹہنا	شاخ کلان	غصن
ٹھنڈ	خنکی	برد
ٹھوس	پر	مصمت
ٹھوکر کھانا	پیش پا خوردن	عثار

ع	ف	عر
ٹھوکر لڑنا	سر یا پشت پا زدن	نَجَلہ
ٹھونٹھ	درخت خشک	عُقَّہ و عُقَّہ جمع یعنی
ٹھوکنا	زدن بدست و انگشت یا نہ	دَقّ
ٹھیکہ بیساہی مجہول	انبار غلہ	کُدس بالضم
ٹھیک بنانا	بی کم و کاست	تَسْوِیَہ
ٹھیم	زبان چراغ	لِسَانُ السِّرَاج
ٹھیں	تیر کشتی	ضَرْبان
ٹیڑھا کرنا	خم دادن و خمانیدن	عَطْف و حَنو
ٹیڑھا ہونا	کج دہن	مُنْصَرِم
ٹیکا زیور معروف	تتبہ	+
ٹیکنا بیساہی مجہول	تکیہ کردن بر چیزے	تَوَکُّؤ

باب جیم تازی با الف

ع	ف	عر
جاٹ	عن	سَهْلُ الْعِضَاه
جاڑا	سردی	بَرْد و حِصْر
جاگنا	بیدار	یَقْظَان و ساهِر
جانا	رفتن	ذَهَاب
جانا	رفتن	مَشْی
جانا	رفتن	سَیْر
جانا	رفتن	مَضْی

ہ	ف	عر
جاگنا	از خواب برخواستن	اِنتِباہ
جاگیر دینا	جاگیر دادن	اِقطاع
جالا	تنہ	نسج عنکبوت
جالا	سپیدہ	سَبَل
جالنا بجالنا	بدام افتادن و آویختن	شَبَ وعلق
جامدانی	جامہ دان و جامہ خانہ	عَیبَۃ و جَفِیبَۃ
جانچنا	آزمودن	اِبتِلاء
جانگیا	تنبان وتنگہ	تُبّان
جاون و حناسن	مایہ وشیر	رَوبَۃ
جاہ پیمل گرم و خشک	✗	جَوزبُوا
جبڑا	✗	وَجِیم وجَحوم
جتانا	آگاہیدن	اِعلام
جتھا	گروہ	حِزب
جٹا دھاری	مار کنہ	عِرزَم
جدول	جدول و تسطیر	✗

ہ	ف	عر
جاگیر	جاگیر و اقطاع	قَطِیعَۃ
جال	جال و دام	مَصیَدَۃ وشَبَکَۃ
جالا	تفنہ	عَکّاش
جال لگانا	دام گستردن	بَسطُ الشَرَک
جالی	ریسمان	مِکسَع
جان	جان	رُوح و نَفس حَربَاء
جانگھ	ران	فَخِذ
جانور	جانور	حَیَوان
جاہی جوہی	یاسمین صحرائی	ظَیّان
جای ضرور	آبخانہ و قدمجا	مُستَراح وکَنِیف
جبڑا	چانہ	لَحی
جتن	فریب	حِیلَہ وتَدبِیر
جتی	✗	حَصُور
جٹنا	رنگ گرفتن	صَدَء
جریب	چوب دستی	عَصَا

ہ	ف	عر
جڑ	بیخ دہن	اَصْل
جڑ سے کھودنا	از بیخ برکندن	اِسْتِیْصَال وقلع
جڑواں	جُنابہ	تَوْأَمان
جز	گمر	اَلّا وغیر
جز کشی کرنا	جزو کشیدن	کَعلم والکسّاب
جست وجو	جست وجو	قَدْ وتفحص
جفتی کرنا	جفت شدن	سِفَاد وقَط
جگ	گیتی	عالم وذوالملک وخلق
جگادری	پاستانی ودریہ	عُدْمُل
جگالی کرنا	نشخوار کردن	اِجترار
جگانا	از خواب بیدار کردن	نَاوِیَہ واستہان
جگت گرو جگت استاد	سرد انشوران واستاد روزگار	اُستاذ الانام
جگرا	تاب وجگر	طاقت وقوۃ
جلاب	مسہل	
جلانا	سوزانیدن	حرق واصلاً

ہ	ف	عر
جڑ پکڑنا	ریشہ دوانیدن	تأصّل
جڑنا	نشاندن	تَرکیب
جزو معروف ہے	جزا	کَرَاسَہ
جزدان	جزودان	کیس الکتاب
جست	روی تو تیا نوعی از فلزات	+
جفت	جفت	زوج
جکڑنا	استوار بستن	اِبْتِیَاق وتوثیق
جگہ	روزگار دراز	حِقبہ وقرن
جگالی	نشخوار	جِرَّہ
جگانا	از خواب بیدار وبیدار کردن	اِیْقَاظ
جگت	لب چاہ	فُوَّۃ البیر
جگت گرو	مخدوم جہانیان	شَیْخ الاسلام
جگنو	کرم شب تاب شب افروز	حُبَاحِب
جلاد	گردن زن	سیّاف
جلانا	افروختن آتش	اِیقَاد

جزء اول عربی

جزء اول فارسی

جزء ثانی عربی

جزء ثانی فارسی

ه	ف	عر
جلانا	سوختن دیدن	اِحراق
اسی سے ہے داون	باتش	
جلد بلد ہونا	جلد کردن	تَحوِیل
جلدی کا مارا	شتاب زدہ	عَجِل
جل جانس	مردم آبی	اِلسَّارُ الْمَاء
جلنا ہیر	۲	اِستِسقَاء
جلیا یا تونکی بلی	سگ پاسوختہ	۲
جماہی	دازہ دہان دہ	تَوبَاء
جمعدار	جماعہ دار	+
جمعہ	آدینہ	جُمعَہ وَہُوَ فَارِسِیٌّ بِہٖ
جمعو گا	+	اُمُّ الشَّیَاطِیْن وَاُمُّ الصِّبْیَان
جنازہ	تختہ تابوت وسریر مردہ	جِنَازَہ
جنگل	جنگل دشت وبیابان	مَفَازَہ وَقَاعٍ بَیْدَاء وَقِیْعَاء
جنم پتری	زایچہ تقویم العمر	
جنیو	زنار از روے استعمال	زُنَّار
جوا	دانہ سیر	بیستگانہ نصف حاصل

ه	ف	عر
جلاہا	جلاہہ وجامہ باف ونیز باف	حَائِک
جلدی	زود وشتاب	عَجَلَہ
جلق مارنا	جلق زدن	اِستِمنَاء بِالْیَد
جلنا	سوختن	اِحتِرَاق
جلیبی	زلیبیا وچلچی	زُلَابِیَہ وَمُشَبَّک
جمال گوٹا	وندوماہوواں	حَبُّ الْمُلُوک
جمائی لینا	فازہ کشیدن	تَثَاؤُب
جمعہ رات	پنجشنبہ	یَوْمُ الْخَمِیس
جمنا نیز نام دریائی معروف	بستہ شدن	اِنجِمَاد
جنا	زائیدن	وِلَادَہ وَوِلَادَہ وَوَضْعُ الْحَمْل
جنتری	شفتاہنگ	شَفَتَاہِنج
جنم	آفرینش	فِطرَہ وَخِلقَہ
جنم لینا	تناسخ زدن	تَنَاسُخ
جو	گرم وخشک	شَعِیر
جوا	بنجاہ وتوخ	مَیسِر

ہ	ف	عر
جوا	منگ ۱۱	قِمار
جوار	زرت	ذُرَة ۱۱ مجاج
جواب دینا	جواب دادن	اِجابه
جوا کھیلنا	قمار باختن	مُقامَرَه و قِمار
جوان عورت	زن جوان	شابّة و فتاة
جوانی	جوانی و برنے	شَباب ۱۱ و فتاء
جوبن کا ماتا	مست جوانی	سَکرَة ۱۱ الشباب
جوتری گرم و خشک ۱۲	*	یِبْساسه
جوتکی	ستارہ شناس	مُنَجِّم
جوتی	کفش و پاپوش با افزار	نعل و کوت فقش معے ۱۲
جوتی پہنانا	کفش پوشانیدن	اِحذاء ۱۱
جوتی مارنا	پاپوش زدن	حِذق و ۱۱ خَصف
جوڑ	ہمتا ہمسر	مِثل و شبه
جوڑا	جفت	زوج
جوڑ گانٹھ	دو ختن یک لخت با دیگر	لَفق ۱۱

ہ	ف	عر
جواب	پاسخ	جَوابه و ۱۱ جَواب
جواب آنا	جواب آمدن	وُصُول الجَواب
جواری	منگیا رو قمار باز	مقامِر و مُقامِر
جوانا مرگ مرنا	جوانمرگ مردن	اِختِضار ۱۱
جوان	جوان برنا	شاب و فتی شباب جمع ۱۲
جوبن	آغاز جوانی	عُنفوان ۱۱
جوبن نکالنا	آب بیوتا فگندن	بُلُوغ
جوتش بھاکھا ۱۲		عِلم نُجوم ۱۱
جوتنا	شور بیدن ۱۱ و شیار بیدن	اِثارة و کربه
جوتی پہننا	کفش پوشیدن	تَنَعُّل
جوتی ٹانکنا	پارہ دوختن	خَرز و خَصف
جورو	زن ہمسر ہمخوابہ	زوج و زوجه و صاحبه
جوڑ	نبد اعضا	وَصل و مفصل
جوڑنا	پیوند کردن	وَصل
جوڑی ۱۲	ہمسر و ہمتا	شبه و مِثل

۵۷

ع	ف	عر
جوڑی واو معروف ہو	تپ لرزہ	نافِض[1]
جوش میں آنا	درجوش آمدن	فَوَّرَ[2]
جون	شپش[3]	قُمَّل وسَمَك
جون دکھانا	کسی کی شپش برابر دون	اِستَهلَأَ[4]
جونک	زلوں وزالو وزلو دو بیچہ	عَلَق[5]
جون مارنا	شپش سر تاختن کشتن	قَصَع[6]
جوہی	یاسمین دشتی	طَيَّان[7]
جھاڑ پیکر کہ میناندوخت	×	ثُرَيَّا[8]
جھاڑ جھٹک	رفت وروب ورفت وروب	+
جھاڑنا	افشاندن	نَفَض[9]
جھاڑو	جاروب	مِكْنَسَة
جھاڑو دینا	جاروب زدن	كَنَسَ وقَمَّ[10]
جھاڑو	ہمہ طعام خوردن	قَمَّ وإِقْمَام
جہاز	جہاز	مرکب سفینہ وجاریۃ
جھالر	مسلسل	شَوَاظ[11]

ع	ف	عر
جوڑی آنا	لرزہ گرفتن	نَفَض الحُمّى[12]
جھکھوں دجوکھم	زیان	غَبْن وخَسَار[13]
جون پڑنا	شپشناک شدن	قَمَل[14]
جون دیکھنا	شپش جستن وبرآوردن	تَقْلِيَة
جونک لگانا	زلو نہ پسندیدن واندا ختن	إِعْلَاق وإِرْسَال العَلَق
جوہر	پرند وپلاوک[15]	فِرِنْد وإِفْرِنْد
جھاڑ	وزدت کلان	دَغَل[16]
جھاڑ لینا	جاروب کسی جستن	اِستِنْقَاض[17]
جھاڑن	انچہ از افشاندن بیفتد اق	نِفَاض[18]
جھاڑنا	روفتن	كَنْس[19]
جھاڑو	ستارہ دم دار	ذُؤَابَة[20]
جھاڑو دینا	جاروب زدن ہمہ زال بروبن	اِكْتِسَاح[21]
جھاڑی	بوتہ	غِيل[22]
جھلا	×	نُفْضَة[23]
جھانٹ	سوی نارودم	اعانہ وشعرة[24]

ه	ف	عر
جھانپین سونڈنا	مستون سونگھنا	اِستعانة
جھانکنا	سر از روزنہ در آوردن	اِخراجُ الرأسِ من الکُوّة
جھاڑ	گز	طرفاء، اثل
جھاڑنا	پز چیم	عذابہ ط
جھاڑیوں سے جھانکنا	در ربودن	خطف و خِتطاف ط
جھپٹنا	زدن و حملہ بردن	حَمل و کرور ط
جھپکنا	نگاہ دزدیدن	اِغماض، الطَّرف حیاء ش
جھٹ پٹا	ہنگام غروب آفتاب	غبا شیر ش
جھٹالنا	اندک خوردہ گذاشتن	اِسار ف
جھاڑو	بیکار	بطّال
جھجھرا	جامۂ تنگ و بافتہ	ھلھل ط
جھرنا	چشمہ	عَین و ینبوع
جھرجھری	آزنگ	غَضَن ش
جھڑکی	کوا ز دنگو بش	زجر و زُجر ط
جھڑکی	فرو ریختن	اِنتشار

ه	ف	عر
جھانجھ	سنج	صنج
جھانوان	سگدپا	نشغة
جھائین	۲	کلف
جھپد	شتاب	عجل
جھپٹ	زو	کرّة و حملة
جھپٹنا	دویدن	مبادرة ط
جھپکنا	مژہ بر ہم زدن	اِغماض العین حوفا
جھلانا	منسوب بدروغ کردن	تکذیب
جھکنا	سکان دادن	نقض ط
جھڑبیر	درخت کنار وحشی	ضال ط
جھرجھری	۲	رعش ط
جھرکا	پالکانہ و پاکانہ	شباك ط
جھڑ	پرۂ قفل	قراشہ ط
جھڑکی دینا	سرزنش کردن	توبیخ و ازدجار
جھڑی	باران پیوستہ	دیمہ ط

ک	ف	ع
جُھکانا	دوتا کردن	عَطف دینی
جُھکنا	دوتا شدن وخمیدن	انحناء و انعطاف
جھگڑا	خرخشہ و پرخاش	نزاع و خصام
جھک مارنا	جک زدن	هَذیان
جُھلانا	جنبانیدن باد بیخ	تَرویح
جُھمکا	پروین	ثُریّا
جھنّانا	نجوا ہر قسم بضو	خَدَر
جھنجھنا	اخلکندوہ	×
جھنکار	جلنگ	طَنین وصَلیل
جھوٹھا	دروغ گو	کاذِب
جھوٹھ بنانا	دروغ باقتن	خَرق
جھول	×	جُلّ
جھولنا	×	تَرجُح
جھولی نقرکی	چراسدان	شَلّاق
جھومنا	ناویدن	تَرنُّح ومَیَد

ک	ف	ع
جھکڑ	جکہ	زفرافہ
جُھکنا	فروتنی کردن	تواضع و خشوع
جھگڑالو	بسیار پرخاش کنندہ	اَلَدّ وطوط
جھکورا	جنبش باد وآب	زَعزَعہ
جھلی	پوست اندرون	عِشاء
جھمکڑا و جھمکا	دیدار معشوق	تجلّی
جھنجھلانا	بخشم آمدن	تغیّظ
جھنڈ	چغالہ	سَرو قطیع
جھوٹھ	دروغ	کِذب وفریہ
جھوٹھا	پس خوردہ	سُؤر
جھوٹھ لگانا	دروغ بستن	اِفتراء وتقوّل
جھولا	باد واورکہ باد پیچ وگہارہ	اُرجوحہ
جھولی مسافر کی	توشہ دان	جِراب
جُھومر	دستار بندو قص فرنگی	وَعکسہ
جھونپڑا	کُلبچہ دتوازہ	کوخ وعشّہ

ہ	ف	عر
جھوکا	آسیب باد	زَعزَعہ
جھونکنا	فروزیدہ گلخن	سُجُور
جھینگر	زینہ وزنجیر	صَرصَر و جُندب
جی	آرے	نَعَم
جیتنا	چیرہ بیدن	غَلَبہ
جیتنا	فیروزی یافتن	ظَفَر

ہ	ف	عر
جھنونک	تراوش	نَسیم
جھیل	آبگیر	غَدیر
جی	دل وجان	فُؤاد و مُخّ و نَفس
جیتا	زندہ	حَیّ
جیتنا	بازی بردن	قِمار
جی میں آنا	در دل افتادن	خُطور

باب جیم فارسی با الف

ہ	ف	عر
چاپلوسی	چاپلوسی	تَمَلّق
چادر	چادر	رِداء
چادر	بستر آہنگ	+
چار	چار و چہار	اَربَع
چارپائی	پلنگ	×
چارخانہ	خزانہ و تکیہ	قُبّہ
چارا	چارہ و گزیر	بُدّ و مَحالہ
چاق ترکی	چست و تندرست	صَحیح و سالِم

ہ	ف	عر
چاٹنا	لیسیدن	لَعق و لَحس
چادر انگبنی	رگوے	رَیطَہ
چادر اوڑھنا	چادر کشیدن	تَردّی و اِرتِداء
چار آئینہ	چار آئینہ و تنورہ	×
چار جامہ	چار جامہ	×
چار زانو بیٹھنا	چار زانو نشستن	تَربّع
چارا	آخر	عَلَف
چاقو ترکی	×	مِکشطہ

ہ	ف	عر
چاک پیراہن	چاک پیرہن	*
چاکر	چاکر و نوکر	اَجِیر و شَاکِر
چال بد	رفتار	مِشْیَة
چالاک	چست و چابک	کَمِیْش
چاند	ماہ و ماہتاب	قَمَر و شِہَاب
چاند کا ٹکڑا	ماہ پارہ	فِلْقَةُ القَمَر
چاند گہن	ماہ گرفتگی	خُسُوف
چاندنی رات	شب ہا تاب	لَیْلَةٌ صَاحِیَة
چانول	مقدار کنج ۱۲	اَرْزَة
چاہ	خواہش	اِشْتِہَاء وَ اِبْتِغَاء
چاہنا	خواہش	مَشِیَّة
چبانا	چاوینا	مَضْغ و لَاک
چپ ہونا	خاموش	مَنْصِت
چپاتی	چپاتی و نان تنک	رُقَاق
چپت باز	سعر باز	*

ہ	ف	عر
چاک	چرخ کلال	*
چاکری	نوکری و ملازمی	اَلْخِدْمَة بِالْاُجْرَة
چال	روش	طَرْز و سِیْرَة
چالیس	چہل و چل	اَرْبَعِیْن
چاند دیکھنا	ماہ نو دیدن	اِسْتِہْلَال
چاندرات	شب ہلال	غُرَّة وَ لَیْلَة الْہِلَال
چاندنی	مہتاب	قَمَرَانِیَّة
چاندنی	سروقامت	قَضِیْب وَ بَانٍ
چاہ	دوستی	وِدَاد وَ حُبّ
چاہنا	دوستی داشتن	وُدّ وَ وُدُور
چاہی	چاہی گرم و تیز ۱۲	صَاہِی
چبوترہ	ماہتابی و دکانچہ	اَرْکَانَة وَ دُکَّان
چپ	خموشی بصیغہ امر ۱۲	اَلصَّمْت
چپت باز	طبق زن	سَحَّاقَة
چپلی	طبق	سَحْق

ع	ف	ع
چٹلی لڑنا	طبق زدن	مُسَاحَقَہ
چُٹرا	لک شستہ	اللَّاکُ المَغسُول
چپچپاہٹ	چسپیدگی	لَزُوجَۃ
چٹری	روغنہ	مُرَوَّل ۱۲
چپکانا	چسپانیدن	اِلزَاق بالکسر ۱۲
چپکنا	چسپیدن	لُصُوق
چینی سرپوش	۷	
چت بستان	۸	مُستَلقِی
چتلا رنگارنگ	۹	مُبَرقَش
چٹالنا خستہ کردن		خَرَاج
چٹان خرسنگ		صَخرَہ ۱۰
چت پٹ بیک گاہ		بَغتَۃً
چٹخارنا	✗	مَنطُوق ۱۱
چٹکی تیلگ و پنگ	۱۱	قَرصَۃ
چٹکی بھر انگشتان مقدار یکہ سر بر دارند		قَبضَۃ

ع	ف	ع
چٹھا	✗	مُقَابَلَہ ۱۱
چُپ رہنا	تن زدن	صَمت و سُکُوت ۱۲
چٹرا و چٹری	چنج	اَلرَّمصُ و رَمَصَاء
چپکا کرنا	خاموش گردانیدن	اِسکَات بالکسر ۱۲
چپکن	چیکن	قَبَاء ۱۳
چپکی کہنا	آہستہ گفتن	اِسرَار
چپنی	کاسۂ زانو و آئینہ زانو	۱۳ نَاغِضَہ
چترا	ہشیار	حَصِف ۱۵
چت پڑنا	برپشت ہوا بیدن	اِستِلقَاء ۱۴
چٹا	سپید	یَقَق ۱۵
چٹائی	بوریا	حَصِیر و بُورِیَا
چٹچٹا	۱۵ احمرہ	بَلسَک
چٹخانا	انگشتانرا جنبانیدن آواز کردن	فَرقَعَۃ
چٹکی بجانا	فرتنک دن ۱۲	نَجرَۃ
چٹکی بھر لینا	بسر دو انگشت برداشتن	قَبض

ہ	ف	عر
چٹکی سی مکرر ہونا	بسیار گشتن مایدہ شکستن	قرص
چٹلا	×	وصلہ ۵
چٹھی نکاسی کی	خط گذارہ	جواز
چٹیلا	زخم خوردہ و خستہ	مجروح
چڈو	روسپی ۵	فاجر و قاعلہ
چراغ	چراغ	سراج و فنیر ۵
چراغ جلنا	افروختن	توقد ۵
چراغدان	چراغپایہ و چراغ برد و مشکوٰۃ	منارہ ۵
چراغ گل ہونا	خاموش شدن دم دان چراغ	طفو
چرانا	چرانیدن	ارعاء ۵
چربی	چربو پیہ	شحم
چرچا کرنا	واگفتن	تذکر
چرخا کاتنا	رشتن	اغزال
چرس	شکن شکنج و کنجلک	غرز ۵ و غضن
چرنا	چریدن	رعی ۵ و رعی

ہ	ف	عر
چٹکی لینا	نشکنجیدن	قرص
چٹنی	چشنہ	لعوق
چپٹیا	×	قزع ۵
چچا	افدر و عمو ۵	عم اعمام جمع ۱۲
چڈھا	پیغولہ ران	رفغ و مغبن ۵
چراغ پاہونا	چراغ پاشان و سیخ پا	استینان ۵
چراغ جلانا	افروختن	ایقاد ۵
چراغ گل کرنا	چراغ نشاندن و کشتن	اطفاء ۵
چراغمیں تیل ڈالنا	روغن بچراغ ریختن	مسلک ۱۱ الدھن
چرامند	خنجیر ۱۳	قنار
چرچا	واگویہ	تذکار
چرخا	چرخہ	دولاب الغزل
چرخی	چوبکین و زونبین	محلاج
چرسا	چرم	سبت ۵
چرند	چرندہ	رعیۃ

چ

ہ	ف	عر
چرنے کے لیے چھوڑنا	برای چریدن رہا کردن	مَرْج ۱۱
چروبنجی	نقل خوابہ	عَصَبُ السَّمَنَة گرم و خشک
چڑیڑا	بدبو	زُعْفُرق ۱۱
چڑھانا	دیگ بر دیگدان گذاشتن	نَصْب
چڑھائی	لشکر کشی	غَزْو و جَرّ ۱۱
چڑیا	گنجشک چکوک	عُصْفُور بضمتین ۱۲
چڑی مار	دامیار	صَیَّادُ الطُّیُور
چشمہ	چشمہ	یَنْبُوع
چغلخور ترکی و فارسی	سخن چین	نَمَّام و واشی ۱۱ و سَاعٍ
چقماق ترکی ۱۲	آتش زنہ	زَنْد ۱۱
چقندر	چقندر	سِلْق ۱۱
چکادہی	جغزت چکیدہ	حُدِید ۱۱
چکانا	نرخ کردن	سَوْم ۱۱
چکنا	فتیلہ شدن سر	تَلَتُّو و تَلَوُّم ۱۱
چکنا چوپڑا	فیصلہ یافتن	اِنْفِصَال

ہ	ف	عر
چرواہا	شبان بالضم ۱۲	رَاعِی
چرانا	خمانیدن	اِحْتِلَاب بالوجہ ۱۱
چڑھانا	آزمائیدن بہا آوردن	اِرْفَاء ۱۱
چڑھائی	زمینی کہ یک سر او بلند باشد	صَعُود و صُعُود ۱۱
پڑھنا	برآمدن	صُعُود و تَصَعُّد ۱۱
چڑیل	مادہ غول	سِعْلَاة ۱۱
چشمہ	چشمہ	شیروان ۱۱
چشمک	منظرہ	+
سخن چینی	غَمِیمَہ و سِعَایَہ ۱۱	
آتش زنہ برآوردن	اِیرَاء ۱۱	
چک	ستارہ ۱۱	
غبار آوردن چشم	سَدَر ۱۱	
دنبہ	اَلْیَہ ۱۱	
سپری شدن	نَفَاد ۱۱	
×	هِلَال الصَّبِیّ ۱۱	

ه	ف	عر
پکلا	پہنا	عَرِیض
چکنا	لخشان	اَمْلَس ۵۲
چکنا	قرار یافتن	تَقَرُّر
چکنائی	چربی	دَهْن وسَمْن وَدَسَم ۵۳
چکنی مٹی	گل چینیان	طِین کَارَب ۵۴
چکوتیا	وابر یدن	مُقَاطَعَة (بفتح طای مہملہ)
چکور کا بچا	بچہ کبک	سُلَح ۵۵
چکھنا	چشیدن و لب چش کردن	ذَوْق ومَزَّه ۵۶
چکھی	×	حَرَّارَة ۵۷
چکی بنانے والا	آسیا گر	مُرَحِّی
چکی رہنا	آسیا یہ کردن	نَقْر الرَّحَی ۵۸
چکی کا کھونٹا	دستہ آسیا	زُرْنُوك ۵۹
چگنا	دانہ چیدن	تَلَقُّط ۶۰
چلانا	شور وغوغا	صَخَب وصیاح ۶۱
چلچلی ترکیب ۱۲	طشت دلگن	طَسْت (مہملتین) ۶۲

ه	ف	عر
چکن ۶۳	چکن سوزن کار	×
چکنا	سنگ ہموار	صَلْد ۶۴
چکنا چور	ریزہ ریزہ	مَرْضُوض ۶۵
چکنیا	جوان چرب	×
چکوا چکوی	سرخاب	نَحَام ۶۶ ونَحامَة
چکور	مرغ آتشخوار وکبک	حَجَل ۶۷
چکھانا	چشانیدن	إِذَاقَة ۶۸
چکھ جانا	ہمہ خوردن	إِقْتِمام ۶۹
چکی	آسیا	رَحًی وعَرِیبَة ۷۰
چکی رہا	آسیابان ۷۱	×
چکی کا پاٹ	پرہ آسیا	فَیْلَق ۷۲
چکی کی کھونٹی	میخ آسیا	قُطْب
چس	خارش	حِلَّة ۷۳
چلم	چلم وسرقلیان	رَأْس البُورِی ۷۴
چلنا		مَشْی

۱ چکن بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲ چکنا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۳ چکنا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۴ چکنائی بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۵ چکنی مٹی بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۶ چکوتیا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۷ چکور کا بچا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۸ چکھنا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۹ چکھی بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۰ چکی بنانے والا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۱ چکی رہنا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۲ چکی کا کھونٹا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۳ چگنا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۴ چلانا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۵ چلچلی ترکیب بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۶ چکن بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۷ چکنا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۸ چکنا چور بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۱۹ چکنیا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۰ چکوا چکوی بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۱ چکور بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۲ چکھانا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۳ چکھ جانا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۴ چکی بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۵ چکی رہا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۶ چکی کا پاٹ بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۷ چکی کی کھونٹی بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۸ چس بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۲۹ چلم بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی ۳۰ چلنا بکسر جیم فارسی و کاف تازی مشدد مفتوح ونون ساکن وفتح فارسی

ہ	ف	ع ـ ر
چلو	کف آب	غَرفَہ ۱۱
چلون	چنج و پیق ۱۲	سِتَارَہ ۱۱
چمار	چرم ساز	دَبَّاغ
چمٹنا	چسپیدن	لَزُوق ۵
چمچا بھر	یک چمچہ	لُعقَہ
چمڑا	چرم	جِلد
چمک	✗	مُغنَاطِیس ۱۱ لغت یونانی ۱۲
چمکنا	درخشیدن	تَلَالُؤ وَ اِضَاءَۃ
چمٹے	✗	طَلَق ۱۱
چنا	نخود	حِمَّص ۱۱
چنار	چنار	صِنَار ۱۱
چنبے	✗	دِیدَان ۱۱
چندن بھاکھا ۱۲	✗	صَندَل
چنڈال	فرومایہ	وَضِیع
چنگ و چنگ	✗	لَذع ۱۱

ہ	ف	ع ـ ر
چلنا پھرنا	گردیدن	تَقَلُّب
چلہ	چلہ وزہ	وَتَر ۱۱
چمٹا	آہنگر کا آلہ کش	مِلقَاط ۱۱
چمچا	چمچہ و قاشق	مِلعَقَہ ۱۱
چمر ہرے	باران سرما	شَبَط ۵
چمڑا اوتارنا	پوست کشیدن	سَلخ ۵
چمک	فروغ و پرتو	لَمع
چمگادڑ	شپرہ و مرغ مسیحا	خُفَّاش ۱۱
چنا	برگزیدہ و جیدہ	اِنتِقَاء و ۱۱ اِلتِقَاط
چنا ہوا	برگزیدہ و جیدہ	مُنتَخَب و مُنتَخَب
چنبیلی	✗	یَاسَمِین
چندا	دائرہ کشیدن	✗
چندھا	شپرہ چشم	اَخفَش
چنڈول	چکاوک	قُبَّرَہ ۱۱
چنگاری	آتشیزہ	شَرَار

ه	ف	عر
چنگاہونا	پشتن	بُرْعٌ
چنگھاڑ	آواز فیل	نَئِیْمٌ
چوبا	میخ آہن	مِسْمَارٌ وَسَمَّارٌ
چوپایہ	ستور وچہارواوچارپایہ	بَهِیْمَهٌ
چوپڑ	×	×
چوت	کس	فَرْجٌ
چوٹ	کوب	ضَرْبَهٌ
چوٹی مرغ کی	پوپ	اِکْلِیْلٌ وتَاجٌ
چوٹی پہاڑ کی	تیغ وبنی کوہ	قُلَّهٌ وقُنَّهٌ
چوچی	پستان	ثَدْیٌ وضَرْعٌ
چودھویں رات	شب چاردہم	لَیْلَةُ الْبَدْرِ
چورانا	دزدیدن	سَرِقَ بِفَتْحَتَیْنِ
چوری	گمس ران	مِذْبَهٌ
چوری کا مال	مال دزدی	مُسْرَاقٌ
چوڑانا	پہناکردن	تَوْسِیْعٌ

ه	ف	عر
چنگھاڑ	آواز سخت	صَیْحَهٌ
چوبدہ بہ اندھنا	نعل بستن وزدن	اِنْعَالٌ
چوبائی	×	مُتَنَاوَهٌ
چوبدار	چوبکی تولنطار تری	
چوپڑباز	چاربازار وچہارسو	×
چوتڑ	سُرین	عَجُزٌ
چوٹ کرنا	ضربہ رسانیدن وزخم	جَرْحٌ
چوٹی عورت کی	جُعْدٌ	فَرْعٌ
چوٹی ترازو کی	زبانہ ترازو	عُذْبَةُ الْمِیْزَانِ
چودہ	چاردہ	اَرْبَعَةَ عَشَرَ
چور	دزد	سَارِقٌ ولِصٌّ
چوری	دزدی	سَرِقَهٌ
چوری دیکھنا	دزدیدہ دیدن	مُسَارِقَةُ النَّظَرِ
چوڑا	پہن وپہناو	عَرِیْضٌ وسَمِیْعٌ
چوڑائی	پہنائی	سَعَةٌ ونَدَحٌ

ه	ف	عر
چوڑی	دست برنجن	وَقْف و مَسْك
چوسنا	مزیدن و مکیدن	مَصّ و مَصْ صاد مهمله ۱۲
چوکا	دندان پیشین مع ریشگاه	کُ دِسی الْاَضْراس
چوکڑی	[illegible] و زدن	[illegible]
چوکھٹ	چوب بر آستانه	اُسْکُفَه و مِخاف
چوکی	زیرگاه و چندلی	کُرسِي
چوکی دینا	نگهبانی کردن	کِلاءَ و حِفاظَة
چول	پاشنهٔ مرد	رِجْلُ لِبابٍ
چولها در ترکی اوچاق ۱۲	بوسه و ماچ فارسی ۱۲	قُبْلَة و لَثْمَه شت ۱۲
چومیخ کرنا	چار میخ	اَلتَّعْذِیب بِاَرْبَعَةِ اَوْتاد
چونچ	نول و کلپ	مِنْقار و مِنْسَر
چونچ مارنا	نوانخ دن	نَقْر و نَسْر
چوہا	موش	فارَة و بَرْبوع
چوہیا	مادهٔ موش	فارَة
چھاپا	مهر زمین	رَوْشَم
چھاپا	چهاپنا	بقالب زدن
چھاپہ	ایضاً چهاپهٔ مرغ	خُرُوج و فَرْخ
چھوک	×	خَطَا
چھوکا از اقسام شرفا و غیره ۱۲	سیاه پاوه و شه	حُمّاص
چھونا	بشیار و خبردار	یَقْظَة و حِذْر
چھوٹا بازو	دریوان بیرون نشستن ۱۲	×
چھوکیدار و در ترکی تاقی ۱۲	پاسدار و پاسبان	حارِس حِراس جمع ۱۲
چھوگان	چوگان	مِحْجَن و مِعْصاة
چھولها	دیگدان و دیگیا	اَثْفِیَّة و مِنْصَب
چھونا	بوسه زدن	تَقْبِیل و لَثْم شائع ۱۲
چونا	آهک	کِلْس و نُورَة
چھچلا	ناز	دَلال و غُنج
چھکنا	از خواب برخاستن	تَعارُس
چھٹا	چارسو	×
چھاپا	قالب	طابَع
چھاپنا	بقالب زدن	طَبْع

ه	ف	عر
چھاپا مارنا	شبخون زدن	تَبْيِيت
چھاتی	سینہ	صَدْر
چھاتی کا پتھر	سنگ سینہ	كَلْ
چھاچھ	دوغ	مَخِيض
چھاگل	کوزۂ پشکینہ	رَكْوَة ومطهرة
چھالا	تبخال	عُقْبُول
چھانٹن	افشانہ	نُقَابَة
چھاننا	بیختن	نَخْل
چھب	آرایش	تَقْطِيع
چھبڑا	سبد	غَرَز
چھپانا	پوشیدن	كِتْمَان
چھپٹی	فروزینہ	خِزَامَى
چھپلی	گرفش وچاپایہ	وَزَعَة
چھت	بام وریسمان	سَطْح وسَقْف
چھتا	لانۂ وشان موم	مَسَارِب وخَلِيَّة

ه	ف	عر
چھاتا	بیکار وسینہ وباز	صَدْر مُشْرِف
چھاتی لگانا	دربرگرفتن	اَلضَّمّ إِلَى الصَّدْر
چھاج	غربال	مِنْسَف
چھوارا	خرما	تَمْر
چھال	پوست درخت	لِحَاء
چھالا پڑنا	آبلہ زدن	نَفْط
چھانٹنا	پالودن	تَوْوِيق
چھانو	سایہ	ظِلّ وفَيْء
چھچھوندر	منجلاب	بَالُوعَة
چھڑی	✗	غَرْز
چھپٹی	چوب پنبہ	وَقْش
چھپر	چپر	+
چھپکلی	پنہاں بیرون شدن	إِنْسِلَال
چھتا	کوتار	سَبَاط
چھت پاٹنا	سقف کردن بام خانہ	تَسْقِيف

ہ	ف	عر
چھت پٹکانا	چپکیدن و سیخ	تَوکَاف[1]
چھتری	آفتابگیر	ظُلَّة
چھٹکنا	فرو ریختن	اِنتِشار
چھلی کا کھانا	زاں شود	خُرس[2]
چھپا	باران گیر	کُنَّة[3]
چھچھورا	تُرہ شہ	بَذُور
چھچھوندر آتشبازی[12]	مشک	+
چھچھا	چہچہ آواز بلبل	صَفِیر وسَجع
چھڑانا	رہانیدن	اِنجاء[4] وانقاذ
چھڑانا	بر طرف کردن	عَزل عین مہملہ زای معجمہ[12]
چھڑنا	کوبیدن[5]	دَقّ
چھریرا	چوبینہ	مَشِیق[6]
چھترا	ساچمہ	×
چھری مارنا	کارد زدن	وَجاء[7]
چھک جانا	خوب سیر شدن	اِمتِلاء

ہ	ف	عر
چھت	چتہ	مَظِلّة
چھتری	آفتابہ[8] مہملہ[12]	مَوقِعَة الحَمام
چھٹکانا	درہم ریختن	نَثر
چھٹی	×	فَرَاغ
چھچھا	سخت سرخ	اَحمَر قانی
چھچھوندر	موش کور	خُلد
چھچھوندر چھوڑنا	مشک دادن	+
چھرا	دشنہ	سَاطُور[9] زای مہملہ[12]
چھڑانا	رہانیدن کردہ	فَکّ
چھڑکنا	آب زدن	رَشّ مہملہ و معجمہ[12]
چھرا	چھرہ	سَخنَة[10]
چھری	کارد و کرزگ	سِکّین بکسرتین[12]
چھڑی	چوب تعلیم	قَضِیب و مِطرَقَة[11]
چھکا چھک[12]	گلست و سیہ مست	سُکرَان و طَافِح
چھکڑ	سرخنگ[13]	صَقع

[1] توکاف ظ
[2] خرس ظ
[3] کنۃ ظ
[4] انجاء ظ
[5] کوبیدن ظ
[6] مشیق ظ
[7] وجاء ظ
[8] آفتابہ ظ مہملہ[12]
[9] ساطور ظ زای مہملہ[12]
[10] سخنۃ ظ
[11] قضیب و مطرقۃ ظ
[12] چھکا چھک
[13] سرخنگ ظ

ه	ف	س
چھکڑا	گردون	عَرَّادَة
چھاکا	پوست میوہ درخت	قِشْر وِلحَاء
چھاکنا	اندک بول بی ارادہ اندک اندک	النَّضْح بالبَوْل
چھلوری	کرد دسہ	حَاجِس
چھلا	لای دلش	وَحَل ورَنَخَه
چھلنا	درویدن	مَصْفَاة
چھنگا	شش انگشتی	اَعْنَش
چھنگلیا	کابچ ۔ کلک	خِنصَر
چھوڑنا	رہا کردن	اِطلاق و تَخلِیَه
چھوڑنا	گذاشتن ستور بہر چریدن	سَرح
چھوڑنا	گذاشتن زن	تَطلِیق
چھوکرا	سادہ رو	اَمرَد
چھیب	سہک سفید	بَهَق بَیَاض
چھیچھڑا	لوس وچندرہ	✗
چھید	سوراخ	ثُقب وخَرْبَه

ه	ف	عـر
چھابل	فریب	خَدع
چھاکا تاہوا	لبریز و سرشار	دِهَاق
چھانی	پرویزن وگربال	غِربَال ومُنخُل
چھلا	کچہ	قَنخَه
چھلا پہنا	کچہ پوشیدن	تَقنِیح
چھنال	زنجک و روسپی	قَحبَه وفَاجِرَه
چھنکانا	✗	تَعطِیس
چھوٹنا	رہائی	نَجَاة
چھوڑنا	بریدن	قَطع
چھوڑنا	گذاشتن جانور شکاری	اِرسَال
چھوڑنا	سر دادن بندوق وتوپ	تَخلِیَه ضَرب وَ
چھوٹی نلی	ماشورہ	القَصَبَة الصَّغِیرَة
چھپی جانا	شگافتہ شدن سوراخ سوزن وغیرہ	اِنخِرَام
چھپی	چاپہ گر	وَشَاء ومُشِیَ
چھیلا ہوا	بختہ	مُقَشَّر ومَقشُور

ع	ف	عر
چھیلن	خراشہ وتراشہ	خراطہ ونحاتہ
چھیلنا	خراشیدن وتراشیدن	نحت وسحو
چھینٹ	چکلمہ وگل سرشک	رشاش
چھینٹا پڑنا	اندک باریدن باران	ترشیش
چھینٹا دینا	فرہیختن وہموار	خلع وصقل
چھینکنا	عطسہ دادن وبرآمدن	عطاس
چھینی	آرشینہ	منقر
چیت بیاہی مجہول	ہوش	ادراک
چیچک	چیچک وسرخچہ	جدری وحصبہ
چیخ	شور	ضجیج
چیرنا	شگافتن ودریدن	شق وخرق
چیرا	دفتری ومغتسلہ	عدارہ
چیل	زاغن وعقاب وباز وحدأہ	حدأہ وحداہ وشواجر
چین	آرام وآسایش	راحۃ
چین چین	چاو وچاو	سفسقہ

ع	ف	عر
چھیلنا	پوست بکندن	التحاء
چھینا جھپٹی	کش مکش	مناہدۃ ومحاذبۃ
چھینٹ	چیت وجامہ بوتہ دار	شکیل ووشی
چھینٹا دینا	آب دادن	رش
چھینک	سرسوتہ	عطسہ
چھین لینا	دربودن	سلب واختلاس
چھیڑ	چرکہ وخشم	مض وغض
چھیا معروف	یوز	نمر
چیچک	چیچک وآبلہ	جدری ودرد مجدد
چیرا اوتارنا	دوشیزگی بردن	اقتضاض
چیرا	نوعی از دستار	+
چیرہ بند	دوشیزہ	بکر
چیلا	بندہ	عبد
چین	شکن	غضن
چینی	شکر سفید	سکر

ع	ف	عر	ع	ف	عر
چیونٹی	تافتہ	اِستَبرَق	چیونٹا	مورسواری	عَجرَف
چیونٹی	مورچہ	نملۃ وذرۃ	پسینہ مشک سرد خشک	شوشو	دُخان

باب حای حطی

ح	ف	عر	ح	ف	عر
حاجت	حاجت	صَارَ یَصُورُ صَوراً وَصِیرَۃً	حاضر جواب	حاضر جواب	تِلقَاعِ
حاضر کرنا	حاضر کردن	تَعبِئَۃ وَاِعدَاد وَاِحضَار	حال لانا	حال سماع کردن	وجد وسَمَاع
حجاب	شرم	حَیَا	حجت	حجت	حُجَّۃ وَدَلِیل وبُرهَان
حرکرہ	جنبش ذوق	اِهتِزَاز	حرام مغز	حرام مغز	مُخَاع
حرامزادہ	زنازادہ وبخم حرام وولد الحرام وجاسغول		حرامزادہ	فتنہ انگیز	شَرِّیر
حرام کا مال	مال حرام	سُحت	حرص	آز	طَمَع وشَرَہ
حرصی	آزمند	حَرِیص	حریف	ہم آورد وہم پیشہ	قَرن
حریرہ	x	حَسِیسَۃ	حقہ	قلیان حقہ نیز	بوری ومَدَاعَۃ
حلال کرنا	ذبح کردن	ذَبح	حلکاری	حلکاری	مُذَہَّب ومُرَصَّص
حلوان	بزغالہ وبیش بچہ	حَمَل وحَمَلان	حلواسوہن	حلواسی سوہان	
حلوائی	حلوا فروش	حلوانی	حمام	گرمابہ	دِیماس وبَلَّان
حمیل	زیور کاکو	وشاح وحَمَائل	حوض	آبدان وتنور	حَوض وجُبّ

بعض محمد وشین محمد وسکون خا معجمہ وفتح ضاد معجمہ وسکون را مہملہ وفتح ضاد معجمہ وسکون را مہملہ وفتح ضاد معجمہ وسکون را مہمل

ع	ف	عر
حویلی	خانہ	دار و بیت
خاک تودا	خاک تودہ و انبار	×
خاکروب	چرکش و جلال	مُطہِّر
خاگینا	خایہ زیرہ و خاگینہ	بضم عین و ہاء مشدد
خانسامان	سیر سامان و ناظر	×
خانہ داماد	خانہ داماد	×
خاوند بکسر واو	شوہر و شوی	بعل و زوج
خدا واسطے	خدا برہ دارد	×
خدا نخواستہ	خدا نکردہ و خدا نہ کند	×
خرائے مجہول	نقش خواب و خرخر	قہقہہ و غطیط
خرادی	خراد	خراط
خرچ	خرچ و ہزینہ	صَرف
خرچی	خرچین	خُرج
خرفا	خرفہ سرد تر	بقلۃ الحمقاء و فرفخ
خزانچی	خزینہ دار و گنجینہ دار	خازن و خزّان

ع	ف	عر
باب خای معجمہ		
خاکروب	خاکروب	صَکّاس
خاکشی	خاکشی و خاکشو	خشّۃ بخای معجمہ
خالی	تہی	صِفر بکسر صاد مہملہ
خانہ باغ	بستان سرا	حدیقہ
خاوند بفتح واو مخفف خداوند	خاوند	مالک و مولیٰ
خچر	آستر	بغل
خدا سے کام پڑنا	کار بخدا افتادن	+
خدمتگار	خدمتگار و آدم	خادم
خراد	×	مخرط و مخرط
خربوزہ	خربوزہ و خربوک	خربز و بطیخ
خرچ بالائی	بالاخرجی	+
خرچی	چرمہ	برطیل
خرگوش	خرگوش	أرنب
خزانہ	گنجینہ	مخزن

ع	ف	ع
خشک	خشک	یابس
خشکی	خشکی	یُبس
خضاب	خضاب	خِضاب
خط	خط	قلم وکتاب
خط نکلنا	خط برآمدن و سبزہ دمیدن	تَبقِیل
خلال کرنا	خلال کردن	تَخلّل
خمیرا زبان صباغاں	بوریا باف	نائِمُ الحَصِیر
خمیر اوٹھنا	خمیر آمدن	اِختِمار
خمیر کھنا	خمیر کردن	تَخمِیر
خمیری روٹی	نان خمیر	خُبزُ الجَمِیر
خواب	خواب	رُؤیا
خوان	خوان	خِوان وطبق
خوانچہ	خوانچہ وطبقچہ	الطَّبَقُ الصَّغِیر
خوبانی	شکر بادام	مِشمِش
خود پسند	خودپسند و خودرای ومغرور	رَاکِبُ الرَّاس

ع	ف	ع
نشکا	×	بَھَطّ
نشکی	برسم	لَوَاشَہ
خضاب کرنا	خضاب کردن وزدن	اِختِضَاب
خط	سبزہ کردن ورخسارہ	بَقل
خلال	دندان کاو	خِلَال
خم شوکنا	دست بازدن	ضَربُ الیَدَین عَلَی العَقِبَین
خمیر	آرد سرشتہ	عَجِین
خمیر کھٹا ہونا	ترش شدن خمیر	خَمُوضَہ
خمیرا	خمیر مایہ	فِتَاق
خمیری	خمیری	دُقِیق
خواب پریشان	خواب پریشان	اَضغَاثُ اَحلَام
خواجہ وخواجہ سرا	خواجہ سرا	مَخبُوب وخَصِی
خواہ مخواہ	خواہی نخواہی	لَاجَرمَ وکَلّہ
خود	خود	بِنَفسِہ وتَرکَہ
خودغرض	خودکام	+

خشکا الفم درسنسکرت
خشکی پوست بخشکی رنگ زرد
خضاب بفارسی
خط شدہ
خلال بفارسی
خمیر شدہ
خمیرا بفارسی
خواب بفارسی
خوان بفارسی
خوبانی بفارسی
خود بفارسی

ع	ف	ه
خوشامد	خوشامد	خوشامدی
خوشبو	خوشبو	خوشبوگانا
خوش خبری	مژده و نوید	خوشخبری دینا
خوشخوراک	خوش غذا	خوش غلاف
خوشی	خوشی و شادی	خوگر
خوگیر	زین و تسکلتوشه	خون بہا
خون سپید ہونا	خون سپید شدن	خون کا پیاسا
خون کا چاہنیوالا	خونخواہ	خون کا عوض
خون کا عوض لینا	خون گرفتن	خون لینا
خونی	خونی و خون دار	خوے
خوے پڑنا	خوی باز کردن	خوگر کرنا
خوگر ہونا	خوکردن	خوید

ع	ف	ه
مُہلۃ وھنۃ ومُہلۃ		خوشامدی
طِیب		بادبیران
بُشریٰ		خوشبو مالیدن
مُعزھَل		خوش غلاف
جُور و شُرور وبھجۃ وفرحۃ		خوگر خوگر کردہ
لُبدۃ بوزن ھمزہ		خون بہا
✶		خون کا پیاسا
مُستقصِ		خون کا عوض
اِقتِصاص		خون کشیدن
قاتِل و سفّاک		خوے وخوی وشیوہ
نزاءُ العادۃ		خود دادن
تعقُّد		خوید

ع	ف	ه
مُتملّق		خوشامدی
تضحّک		خوشبو مالیدن
اِستبشار		نوید دادن
دالِق		خوش غلاف
متعوّد ومعتاد		خوگر خوگر کردہ
دِیۃ		خون بہا
عطشان الدّم		خون کا پیاسا
قِصاص وقَود		خون کا عوض
فصاد		خون کشیدن
خوے وخوی وشیوہ وسجیّۃ		خوے
تعوید		خود دادن
خامہ		خوید

باب دال مہملہ

ع	ف	ه
غمض		داتا
قُوبا		راد
ضد مستم	داد	داد

ع	ف	ه
		دابنا
		مرض سعرۃ
		داتا
		راد
		سخی وجواد
		داد
		عدل ونصفہ

ه	ف	عر
دادا	نیا و پدر پدر	جَدّ
دادیا	بداور سانیدن	إغَاثه
دادی	مادر پدر	جَدَّة
دارو	دارو بارود	بَارُوت
دارو غا	دارو غه	قَيِّم وقَوَّام
دارغه دیوانخانه	میر بار	*
داستانا	دستانه سپر	صِنَّار
دان باالهار نون	جهیز بخش	جَهَاز وعَطَاء
دانا پانی	آبخورد	حَسَا والصَّبِيب
دانت	دندان	ثَغر وضِرس وسِن
دانت بٹهانا	دندان بدندان نشسته	إشتِبَاك
دانت کاٹنا	بدندان بریدن	أزم
دانت کٹکٹانا	دندان سایندن	حَرَق
دانت کڑکڑانا	دندان بهم خوردن	إصْطِكَاك الأسنان
دانت نکالنا	دندان برآوردن	إفتِرَار

ه	ف	عر
داو پانا	بداو رسیدن	وَهْمان اَلْعَوَاش
داماد	شوهر دختر	صِهْر وخَتَن
دار الشفا	بیمارستان جو بیمار خانه	دَار المَرضَى ومَارِسْتَان
دارو	درمان	دَوَاء
دارو غهٔ توپخانه	میر آتش	*
داستانا	بهله	قُعَاز
دامن	دامن	ذَيْل
دانا بدلنا	*	تَطَعُّم
دانا پڑنا	دانه افتادن	إحبَاب
دانت دکھانا	دندان برآوردن	إستِعْرَاض وقَلَع
دانت پیسنا	دندان از خشم سائیدن	حَرَق
دانت سے کاٹ کھانا	بدندان گزیدن	لَسْنَيْن
دانت کرانا	آواز کردن مثل خواب	اَلصَّلَة فِي النَّوم
دانت کھٹے ہونا	کند شدن دندان	هَرَس
دانت نکوسنا	دندان برآوردن وبدندان خشم گرفتن	كَشْر

ع	ف	عر
داهنا ہاتھ	دست راست	يد يمنى
دائی	دائی دوا یہ فیسر وہ	مرضعہ و ظئر
دبانا	فشار دادن	ضغطة
دبدبہ	فر	شوكة
دُبلا	لاغر و نزار	نحيف و مهزول
دُبھاسیا	پچواک	ترجمان
دُت	×	إخسا مينو
دُتکارنا	راندن سگ	حسا و حسع
دوا	دوک ت	حاضنة
دَر	گوشانیدن خبر	نقر
دربار	دربار	حضرة السلطان
دربان	دربان پردہ دار	بواب
دَردَرا	نیمکوفتہ	خرنيش
دَرز	دَرز	شق
درمیانہ دماہوار	مشاهرة	

ع	ف	عر
داہنا	راست	يمين
دائی انبائی	دائچہ پازاج	قابلة
دبانا	کمین کردن	كمون
دیگر	سپر ساز	ترّاس
دُبلا پا	لاغری	نحافة
دبی پاؤں چلنا	آہستہ رفتن	دبّ بدال مشدد
دُت دُت	×	مَرْمَا مَرْمَا
دانتون و دانتون	×	مسواك
دُدھی	شیر گیا	يثوع
دُر	دُرگوش	خرص
دربار کچہری	رخت سلامی	+
درخت	درخت	شجر
دروزہ	دردزہ	طلق و مخاض
درزی	درزی و جامہ دوز	خياط و فاصح
دروازہ	در	باب

ہ	ف	عر
دروازہ بند کرنا	دربستن	اِغلاق
دروازہ ٹھونسنا	بردرزدن	دَقُّ الْبَاب
دریا	دریا	بَحر و یَمّ
ڈراڑ	شگاف	صَدع[ع] و حَفْ
دس	دہ	عَشَر
دست پناہ و دست پنا	آتش کش	مِلْقَط[ع]
دست فروش	دست فروش	✗
دستک دینا	دستک زدن و خنک نمودن	تَصْفِیق[ع]
دستگردان دینا	دستگردان دادن	اِعَارَة
دستہ	گلدستہ	بَاقَة[ع]
دستہ	چپ و راس[ع] و چپراس	✗
دسوان	دہم	عَاشِر
دشمن جانی	دشمن جانی	قِتْل
دشمنی	دشمنی	شَحْنَاء[ع]
دعوتی	افسون خوان	مُعَزِّم[ع]

ہ	ف	عر
دروازہ بھیڑنا	ورد افراز کردن	اِطْبَاق
دروازہ کھولنا	دروا کردن	فَتْح
دریتی	دستاس[ع]	مِحَسَّة
ڈربا	گرتانہ	اُقْتَة[ع]
دست آویز	دست آویز	وَثِیقَه
دسترخوان	دستارخوان و شیلان	سُفْرَة و سِمَاط
دستک	دستک	✗
دستگردان	دستگردان	عَارِیَة
دستگردان لینا	دستگردان کردن	اِسْتِعَارَة
دستہ	دستہ کارد	نِصَاب
دسوان	دہیک	عُشر
دشمن	دشمن	عَدُوّ و عَادِی
دشمن ولی	دشمن ولی	حَاقِد
دعا دینا	دعا دادن و گفتن کردن	دُعَا و دُعَاوَة
دغا	دغا و فریب	خَتْل و خَلَابَة

ع	ف	عر
دغاباز	دغاباز	خادع ۱۲ وخاتل
دغاکھانا	فریب سے رونا	اِنخداع
دفتی	دفتین	دَفَّتَین ۱۲
دُکھ	دردوبیماری	دَاء ۱۲ ووجع
دُکھدائی	بادبرین	جَنُوب ۱۲
دل	دل	قلب ۱۲ وفواد وجنان
دلاسا	دلاسا	تَسلِین
دَلّال ۹	سفارش دستار سمسار	سِمسار
دَلدَل	لای دلش	وَحل
دل کے پھپھولے پھوڑنا	آبلۂ دل شکستن	شِفاء ۲
دل لگی	خوشطبعی	مُزاح ۱۲
دُلھن	بیوہ وبانو	عَرُوس ۱۲ وھدی
دُم	دُم ودنب	ذَنَب ۱۲
دم	دم گاہ	حِین ووقت
دم بدم	دمادم	اٰنًا فانًا

ع	ف	عر
دغادینا	فریب دادن	خدیعۃ ومکر
دغدغا	دغدغہ وشورش خاطر	تَوَزُّع ۲ ولشتُت
دُکھ	رنج وآزار	اَذِیَّۃ
دُکھ دینا	دردکردن	وجع
دُکھیا	زن حاملہ	اَرمَلَۃ ۱۲
دَل	جماعت لبسیار	جَمعِ غَفِیر ۱۲
دلاسادینا	دل دادن	تَسلِیَۃ
دلالی	دلالی	دَلالَۃ
دل لگانا	دل بچیز ے وبجاے وبحسن وبنہ	تَعَلُّق
دل کے پھپھولے ٹھوٹنا	آبلۂ دل شکستن	تَشَفِّی
دل مین کرنا	دردل گمتن	رَسم ۱۲
دلیتی	دستاس	بِحَشَۃ ۱۲
دم	دم	نَفَس
دمانا	دم دادن تیغ	*
دُمچی	پارۂ دم	نَفَر ۱۲

ه	ف	عـ
دُم دبانا	✗	کشتہ
دُمگا	سنکوک	فُلکۃ
دَم سادھنا	دم کشیدن	حَبْسُ النَّفَس
دمکنا	درخشیدن	بَرْق ولمع
دم کھانا	غرسیدن خم بردن	اِنْحِنَاء
دم لینا	آرام گرفتن	اِسْتِرَاح
دُم ہلانا	دُم جنبانیدن	تَحْرِیْكُ الذَّنَب
دنبالا	دنباله	ذُنَابَۃ
دُنبا	دُنبه	کَبْش
دَنگا	برآشفتن سپاه وغیره	بَغَاوَۃ
دُنیا	اینجهان	دُنْیَا
دوات چلدانی	دوات آشور	مِحْبَرَۃ
دوالا نکالنا	چراغ روشن کردن هندو	✗
ڈوب	فرو رفتن مرغ	اَبَ وغَشَب
دوپہر	نیمروز	هَاجِرَۃ وظَهِیْرَۃ

ه	ف	عـ
دم دینا	دم دادن	خداع
دم گرفتن	دم گرفتن	ضِیْقُ النَّفَس
دیک	درشتدگی	تَلَأْلُؤ وبَرِیْق
دم کھانا	خموشی گرفتن زدن	سُکُوت
دم گزا	دُسغره	زِمِلَّی
دم لین آنا	دم خوردن	اِنْخِدَاع
دِن	روز	یَوْم
دُنبل	✗	دُمَّل وخُرَاج وحَبَّۃ
دندانا	دندانه	سِنَّۃ
دلوندی	روزگورے	جَهْر
دوات	آمر	نُون ومِحْبَرَۃ ودَوَات
دوادوش	دوادوش قلمدان ودو	سَعْی
دوانا	دیوانه	مَجْنُون
دُوبدُو	دوبدو	مُوَاجَهَۃ
دوپہر کو اترنا	فرود آمدن نیم روز	تَغْوِیْر

ا	ف	عر
دوپہر ڈھلنا	برگشتن آفتاب	زَوال
دوپہر کو سونا	خفتن بنیمروز	قَیلُولَة
دودھ	شیر	لَبَن وَدِرّة
دودھ پلانا	شیر دادن	اِرضاع ه
دودھ چھڑانا	بریدن شیر	تَفطِیم
دودھ پینا	شیر مکیدن	رَضاع
دودھ دھارا	شمشیر دودمہ	ذُو شَعرَتَین ه
دودھ کے دانت	×	رَاضِعَة رَوَاضِع
دُور	دور	بَعِید
دوڑ مارنا	تگ تاز	اِیقَاع ه
دور کی ہانکنا	بلا لافزنی	×
دوڑنا	دویدن	عَدو
دوزخ	دوزخ	سَقَر
دوست دلی	دوست دلی	وَلِیجَة ه
دوغلا	اکدش	هَجِین وه

ا	ف	عر
دوپہر کو چلنا	رفتن بنیمگام روز	تَغوِیر
دودِلا	دودِله	مُتَفَکِّر
دودھ آنا	فرود آمدن شیر در پستان	اِلبَان
دودھ پلانی	دایہ و شیر دہ	مُرضِعَة
دودھ پیتا لڑکا	شیر خوار	رَضِیع
دودھ بڑھانا اور چھڑانا	از شیر باز کردن	فَطَام ه
دودھیل جانور	×	ذَرُور و ذَرُورَة و ضَبُوزَة
دوراہہ	دوراہہ	طَرِیق ذُو جِهَتَین
دور	حکمرانی	سَلطَنَة
دوربین	دوربین دستارہ بین	مِنظَار ه
دوا دینا	دوا دادن	اِعلَاء ه
دوڑنا	تک و دو کردن	سَعی
دوست	دوست	خَلِیل وه
دوشنبہ	دوشنبہ	اِثنَین وه
دوغلی	زن اکدش	هَجِینَة

ف	عر
دوکان	محکان
دوکان کھولنا	دوکان وا کردن
دولائی توبرہ	دولائی
دولتی مارنا	نفتہ زدن
دومنزلا	دو منزلہ و خانہ دو طبقین
دونا دونا	زیادہ از دو جنسہ
دوستی تلوار مارنا	تیغ دوستی زدن
دوہائی	فریاد
دوہنا	دوشیدن
دھات	آب نشست
دھار	تار شیر و امثال آن
دھارا	جاری جریان آب
دہانہ	دہنہ
دھپ	سرجنگ
دھجی	اندک پارچہ جامہ

ف	عر
دوکان بڑھانا	تختہ زدن
دوکھنا	انگشت در چشم کردن
دولتمند	تونگر و مالدار
دولھا	نو داماد
دونا	دوچند
دونامردا	مرزنگوش
دوہائی دینا	داد خواہی کردن
دوہتڑ مارنا	بر دو دست زدن
دھات	کانے
دھار	تیزی تیغ
دھاک	بیم و ترس
دھان	شلتوک و شالی
دھبا	نشان رنگ مخالف
دھتورا	✗
دہرا	سہ چند

ف	عر
دوکان	دکان
دوکان وا کردن	فتح
دولائی	ردا
زدن	زخم
دو آشیانہ و خانہ	دو طبقین
زیادہ از دو جنسہ	
تیغ دوستی زدن	نهر بالسیف بالیدین
فریاد	واعوناہ
دوشیدن	حلب
آب نشست	منی
تار شیر و امثال آن	سخابة
جاری جریان آب	ماء جار وناصبة
دہنہ	شکیمة
سرجنگ	صفع
اندک پارچہ جامہ	قراع

ف	عر
دوکان بڑھانا	اغلاق
دوکھنا	تعریض
دولتمند	غنی
دولھا	عروس
دونا	ضعف
دونامردا	سمسق
دوہائی دینا	تعویث
دوہتڑ مارنا	لدم
دھات	فلز
دھار	غرار
دھاک	رعب و هیبة
دھان	شلتوک و شالی
دھبا	وشیة و وضر
دھتورا	جوز ماثل
دہرا	ضعف و اضعاف

ه	ف	عر
دُہرا	دوتا دوولا	مُثنّٰی
دہرانا	بازگردیدن ماریدن	نکس و عقور
پھول دھرتی کا	سمارُوغ	کَمْءٌ
دھرن	زہدان	رَحِم
دھڑ	تن وپیکر	جُثمان وجُثّة
دھرول دھور	سپرد	وَدِیعَة و اَمَانَة
دھنسنا	بزمین فرشدن	خُسُوف وخَسْف
دھکا دینا	صدمہ دادن	صَدْم
دھکا لگنا	صدمہ افتادن	إصَابَة الصَّدْمَة
دھکا	×	هَضْم
دھکانا	ترسانیدن	تَصْدِید و اِنذَار
دھندھا	کار	اَمر وشان
دھنگٹی	پاونگ	مِدَقّة
دھنکر	گرگ شرار	هِبزر الأزز
دھنکی	کمانچۂ زنان	حَنِیرَة

ه	ف	عر
دھرانا	امانت نہادن	اِیدَاع
دُہرانا	دوبارہ کردن کار	تَثْنِیَة
دھرم	×	اِیمَان و عَقِیدَة
دھرنا	نہادن	وَضْع
دُھڑکا	بیم وتوغل دل	خَوْف و خَفَقَان
دُہری بات	سخن پہلودار	ذُو مَعْنَیَیْن
دھکا	آویس وکوفت واسیب	صَدْمَة
دھکا کھانا	صدمہ خوردن	تَصَادُم
دھکیلنا	ازپس صدمہ دادن	نَخْر ونَخْرَة
دھمک	کوفت آواز	هَیْدَمَة الوُقُوع
دھمکی	بیم وترس	وَعِید ونَذِیر
دھنک	قوس قزح	
دھنکنا ودھننا	واخیدن وپنبہ بردن	نَدْف و نَفْش
دُھنکی	اُورک	مِنْدَقَة
دھنکی روئے	پختہ	صَنْدُوف

ہم وسکون نون وفتح دال مہملہ وفا گوئید ۱۲

ه	ف	عر
دُہنی	گاؤدیشہ	حَلَب
دھنیا	کشنیز	کُزبُرَہ
دھوان	دود	دُخان و بُخار
دھوبن و دھوبنی	گازر زن	قصّار مذکر و مؤنث
دھوپ دکھانا	آفتاب دادن	تَشمِیس
دھوکا	غلط آن در غلط انداز زند	اُغلُوطَة
دھوکھا نہ دینا	خوسہ	مُجذار
دھونکنا	تیز کردن آتش	اِیقادُ النّار
دُھول	خاک سر سر آسیا	بُوغاءُ و غُبار
دُھول اُڑانا	گرد بر خاستن	قَشْم
دُھول کھانا	کف دست بر سر خوردن	+
دُھول میں لیٹنا	نجا نجا طپیدن	تَمَرُّغ
دھول نسا کور کرت	دمامہ	نُوبَة نقارہ و طبل
دھونی دینا	سخور دادن	تَبخِیر
دھویا	چیز شستہ	غَسِیل

ه	ف	عر
دُہنی	تیر و دار بام	جِذع
دُھنیا	پنبہ زن	نَدّاف
دُھوانا	دود آلودہ شدن	تَدَخُّن
دھوپ	آفتاب و شید	ضَح
دھوپ کھانا	در آفتاب نشستن	تَشَرُّق
دھوکا	پیکیکہ از دور خمتار نشود	شَبَح
دھوکا دینا	غلط دادن	مُعَالَطَة
دھونکنی	آتش افروز	مِنفَاخ
دھول اُڑانا	گرد بر انگیختن	اِثارَة و اِرهَام
دھول	سر جنگی	صَقع
دھول مارنا	سر جنگی زدن	صَقع
دھونا	شستن	غَسل و صَق
دھونی	×	مُجمَر
دھوون	آب چیز شستہ	غُسالَة
دہی	جغرات و ماست	تَرنِیب

ه	ف	عر
دھیان	۲	خَیال بالفتح ۱۲
دہی جمانا	ماست بستن و خوابانیدن شیر	تَرویب ۱۱
دہیڈی	ظرف جغرات بکسر	مِرْوَب ۱۲
دیاسلائی	کبریت	بَخّة ۱۳
دیب زبان بھاکھا ۱۴	کشور	اِقْلیم
دیر	دیر و درنگ	مَکْث و بِطَاء ۱۵
دیری	دیری	بُطَاء ۱۶
دیکھنا	دیدن	رُؤیَة
دیگچی	دیگچہ	کَفْت ۱۷
دے ڈالنا	ہبہ نمودن	هبة و مِنْح ۱۸
دیو	دیو	عِفْریت
دیوار بنانا	دیوار کشیدن	تَحْویط
دیوار پر چڑھنا	بر دیوار برآمدن	تَسَلُّق ۱۹
دیوار گرانا	دیوار افگندن	نَقْض ۲۰
دیور	برادر خرد شوہر	حَمْو ۲۱

ه	ف	عر
دہی جمنا	منعقد شدن شیر	رَوْب
دہیرا	سست	کَاهِل
دیا	چراغ	سِرَاج و مِصْبَاح
دیانت دار	دیانت دار	مُتَدَیِّن
دیدار	دیدار	لِقَاء
دیر کرنا	تاخیر کردن	تَأَنِّی و اِبْطَاء
دیس	زاد بوم	وَطَن
دیگ	دیگ ہر کارد	قِدْر و مِرْجَل ۲۲
دیمک	دیمک و دیوچہ	اَرَضَة ۲۳
دینا	دادن	اِعْطَاء
دیوار	دیوار	حَائِط ۲۴
دیوار کے بھی کان ہیں	دیوار را ہم گوش دارد	وَلِلْحِیْطَان اٰذَان
دیوار گرنا	دیوار غلطیدن و افتادن	اِنْقِضَاض ۲۵
دیوٹ	چراغدان و چراغ پایہ	کَرَة مَسْرَجَة و مَنَا ۲۶
دیورانی	زن برادر خرد شوہر	سِلْفَة ۲۷

۱ مصدر بمعنی اسم مفعول و اسم آلہ
۲ مصدر بمعنی اسم مفعول
۳ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۴ بکسر اول و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۵ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۶ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۷ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۸ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۹ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۰ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۱ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۲ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۳ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۴ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۵ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۶ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۷ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۸ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۱۹ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۲۰ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۲۱ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۲۲ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۲۳ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۲۴ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۲۵ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۲۶ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء
۲۷ بفتحتین و سکون ثانی و فتح ثالث و ہاء

ہ	ف	عر
دیوہرہ	تبکدہ و بتخانہ	کَنِیسَة و بِیعَة
ڈاڑھی	ریش	لِحْیَة
ڈاک	چپار	بَرِید
ڈاک چوکی	اسکدار و یام	بَرِید
ڈال	شاخ	غُصْن و فَنَن
ڈالنا	انداختن	اَلْقَاء و طَرْح
ڈانٹنا	بازداشتن از کار	زَجْر و تَوْبِیخ
ڈانڈ	بیل و چوب خلہ	مِحْفَاة و مِقْدَاف
ڈانڈلینا	تاوان گرفتن	تَغْرِیم
ڈانک	پوہ و ورق زیر بگین	✗
ڈاہ	پژہان	غِبْطَة و حَسَد
ڈب	قابو	قَبْضَة
ڈبانا	در آب فرو کردن	اِغْرَاق
ڈبرا	گودگ دران باران گرد گردد	حَشِيّ
ڈبکی دینا	در آب فرو کردن	غَمْس

ہ	ف	عر
ڈاٹ	بند شیشہ	سِدَاد
ڈاڑھی دہوپ	ریش بدوغ پیدہ کردن	تَبْيِيض اللِّحْيَة فِي الشَّمْس
ڈاکا	غارتگران	مُغِيرُون
ڈاکو	تاراج زن	مُغِير و نَاهِب
ڈال	تیغہ	نَصْل
ڈالی	سبد و لفت	طَبَق
ڈانڈ	تاوان و جرمانہ	مُصَادَرَة
ڈانڈ دینا	تاوان دادن	مَغْرَم و غَرْم بالفتح
ڈانس	پشہ	بَقّة
ڈانواڈول	سراسیمہ	مُتَحَيِّر و مُتَرَدِّد
ڈاہن	جگرخوارہ	✗
ڈبا	درج	حُقَّة
ڈبڈبانا	اشکناک شدن چشم	تَغَرْغُر
ڈبکی	غوطہ و پانوش	غَوْص
ڈبکی کھانا	غوطہ خوردن	اِغْتِمَاس

هندی

ه	ف	عر	ه	ف	عر
ڈبکی مارنا	پاغوشش زدن	غطس	ڈبیا	درجک	حقیقة
ڈپٹنا	حملہ آوردن	مواثبة	ڈپٹانا	تاختن وانگختن	دکض
ڈر	ترس بیم خوف وخشیة		ڈرانا	ترسانیدن	تخویف وتخویف
ڈرانا	باواز مہیب ترسانیدن	ضغب	ڈراہوا	ترسان	مذعور
ڈرنا	ترسیدن	اشفاق	ڈسنا	گزیدن مار	نهش
ڈف	دائرہ	دف وعرگل	ڈف بجانا	دائرہ زدن	ضرب الدف
ڈکار	آروغ وآرل	جشاء	ڈکارنا	آواز کردن شتر	انزاد
ڈگ	گام	خطوة	ڈگانا	نغزانیدن	ازکال
ڈگنا	نغزیدن دراز جارفتن	زلة	ڈلانا	باوزن خنانیدن	نزوح
ڈلی	پارہ نمک غیرہ	قطعة	ڈلیا	سبد وتربان	طبق
ڈنڈوڈنڈ	شنا	سباحة الاد	ڈنڈی	شاہین	منجم
ڈنک	نیش	شوکة وشوکلة	ڈنکا	کوس	نقارة
ڈنک مارنا	گزیدن کژدم	لسع	ڈوب	یک قلم داد	مدة
ڈوبا	غرق آب	غریق	ڈوبنا	جامہ رنگ کشیدن	غمس
ڈوبنا	آب از سر گذشتن	غرق	ڈوبنا	فرو شدن آفتاب	غروب وجوب

باب سیزدہم در بیان حروف فارسی

باب دوازدہم در بیان حروف عربی

باب یازدہم در بیان حروف ہندی

فصل اول در بیان حروف تہجی

فصل دوم در بیان حرکات

فصل سوم در بیان سکون

فصل چہارم در بیان تشدید

فصل پنجم در بیان مد

فصل ششم در بیان تنوین

فصل ہفتم در بیان الف ولام وسکون

فصل ہشتم در بیان ہمزہ

فصل نہم در بیان تاء مدورہ

فصل دہم در بیان الف مقصورہ

فصل یازدہم در بیان الف ممدودہ

فصل دوازدہم در بیان الف زائدہ

فصل سیزدہم در بیان الف منقلبہ

فصل چہاردہم در بیان الف فاصلہ

فصل پانزدہم در بیان الف وصل

فصل شانزدہم در بیان الف مبدلہ

فصل ہفدہم در بیان الف منفصلہ

فصل ہژدہم در بیان الف ساکن

فصل نوزدہم در بیان الف مبسوطہ

فصل بیستم در بیان الف مکسورہ

فصل بیست ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل بیست ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل بیست وسوم در بیان الف ساکن

فصل بیست وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل بیست وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل بیست وششم در بیان الف ساکن

فصل بیست وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل بیست وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل بیست ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل سیام در بیان الف مفتوحہ

فصل سی ویکم در بیان الف ساکن

فصل سی ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل سی وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل سی وچہارم در بیان الف ساکن

فصل سی وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل سی وششم در بیان الف مکسورہ

فصل سی وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل سی وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل سی ونہم در بیان الف ساکن

فصل چہلم در بیان الف مبدلہ

فصل چہل ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل چہل ودوم در بیان الف ساکن

فصل چہل وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہل وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل چہل وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل چہل وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہل وہفتم در بیان الف ساکن

فصل چہل وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل چہل ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل پنجاہم در بیان الف ساکن

فصل پنجاہ ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل پنجاہ ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل پنجاہ وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل پنجاہ وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل پنجاہ وپنجم در بیان الف ساکن

فصل پنجاہ وششم در بیان الف مبدلہ

فصل پنجاہ وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل پنجاہ وہشتم در بیان الف ساکن

فصل پنجاہ ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل شصتم در بیان الف مکسورہ

فصل شصت ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل شصت ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل شصت وسوم در بیان الف ساکن

فصل شصت وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل شصت وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل شصت وششم در بیان الف ساکن

فصل شصت وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل شصت وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل شصت ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل ہفتادم در بیان الف مفتوحہ

فصل ہفتاد ویکم در بیان الف ساکن

فصل ہفتاد ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل ہفتاد وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل ہفتاد وچہارم در بیان الف ساکن

فصل ہفتاد وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل ہفتاد وششم در بیان الف مکسورہ

فصل ہفتاد وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل ہفتاد وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل ہفتاد ونہم در بیان الف ساکن

فصل ہشتادم در بیان الف مبدلہ

فصل ہشتاد ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل ہشتاد ودوم در بیان الف ساکن

فصل ہشتاد وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل ہشتاد وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل ہشتاد وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل ہشتاد وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل ہشتاد وہفتم در بیان الف ساکن

فصل ہشتاد وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل ہشتاد ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل نودم در بیان الف ساکن

فصل نود ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل نود ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل نود وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل نود وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل نود وپنجم در بیان الف ساکن

فصل نود وششم در بیان الف مبدلہ

فصل نود وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل نود وہشتم در بیان الف ساکن

فصل نود ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل صدم در بیان الف مکسورہ

فصل صد ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل صد ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وسوم در بیان الف ساکن

فصل صد وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وششم در بیان الف ساکن

فصل صد وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل صد ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل صد ودہم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد ویازدہم در بیان الف ساکن

فصل صد ودوازدہم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وسیزدہم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وچہاردہم در بیان الف ساکن

فصل صد وپانزدہم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وشانزدہم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وہفدہم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وہژدہم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد ونوزدہم در بیان الف ساکن

فصل صد وبیستم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وبیست ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وبیست ودوم در بیان الف ساکن

فصل صد وبیست وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وبیست وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وبیست وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وبیست وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وبیست وہفتم در بیان الف ساکن

فصل صد وبیست وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وبیست ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وسیام در بیان الف ساکن

فصل صد وسی ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وسی ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وسی وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وسی وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وسی وپنجم در بیان الف ساکن

فصل صد وسی وششم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وسی وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وسی وہشتم در بیان الف ساکن

فصل صد وسی ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وچہلم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وچہل ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وچہل ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وچہل وسوم در بیان الف ساکن

فصل صد وچہل وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وچہل وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وچہل وششم در بیان الف ساکن

فصل صد وچہل وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وچہل وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وچہل ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وپنجاہم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وپنجاہ ویکم در بیان الف ساکن

فصل صد وپنجاہ ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وپنجاہ وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وپنجاہ وچہارم در بیان الف ساکن

فصل صد وپنجاہ وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وپنجاہ وششم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وپنجاہ وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وپنجاہ وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وپنجاہ ونہم در بیان الف ساکن

فصل صد وشصتم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وشصت ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وشصت ودوم در بیان الف ساکن

فصل صد وشصت وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وشصت وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وشصت وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وشصت وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وشصت وہفتم در بیان الف ساکن

فصل صد وشصت وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وشصت ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وہفتادم در بیان الف ساکن

فصل صد وہفتاد ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وہفتاد ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وہفتاد وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وہفتاد وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وہفتاد وپنجم در بیان الف ساکن

فصل صد وہفتاد وششم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وہفتاد وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وہفتاد وہشتم در بیان الف ساکن

فصل صد وہفتاد ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وہشتادم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وہشتاد ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل صد وہشتاد ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد وہشتاد وسوم در بیان الف ساکن

فصل صد وہشتاد وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل صد وہشتاد وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل صد وہشتاد وششم در بیان الف ساکن

فصل صد وہشتاد وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد وہشتاد وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل صد وہشتاد ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل صد ونودم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد ونود ویکم در بیان الف ساکن

فصل صد ونود ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل صد ونود وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل صد ونود وچہارم در بیان الف ساکن

فصل صد ونود وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل صد ونود وششم در بیان الف مکسورہ

فصل صد ونود وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل صد ونود وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل صد ونود ونہم در بیان الف ساکن

فصل دویستم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست ودوم در بیان الف ساکن

فصل دویست وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست وہفتم در بیان الف ساکن

فصل دویست وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست وسیام در بیان الف ساکن

فصل دویست وسی ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وسی ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وسی وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست وسی وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست وسی وپنجم در بیان الف ساکن

فصل دویست وسی وششم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست وسی وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست وسی وہشتم در بیان الف ساکن

فصل دویست وسی ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وچہلم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وچہل ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست وچہل ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست وچہل وسوم در بیان الف ساکن

فصل دویست وچہل وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست وچہل وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست وچہل وششم در بیان الف ساکن

فصل دویست وچہل وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وچہل وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وچہل ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست وپنجاہم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست وپنجاہ ویکم در بیان الف ساکن

فصل دویست وپنجاہ ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست وپنجاہ وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست وپنجاہ وچہارم در بیان الف ساکن

فصل دویست وپنجاہ وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وپنجاہ وششم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وپنجاہ وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست وپنجاہ وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست وپنجاہ ونہم در بیان الف ساکن

فصل دویست وشصتم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست وشصت ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست وشصت ودوم در بیان الف ساکن

فصل دویست وشصت وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وشصت وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وشصت وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست وشصت وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست وشصت وہفتم در بیان الف ساکن

فصل دویست وشصت وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست وشصت ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست وہفتادم در بیان الف ساکن

فصل دویست وہفتاد ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وہفتاد ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وہفتاد وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست وہفتاد وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست وہفتاد وپنجم در بیان الف ساکن

فصل دویست وہفتاد وششم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست وہفتاد وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست وہفتاد وہشتم در بیان الف ساکن

فصل دویست وہفتاد ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وہشتادم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وہشتاد ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست وہشتاد ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست وہشتاد وسوم در بیان الف ساکن

فصل دویست وہشتاد وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست وہشتاد وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست وہشتاد وششم در بیان الف ساکن

فصل دویست وہشتاد وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست وہشتاد وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست وہشتاد ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست ونودم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست ونود ویکم در بیان الف ساکن

فصل دویست ونود ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل دویست ونود وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل دویست ونود وچہارم در بیان الف ساکن

فصل دویست ونود وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل دویست ونود وششم در بیان الف مکسورہ

فصل دویست ونود وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل دویست ونود وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل دویست ونود ونہم در بیان الف ساکن

فصل سیصدم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد ودوم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد وہفتم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد وسیام در بیان الف ساکن

فصل سیصد وسی ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وسی ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وسی وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد وسی وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد وسی وپنجم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وسی وششم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد وسی وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد وسی وہشتم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وسی ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وچہلم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وچہل ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد وچہل ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد وچہل وسوم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وچہل وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد وچہل وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد وچہل وششم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وچہل وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وچہل وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وچہل ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد وپنجاہم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد وپنجاہ ویکم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وپنجاہ ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد وپنجاہ وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد وپنجاہ وچہارم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وپنجاہ وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وپنجاہ وششم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وپنجاہ وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد وپنجاہ وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد وپنجاہ ونہم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وشصتم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد وشصت ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد وشصت ودوم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وشصت وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وشصت وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وشصت وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد وشصت وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد وشصت وہفتم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وشصت وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد وشصت ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد وہفتادم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وہفتاد ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وہفتاد ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وہفتاد وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد وہفتاد وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد وہفتاد وپنجم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وہفتاد وششم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد وہفتاد وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد وہفتاد وہشتم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وہفتاد ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وہشتادم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وہشتاد ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد وہشتاد ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد وہشتاد وسوم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وہشتاد وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد وہشتاد وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد وہشتاد وششم در بیان الف ساکن

فصل سیصد وہشتاد وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد وہشتاد وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد وہشتاد ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد ونودم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد ونود ویکم در بیان الف ساکن

فصل سیصد ونود ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل سیصد ونود وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل سیصد ونود وچہارم در بیان الف ساکن

فصل سیصد ونود وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل سیصد ونود وششم در بیان الف مکسورہ

فصل سیصد ونود وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل سیصد ونود وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل سیصد ونود ونہم در بیان الف ساکن

فصل چہارصدم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد ودوم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد وہفتم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد وسیام در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وسی ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وسی ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وسی وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد وسی وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد وسی وپنجم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وسی وششم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد وسی وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد وسی وہشتم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وسی ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وچہلم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وچہل ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد وچہل ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد وچہل وسوم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وچہل وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد وچہل وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد وچہل وششم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وچہل وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وچہل وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وچہل ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد وپنجاہم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد وپنجاہ ویکم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وپنجاہ ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد وپنجاہ وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد وپنجاہ وچہارم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وپنجاہ وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وپنجاہ وششم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وپنجاہ وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد وپنجاہ وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد وپنجاہ ونہم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وشصتم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد وشصت ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد وشصت ودوم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وشصت وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وشصت وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وشصت وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد وشصت وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد وشصت وہفتم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وشصت وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد وشصت ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد وہفتادم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وہفتاد ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وہفتاد ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وہفتاد وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد وہفتاد وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد وہفتاد وپنجم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وہفتاد وششم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد وہفتاد وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد وہفتاد وہشتم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وہفتاد ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وہشتادم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وہشتاد ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد وہشتاد ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد وہشتاد وسوم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وہشتاد وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد وہشتاد وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد وہشتاد وششم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد وہشتاد وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد وہشتاد وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد وہشتاد ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد ونودم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد ونود ویکم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد ونود ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل چہارصد ونود وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل چہارصد ونود وچہارم در بیان الف ساکن

فصل چہارصد ونود وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل چہارصد ونود وششم در بیان الف مکسورہ

فصل چہارصد ونود وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل چہارصد ونود وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل چہارصد ونود ونہم در بیان الف ساکن

فصل پانصدم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد ودوم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد وہفتم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد وسیام در بیان الف ساکن

فصل پانصد وسی ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وسی ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وسی وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد وسی وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد وسی وپنجم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وسی وششم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد وسی وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد وسی وہشتم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وسی ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وچہلم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وچہل ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد وچہل ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد وچہل وسوم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وچہل وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد وچہل وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد وچہل وششم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وچہل وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وچہل وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وچہل ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد وپنجاہم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد وپنجاہ ویکم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وپنجاہ ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد وپنجاہ وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد وپنجاہ وچہارم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وپنجاہ وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وپنجاہ وششم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وپنجاہ وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد وپنجاہ وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد وپنجاہ ونہم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وشصتم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد وشصت ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد وشصت ودوم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وشصت وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وشصت وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وشصت وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد وشصت وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد وشصت وہفتم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وشصت وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد وشصت ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد وہفتادم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وہفتاد ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وہفتاد ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وہفتاد وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد وہفتاد وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد وہفتاد وپنجم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وہفتاد وششم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد وہفتاد وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد وہفتاد وہشتم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وہفتاد ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وہشتادم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وہشتاد ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد وہشتاد ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد وہشتاد وسوم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وہشتاد وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد وہشتاد وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد وہشتاد وششم در بیان الف ساکن

فصل پانصد وہشتاد وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد وہشتاد وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد وہشتاد ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد ونودم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد ونود ویکم در بیان الف ساکن

فصل پانصد ونود ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل پانصد ونود وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل پانصد ونود وچہارم در بیان الف ساکن

فصل پانصد ونود وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل پانصد ونود وششم در بیان الف مکسورہ

فصل پانصد ونود وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل پانصد ونود وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل پانصد ونود ونہم در بیان الف ساکن

فصل ششصدم در بیان الف مبدلہ

فصل ششصد ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل ششصد ودوم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل ششصد وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل ششصد وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل ششصد وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل ششصد وہفتم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل ششصد ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل ششصد وسیام در بیان الف ساکن

فصل ششصد وسی ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل ششصد وسی ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل ششصد وسی وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل ششصد وسی وچہارم در بیان الف مفتوحہ

فصل ششصد وسی وپنجم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وسی وششم در بیان الف مبدلہ

فصل ششصد وسی وہفتم در بیان الف منفصلہ

فصل ششصد وسی وہشتم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وسی ونہم در بیان الف مبسوطہ

فصل ششصد وچہلم در بیان الف مکسورہ

فصل ششصد وچہل ویکم در بیان الف مضمومہ

فصل ششصد وچہل ودوم در بیان الف مفتوحہ

فصل ششصد وچہل وسوم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وچہل وچہارم در بیان الف مبدلہ

فصل ششصد وچہل وپنجم در بیان الف منفصلہ

فصل ششصد وچہل وششم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وچہل وہفتم در بیان الف مبسوطہ

فصل ششصد وچہل وہشتم در بیان الف مکسورہ

فصل ششصد وچہل ونہم در بیان الف مضمومہ

فصل ششصد وپنجاہم در بیان الف مفتوحہ

فصل ششصد وپنجاہ ویکم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وپنجاہ ودوم در بیان الف مبدلہ

فصل ششصد وپنجاہ وسوم در بیان الف منفصلہ

فصل ششصد وپنجاہ وچہارم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وپنجاہ وپنجم در بیان الف مبسوطہ

فصل ششصد وپنجاہ وششم در بیان الف مکسورہ

فصل ششصد وپنجاہ وہفتم در بیان الف مضمومہ

فصل ششصد وپنجاہ وہشتم در بیان الف مفتوحہ

فصل ششصد وپنجاہ ونہم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وشصتم در بیان الف مبدلہ

فصل ششصد وشصت ویکم در بیان الف منفصلہ

فصل ششصد وشصت ودوم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وشصت وسوم در بیان الف مبسوطہ

فصل ششصد وشصت وچہارم در بیان الف مکسورہ

فصل ششصد وشصت وپنجم در بیان الف مضمومہ

فصل ششصد وشصت وششم در بیان الف مفتوحہ

فصل ششصد وشصت وہفتم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وشصت وہشتم در بیان الف مبدلہ

فصل ششصد وشصت ونہم در بیان الف منفصلہ

فصل ششصد وہفتادم در بیان الف ساکن

فصل ششصد وہفتاد ویکم در بیان الف مبسوطہ

فصل ششصد وہفتاد ودوم در بیان الف مکسورہ

فصل ششصد وہفتاد وسوم در بیان الف مضمومہ

فصل ششصد وہفتاد وچہارم در بیان الف

ڈ	ف	ع
ڈور	ریسمان کا غذ	جَلُ الطّاءِ ورَقِ
ڈورا ڈالنا	رشتہ در سوزن کردن	سَلَکَ
ڈوری	طناب	طُنُبٌ وطِنْبٌ وطِنْبَۃٌ جمع اطناب
ڈوریا	سگبان و سگ پرست	کَلّاب
ڈول	انگارہ	هَیُولےٰ
ڈولا	ضریحہ و محفہ	ضَرِیحَۃٌ و مِحَفَّۃٌ
ڈونگی	سبنک	قارِبٌ
ڈھارس دینا	دلدہی	تَسْلِیَۃٌ
ڈھاری دوم	خیاگر	مُغَنٍّ
ڈھالنا	در قالب زدن	سَلَبَ
ڈھاک	پلہ	×
ڈھاٹا باندھنا	دہان بند بستن	تَلَثُّمٌ
ڈھب	روش	اُسْلُوبٌ
ڈھڈا	رنگ بسیار زرد	اَصْفَرُ فَاقِعٌ
ڈھر	آواز گوز	ضَرَاطٌ

ڈ	ف	ع
ڈورا	رشتہ	خَیْطٌ
ڈوری	ریسمان چاہ	اَلْحَبْلُ الدَّلْوِیُّ
ڈوری	گردباف	×
ڈول	دول	دَلْوٌ
ڈولچی	دول کوچک	دَلْوٌ صَغِیرٌ
ڈومنی	زن سرود خوان	مُغَنِّیَۃٌ
ڈوئی	کفگیر	مِغْرَفَۃٌ
ڈھارس	پشتی	تَقْوِیَۃٌ
ڈھال	سپر	جُنَّۃٌ وتُرْسٌ
ڈھانکنا	سرپوش نہادن	تَغْطِیَۃٌ
ڈھاٹا	دہان بند	لِثَامٌ
ڈھائین	بزم	هَرِیسَۃٌ
ڈھکنا	سرپوش	غِطَاءٌ
ڈھڈی	دنبزہ	عُضْعُضٌ
ڈھکانا	نمودن و ربودن	الْاِدَاءَۃُ والْاِخْتِلَاسُ

ه	ف	عر
ڈھکیلنا	ازپس افگندن	کدش ۱۱
ڈھکی ہماری چشم ۱۲	سبل	دمعۃ ۱۲
ڈھلکانا	غلطانیدن	دحرجۃ
ڈھلکنا	غلطیدن	تدحرج
ڈھنڈورپا	منادی زن چاچی ترکی	منادی
ڈھول	دہل و تبک	طبل طبول جمع ۱۲
ڈھولائی	مزدوری	جعل ۱۲
ڈھیٹھ	خیرہ و شوخ	جریء
ڈھیر کردینا	یکجا راہم کردن	تکویم
ڈھیلی	غلتک	منسفۃ ۱۲
ڈھیل	سستی	تطویہ ۱۲
ڈھیلا	سست	کاھل
ڈھیلا کرنا	دور کردن تنگی	ارخاء ۱۲
ڈھینڈورا	بار حرام	حبل الزنا
ڈیرا	خانہ	بیت

ه	ف	عر
ڈھکی مارنا	درہم کشیدن	جزمزۃ ۱۲
ڈھلکانا	ریختن مشدد ۱۲	سکب
ڈھلکنا	ریختن لازم ۱۲	انسکاب
ڈھنڈورا پیٹنا	منادی کردن	مناداۃ
ڈنگ	روش	سیرۃ وشعار
ڈھلکیا	دہل زن	طبال ۱۲
ڈھونڈھنا	جستن گم شدہ	تشدۃ ۱۲
ڈھیرا	پوچ وکار ۱۲	اخول
ڈھیری	تودہ غلہ	صبرۃ ۱۲
ڈھیل	درنگ	مہلۃ
ڈھیلا معروف ۱۲	فروہشتہ	رخو ۱۲
ڈھیلا مجہول ۱۲	کلوخ	مدد تضمین ۱۲
ڈھیل دینا	مہلت دادن	تمہیل
ڈیرا	خرگاہ	خیمۃ
ڈینگ مارنا	لاف زدن	تنفخر ۱۲

ہ	ف	عر		ہ	ف	عر
ڈیل	بَشْر	قِدْ وقِبْطَہ		ڈیوڑھی	بالان	سُدَّۃ
		باب ذال معجمہ باتحتانی				
ذی الحج	ذی الحج	ذی الحجۃ		ذی قعد	ذی قعد	ذی قعدۃ
		باب رای مہملہ باالف				
راپی	نشکردہ	اذخیل و شفر		رات	پچھلی رات	لَیل
راتب	روزینہ	وظیفہ و ادرار		رانکو چلنا	شبگیر زدن	سُرَی
رات دن	شبانروز	اصر مان		راج	شاہی	سَلطَنَۃ
راچھ	دندہ	+		راچس راچس بہلدا	دیو	عِفریت
راس	تودۂ غلہ	کُدس		راس آنا	راس آمدن دگیرائی	وِفاق
راستہ	راہ	مَنہج		راکھہ	خاکستر	رَماد
راگ	ترانہ و سرود	غناء و نغمہ		راگ و رنگ	راگ و رنگ	+
رال	آب دہن و کف و گلیر	دوال و ریال		رال بہنا	روان شدن گلیر	ذیل و امراغ
رانڈ	بیوہ کاملہ	فاقد و ایّم		رانڈ ہونا	بیوہ شدن	تأیّم
رانگ لغت قصبات	فشردہ برگہا	عُصارۃ		رانگا	انديز	قلی و رصاص
راوٹی	چارطاق	+		راہ	راہ و درہ	سَبیل و شارع

ع	ف	ه
جوانمرد	خط گذارہ	راہدار یکبارہ دانہ
افسر اجم	کوچہ دادن	راہ دینا
قاطع الطریق	راہ زن و شبخون کنندہ	راہ زن
قطع الطریق	راہ زدن	راہ مارنا
عابر سبیل	راہی راہ رو	راہی
ملجیہ	نمکینہ	راتیا
ربیع	بہار	ربیع
عشاء	شبکوری	رتوندی
المصحف	کیرخ سے	رحل
ترخیص	دستوری و زبان اون	رخصت دینا
استنظار	رخصت گرفتن	رخصت مانگنا
تقیوء	شگوفہ کردن	ردکرنا
فی مص عراق	داد و رد و داد	ردّا
عصارہ	افشردہ	رس
قاعد	سپہبد	رسالہ دار

ع	ف	ه
تربص	چشم براہ داشتن	راہ دیکھنا
سدّ الطریق	راہ گرفتن	راہ روکنا
سفرۃ	زاد راہ	راہ کی روٹی
راس و ذنب	سرودم	راہ و کیت
خرد ال فقاع	سپندان	رائی
هدر دجاج	رائگان	رائگان
موشم و فشل	ہنگام چیرے	رُت
هنتاما مرباد خصم امضرا	خوشگوار	رچتا پچتا
مهلة	زمان	رخصت
تودیع	پدرود کردن	رخصت کرنا
قی و استغفر	رد مجاز ۱۲۱	رد
نسخ	قلم کشیدن	ردکرنا
سکادنی	ناکارہ	ردی
قلس	رسن کلاہ	رسّا
تؤدۃ	آہستگی	رسائن

باب ما وصله با

باب ما وصله با

ه	ف	عر
رس بتا	رسن ساز	رسّان
رسد	رسد و بہرہ	قِسط
رسم	روش	عادۃ و طور
رسنا	تراویدن	رَشح
رسوا ہونا	رسوا شدن	اِفتضاح
رسوت	مَیل زہرہ	حُضص
رسّی	رسن چاہ	رِشاء
رشتا	رشتہ بر ادر رحم	قرابۃ
رشوت دینا	پارہ دادن	رَشوۃ
رضائی	×	×
رفو کرنا	رفو کردن و دوختن	رَفو
رفو کیا ہوا	رفو دادہ	مَرفوء
رکاب	رکاب	رِکاب
رکابدار	رکابدار	×
رکنا چلتے	صندل سرخ	الصندل الاحمر

ه	ف	عر
رشد	رسد	مِیراث
رسکوک	مروارید کوچک	مرجان دلوئ لوء
رستا برتن	تراوش	رَشح
رسوا کرنا	رسوا کردن	فضح
رسوائی	رسوائی	فضیحۃ
رسی	ریسمان درشت	حَبل
رسید	یافتہ	الوصول خط
رشوت	پارہ مال	رِشوۃ
رشوت لینا	پارہ گرفتن	اِرتشاء
رفو	رفو	رَفو
رفو کرنا	رفو بر جاستن	الرفو اِنتحال
رفوگر	رفوگر	رَفاء
رکاب	پادرزہ	×
رکابی	رکابی	صحن
رگ ہنا	باز ایستادن	صُداع

ہ	ف	عر
رُکنا	دلتنگ شدن	اِنقباض
رُکھائی	روگردانی	اِعراض
رگڑ	چیزی بچیزے شدودن	خدش عہ
رگڑنا	بہم سودن دو چیز	اِصطکاک ۳
رن	نبرد گاہ	معرکہ
رنجیدہ	رنجیدہ	مَلوُل
رندہ	رندہ	مِسفَن ۵
رنڈی	زن	امراۃ ۶
رنگ	رنگ	لَون
رنگریز	رنگریز و رنگرز	صَبّاغ
رنگ کاٹنا	رنگ بریدن	×
رنگین	رنگین	مَصبُوغ
رُوانسا ہونا	گریہ در گلو داشتن	اِهنَاف عہ
روٹی	نان	خُبز و قرص
روٹی چپڑنا	روغن مالیدن	تَدهِین عہ

ہ	ف	عر
رُکنا	عجز از خواندن	حصر ۷
رکھائی	اسکنہ	شِقَب
رگڑنا	سائیدن	سَحق
رمضان	ماہ روزہ	رَمضان
رنج و کلہ	رنج	مَلال
رنجک	چاشنی گہ	×
رنڈوا	مرد بی زن	عَزَب ۸
رنڈی باز	زن ۹ بارہ	شَبّاق ۱۰
رنگ بدلنا	گونہ برگشتن	تَقَلُّب ۱۱
رنگ پکا جانا	رنگ پریدن	اِمتقاء ۱۲
رنگنا	رزیدن	تَصبِیغ
رُوانسا	آمادہ گریہ	مُغرَوْرِق ۱۳
روٹھنا	رنجیدن	تَعَیُّر
روٹی پکانا	نان پختن	خَبز
روزہ	روزہ	صَوم

۹۵

ع	ف	ع
روزہ دار	روزہ دار	صَائِمہ
روزہ کھولنا	روزہ کشادن	اِفطار
روزمرہ	روزینہ	وَظِیفَہ
روش	روش و راہرو چمن	*
روشندان	روشندان	رَوشن
روکن	برسری پہر حکاوی	قُطب
روکھا بھاکھا	درخت	شَجَر
روکھی روٹی	خشکنانہ	جَافُ وَفَارُ
روگی	بیمار	سَقِیم
رولاکرنا	برآشفتن	بَغی
رول پڑنا	فراہم آمدن	اِنبِعَاث
رونا	مرد گریان	بُکی
رونگٹے	موی زرد	زَغَب
رونگٹے کھڑے ہونا	موی راست شدن	اِقشِعرار
روئی تونسا	پنبہ نگافتن	تَفَشم

ع	ف	ع
روزہ رکھنا	روزہ داشتن	صَوم وَصِیَام
روزمرّہ	روزمرّہ	مُحَاوَرَہ
روزینہ	روزینہ	یُومِیَّہ
روشنائی	روشنائی و مرکب سیاہی	مِدَاد
روغنی روٹی	روغنینہ	*
روکنا	سپر کرن	تَترِس
روکھا	خشک	یَابِس
روگ	بیماری	مَرَض
رومال	رومال و روپاک	مِنشَفَہ
رولانا	بگریہ درآوردن	اِبکَاء
رونا	گریستن	بُکَاء
روندنا	پامال کردن	وَطَاء
روئی	زن گریہ ناک	بُکیَّہ
روئی	پنبہ	قُطن
رہبر	رہبر و پیشرو و راہنما و راہ دان	دَلِیل وَخِرِّیت

ہ	ف	عر
رہٹ	دولاب	عجلہ و غصموں
ریت	ریگ	رَمل
رتنا	سومان کرن	سَحَل
ریٹھا	رتہ گرم خشک ۱۲	فِندق
ریڑہ	پشت مارہ و مہرہ پشت	مُہلب
رنیٹ	خلم	مُخاط
رینگنا یائے مجہول ۱۲	آہستہ رفتن	دَبیب
ریوڑ	گلہ و رمہ	جِلّہ و سِرب
ریونڈ چینی	ریوند چینی	رَاوَند

باب زای معجمہ

زبان نکالنا	زبان برآوردن	دَلع
زٹل	ہرزہ و پوچ	تُرّہات
زچ کرنا	تنگ کردن کسی	اِعجاز
زرد آلو	خوبانی	مِشمِش
زردی بیضہ	زردہ	مُحّ

ہ	ف	عر
رہٹا	چرخہ	دَولاب الغزل
ریتا	کوراب	سَراب
ریتی	سومان	مِسحَل
ریچھ	خرس	دُب
ریغل	لاغر	مُھزول
رینگنا یائے مجہول	آواز خر	شَہیق
رینگنی	کُجوک	عرق النساء
ریوڑی	گُبیتا	قُبَیط
یائے مجہول	یائے معروف	*
زبان	زبان	لِسان
زبان نکلنا	زبان برآمدن	دُلُوع
زچا	زچہ و زاچ	نُفَساء
زرد	زرد	اَصفَر
زردی	زردی	صُفرَة
زرق و برق	زرق و برق	زُخرُف

باب ہای ہوز

باب ہای ہوز با قافیہ ہای مختفی

باب ہای ہوز با حروف جہ فارسی

باب ہای ہوز با حروف عربی

ہ	ف	عر		ہ	ف	عر
زرگری	زرگری[1] لوتر	+		زرہ	زرہ	درع وکلام
زرہ بنانے والا	زرہ ساز	زرّاد[2]		زرا پہننا	زرہ در برکردن	تدرّع
زرہ پوش	زرہ پوش	مُدَرِّع	ذ	زفیل	سپیل[3]	صَفِیر
زفیلنا	شفلیدن	مُکَاءٌ	خ	زکام	زکام	طُشَاش
زلف[4]	زلف	صُدغ	ع	زمانہ	زمانہ	زَمَن و دَھر
زمین	زمین	اَرض و غَبرَاء	غ	زنجیر	زنجیر	سِلسِلَة
زنجیر کھٹکھٹانا	زنجیر جنبانیدن	قَعقَعَة[5]		زنگی ہڑ	ہلیلہ سیاہ	اِھلِیلَج اَسوَد
زور	زور و توانائی	قُوَّة[6] و اَشُدّ	ج	زہر	زہر	سَم
زہر	ہر چیز تلخ	عَلقَم		زہر دینا	زہر دادن	سَم
زیرہ	زیرہ	کَمُّون[7]		زین	زین	سَرج[8]
زین پوش	زین پوش	غَاشِیَة		زین کسنا	زین بستن	اِسراج[9]
زینہ	زینہ و پایہ و پلہ	دَرَجَة و مِرقَاة[10]		**باب سین مہملہ**		
سات	ہفت	سَبع[11]		ساتوان	ہفتم	سَابِع
ساتھی	ہمراہی	صَاحِب		ساتھی	مددگار	مُعِین و ظَھِیر[12]
ساجھا	+	شرکة		ساجھی	+	شریک

[1] لوتر الوترہ بفتح اللام وضمہا

[2] بجہول و فوقانی مشدد و باہم قرار دہندہ و باہم حرف بجی باہم قرار دہندہ و باہم حرف زنند کمال گوید ؎ فہم ازو ہر چہ گوید سر مگیر کہ تو را+

[3] سپیل بفتح سین مہملہ و یاء مجہول آوازی کہ سر گشتہ در دہان کردہ برآرند بحرفی آنرا سکا بالضم گویند ؎ از شب فراق بیست بجنی بارہ

[4] زلف بہ ہر دو معنی مستعمل است

[5] قعقعہ بہ ہر دو عین مہملتین ؎ اشوب قیح ترہ وہم بخش

[6] بہ ہر دو معنی مستعمل است

[7] کمون بضم کاف و تشدید میم ؎ کمون بضم کاف و فتح میم

[8] سرج بفتح سین و جیم ؎ بسکون راء مہملہ و جیم

[9] اسراج بہ ہمزہ و سین مہملتین و راء مہملہ و جیم ؎ بسکون راء مہملہ و جیم

[10] درجہ بہ ہر دو معنی مستعمل است

[11] سبع بفتح سین و باء موحدہ ؎ بسکون باء موحدہ

[12] معین و ظہیر بہ ہر دو معنی مستعمل است

ہ	ف	عر
سیاچق ط ترکی ۱۲	خانبندی و شیر بہا	+
سارا	ہمہ	تمام و کامل
ساڑھو	ہمداد و ہمنام ف و ہمدامن	ظام ص و ظاب م
ساس	خوشدامن	حَمَاة و حَمَّة ش
ساگ	ترہ و سبزی	خُضْرَة
سالا	برادر زن	خَتَن ش
سالن	نانخورش فہ رخانہ	اِدَام ش
سالی	خانہ	خَشَنَة ش ن
سامان	سامان	عُدَّة و عَتَاد ط
سامنے ہونا	دوچار شدن	مُوَاجَهَة
سان	فسان	مِشْحَذ و مِسَن ط
سانس	دم	نَفَس
سانپ کا کاٹا رسی سو ڈرتا ہے	ماگزیدہ از سیماں می ترسد	مَلْسُوعَةُ الْحَيَّةِ تَخَافُ مِنَ الْحَبْلِ
ساندا	رسن بای گاؤ	اِنَاد ظ
سانڈنی	شتر تیز رو	جَمَّازَة

ہ	ف	عر
سادہ	سادہ	سَاذَج ط معرب سادہ ۱۲
ساربان ش	ساربان و شتربان	حَادِی
ساڑی	ساڑی ساڑہ	+
ساکھو	سال	سَاج ظ
سال	سال	سَنَة
سالگرہ	سالگرہ و در شستہ عمر از دار ستہ ۱۲	صَائِبَة
سالوتری	+	بَتْطَار و بُرْ اغ ش
سالیانہ	سالیانہ	مُسَانَهَة ط
سامنا	روبرو	وُجَاه و قُبَالَة ط
سامنے کرنا	دوچار کردن	تَوْجِيه
سان پر کھنا	برسنگ زدن	تَسْحِيذ و تَسْحِين
سانپ	مار	حَيَّة
سانچہ	تمبک ط	قَالَب
سانڈ	+	سَائِبَة ط
سانتا	کل کردن	عَجْن ش

ه	ف	عر
سانولا	مرد گندم گون سبزہ رنگ	اَسمَرُ و مَلیح
ساہل	+	شَاقُول
سائی	پیشداد و تقدمہ	سَلَمٌ و سَلَف
سایہ ڈالنا	سایہ انداختن	اِظلَال
سایہ میں آنا	در سایہ در آمدن	اِستِظلَال
سب	ہمہ	رُمَّتہ و زُوبَر و جُملَہ
سب چڑھا جانا	ہمہ نوشیدن	اِشتِعَاق
سبورا	مچا چنگ	صَابُورَہ
سبیل کھنا	آب خیر کردن	+
سپاہی	سپاہی و لشکری	عَسکَری و جُندِی
سپیدا	سپیدہ	اِسفِیدَاج
سپاری	پوپل	فُوفَل
سَتَّر	ہفتاد	سَبعِین
ستانا	رنج دادن	اَذای
سَتَّرا بہتَّرا	فرتوت	خَرِف

ه	ف	عر
سانولی	زن سبز رنگ و گندم گون	سُمرَاء و مَلیحَہ
ساہی	خار پشت و غیرہ و چکاسہ	قُنفُذ و دُلدُل
سایہ	سایہ	ظِلّ
سایہ ڈالنا	سایہ افگندن	اِظلَال
سایہ میں بیٹھنا	در سایہ نشستن	اِستِظلَال
سب چٹ کرنا	ہمہ خوردن	اِقتِمَام
سبز قدم	سبز پا	+
سبیل	سبیل و آب خیر	+
سپارا	سہ ذکر	فیشَۃ و حشفَۃ
سپنا بھاکھا	خواب	رُؤیَا و حُلم
سپید لگانا	سپید زدن	+
ستر	شرمگاہ	عَورَۃ
سُتالی	ورفش	مِخضَف
ستاور	بوزیدان	مُستَجلَۃ
ستنجا	شتر بنج	+

بحر موقارب

۱۰۰

ہ	ف	عر
ستو	پست	سَوِیق
ستھرا	بہتر و خوب	مَلِیح و اَنِیق
سٹک جانا	پنہان بیرون رفتن	تَسَلُّل
سج	زیب	زِینَة
سجی	شخار	قِلی
سچ	آری	نَعَم و اَجَل
سحری	سحر	سَحُور
سر	سر	رأس و هامة
سری گای	گاو زمین	+
سراوندھانا	سر فرو افگندن	اِطراق و نَکس
سرخ	سُرخ	اَحمَر
سرخاب	سرخاب	تُحام
سردُکھنا	سر درد کردن	تَصدِیع
سردوال	افسار	عِذار
سرسہلانا	دست بر سر کشیدن	مَسحُ الرَّأس

باجیم فارسی با قاف عربی

ہ	ف	عر
ستو گھولنا	بشوراندن	لَت
ستھیا	سر مگر	کَحّال
سٹھیانا	فرتوت شدن	اِفداد و اِهتار
سجن	جانان	حَبِیب
سچ	راستی	صِدق
سچا	راست گو	صَادِق
سخی	راد	جَواد
سر آنکھوں پر	بسر و چشم	عَلَی الرَّأس وَالعَین
سراون	بزن و بکن	مُسَلَّقَة و مَلاَّسَة
سر توڑنا	شکستن سر	شَجّ
سرخا	اسپ سپید	اَشهَب
سُرخ بادا	سُرخ بادہ	خُمرَة
سردرد	درد سر	صُدَاع
سرسون	سرشف	خُردَل اَصفَر
سرکانا	بکسو کردن	تَنحِیَة

باجیم عربی

ہ	ف	عر
سٹو	پست	سَوِیق
ستھرا	بہتر و خوب	مَلِیح و اَنِیق
سٹک جانا	پنہان بیرون رفتن	تَسَلُّل
سج	زیب	زِینَة
سجی	شخار	قِلی
سچ	آری	نَعَم و اَجَل
سحری	سحر	سَحُور
سر	سر	رأس و هامة
سری گای	گاو زمین	+
سراوندھانا	سر فرو افگندن	اِطراق و نَکس
سرخ	سُرخ	اَحمَر
سرخاب	سرخاب	تُحام
سردُکھنا	سر درد کردن	تَصدِیع
سردوال	افسار	عِذار
سرسہلانا	دست بر سر کشیدن	مَسحُ الرَّأس

باجیم فارسی

ہ	ف	عر
ستو گھولنا	بشوراندن	لَت
ستھیا	سر مگر	کَحّال
سٹھیانا	فرتوت شدن	اِفداد و اِهتار
سجن	جانان	حَبِیب
سچ	راستی	صِدق
سچا	راست گو	صَادِق
سخی	راد	جَواد
سر آنکھوں پر	بسر و چشم	عَلَی الرَّأس وَالعَین
سراون	بزن و بکن	مُسَلَّقَة و مَلاَّسَة
سر توڑنا	شکستن سر	شَجّ
سرخا	اسپ سپید	اَشهَب
سُرخ بادا	سُرخ بادہ	خُمرَة
سردرد	درد سر	صُدَاع
سرسون	سرشف	خُردَل اَصفَر
سرکانا	بکسو کردن	تَنحِیَة

ه	ف	عر
سرکنا	یکسو شدن	شَسْتَن
سرکه	سرکه	خَلّ
سرکے والا	سرکه فروش	خَلّال
سرمه دانی	سرمه دان	مُکْحُلَة ۵۳
سرمئی	سرمئی	کُحْلی
سرنگ	آهون	نَقْب و نَفَق و سَرَب ۵۴
سرو	سرو	سَرْوَ
سرهانا	جنبیدن سر	نَغْض
سریت قسم تمر کی ۱۲	خاصگی	سُرِّیَّه ۵۵
سڑا	بوگرفته	عَفِنْ
سڑاسڑ	شپاشپ ۵۶	+
سڑک	شاه راه	جادّة
سڑی کیچڑ	لای و لجم	حمأ و حمأة ۵۷
سزادینا	سزاداون	تَعْذِیْب
سستا	ارزان	رَخِیْص ۵۸

ه	ف	عر
سرکنڈا	کلک و نی	یَرَاع ۵۹
سرکھولنا	سَرَاوا کردن	خَسَرَ ۶۰
سرمه	سرمه	کُحْل
سرمه لگانا	سرمه کشیدن	کَحَلَ و اکْتَحَلَ
سرنامه	سرنامه	عُنْوَان
سرنگ لگانا	نقب زدن	نَقَبَ السَّرَب
سرهلانا	سرجنبانیدن	نَغَضَ ۶۱
سڑی ۶۲	گز	قِدَاح
سریش	سریش و سریشم	سِرَاش ۶۳
سڑنا	بوگرفتن	سَنَخ ۶۴ و عُفُونَة
سڑاهند	سپست	سَنَاخَة ۶۵
سڑی	دیوانه	مَجْنُوْن
سزا	بداوا ۶۶ فراه و کیفر	عُقُوْبَة و عِقَاب
سست	تنبل و تنبل ۶۷ و کاهل	کَسْل
سستانا	آرام گرفتن	اِسْتِرَاحَة

نقطه بعد سین مهمله ۱۲

ابدال ضادی

ابدال مجمع

ہ	ف	عر
سستی	سستی و کاہلی	فُتُور و کسل
سسرال	خسر خانہ	بَیْتُ الْاَصْهَار
سفو[۱۱]	سفر و	سُفْرَة
سُکڑنا	درہم کشیدن شدن پوست	تَشَنُّج
سکورہ[۱۲]	سکورہ و اکرہ	سُکْرَجَة
سُکھانا	خشک کردن	اِیْبَاس[۱۳]
سِکّا مارنا	سکہ زدن	ضَرْبُ السِّکَّة
سیل	سنگ صلایہ	صَلَایَة[۱۴]
سَلائی	میل زخم	سِبَار[۱۵]
سلائی پھیرنا	میل در چشم کشیدن	سِمْل[۱۶]
سلامی	شلک سلامی	+
سلح خانہ	سلح خانہ	دَارُ السَّلَاح
سُلگانا	افروختن	قَبَس[۱۷]
سمانا	گنجیدن	سَعَة[۱۸]
سمجھانا	فہمانیدن	اِفْهَام

ہ	ف	عر
سُسرا	خسر	صِهْر[۱۹]
سطر	سطر	سطر اسطار جمع ۱۲
سکت	زور و توانائی	طَاقَة و قُوَّة
سُکروار	آدینہ	جُمُعَة
سکہ	سکہ	سِکَّة
سِکھانا	آموختن	تَعْلِیْم
سگا بھائی	برادر عینی	شَقِیْق[۲۰]
سلائی	میل سرمہ	مِکْحَل[۲۱]
سِلائی	مزدوخت	خِیَاطَة[۲۲]
سلام کروائی	سلامانہ و سلامی	+
سلجھانا	از ہم کشادن	حَلّ
سلفچی[۲۳]	لگن	طَسْت
سم	سم و سنب	خُرْسُن[۲۴]
سمٹنا	فراہم آمدن	اِجْتِمَاع
سمجھنا	فہمیدن	تَفَهُّم

ف فارسی — ہ ہندی — عر عربی

[۱] مصدر ہے اور ہندی میں مستعمل ہے
[۲] سفر بفتح اول و ثانی بمعنی آوردن ہے
[۳] ہائی ہوز بدل آوردن سے معلوم ہوا
[۴] فارسی میں سفرہ بمعنی دسترخوان و دستر خوان ہندی
[۵] سکت بکسر سین و سکون کاف و فتح تاء ہندی
[۶] سکورہ بکسر سین و سکون کاف و ضم راء و سکون واو و فتح راء
[۷] سکہ بکسر سین و سکون کاف و فتح ہاء
[۸] سکہ بکسر سین و سکون کاف و فتح ہاء
[۹] سلائی بکسر سین و سکون لام و فتح ہمزہ و مد
[۱۰] سلائی بکسر سین و سکون لام و فتح ہمزہ و مد
[۱۱] سفو بضم سین و سکون فاء و ضم واو
[۱۲] سکورہ بکسر سین و سکون کاف و ضم راء و سکون واو و فتح راء
[۱۳] ایباس بکسر ہمزہ و سکون یاء و فتح باء
[۱۴] صلایہ بکسر صاد و فتح لام و یاء مشدد و فتح ہاء
[۱۵] سبار بکسر سین و تشدید باء
[۱۶] سمل بکسر سین و سکون میم و فتح لام
[۱۷] قبس بفتح قاف و سکون باء و کسر سین
[۱۸] سعۃ بکسر سین و سکون عین و فتح تاء
[۱۹] صہر بکسر صاد و سکون ہاء و فتح راء
[۲۰] شقیق بکسر شین و فتح قاف و یاء مشدد
[۲۱] مکحل بکسر میم و فتح کاف و حاء مشدد و فتح لام
[۲۲] خیاطۃ بکسر خاء و یاء مشدد و فتح طاء و ہاء
[۲۳] سلفچی بکسر سین و سکون لام و فتح فاء و کسر چیم و یاء مشدد
[۲۴] خرسن بضم خاء و سکون راء و ضم سین

ه	ف	عر
سمدھیانا	خسرانگی	مُصَاهَرة
سمندر پھین	کفِ دریا	زَبَدُ البَحر
سمینٹنا	دامن چیدن	تَشْمِیر
سننا	شنیدن	سَمع
سناری	زرگری	صِیَاغة
سنبل کھار	مرگ موش	سَمُّ الفَار
سنبھالو	سیسبان	دُو خُمسَة اَصَابِع
سنپیرا	مارگیر و مارافسا	حَوَّاء
سندیسا	پیغام	رِسَالَة
سنسی	انبر و ماشہ	کَلْبَتَان
سُنکر	میوہ فروش	فَاکِهَانِی
سنگدانہ	سنگدانہ	قَابِضَه
سنگ مرمر	سنگ مرمر	مَرْمَر و رُخَام
سِنّا	فلس ماہی و دم ماہی و برج	قُصُوص السَّمَک
سنیچر	شنبہ	یَوْمُ السَّبْت وشِنْبَا رشنبہ

ه	ف	عر
سمندر	دریای محیط	اَلبَحرُ المُحِیط
سمونسا	سنبوسہ	سَنْبُوسَق معرب
سن	لادہ	+
سُنار	زرگر	صَائِغ وصَوَّاغ
سنانا	شنوانیدن	اِسْمَاع
سنبھالنا	تیمارداری کردن	حِرَاسَة
سنپولیا	بچۂ مار	جَارِن
سنجاف	سجاف و عطف	کُفَّه
سنڈاس	چاہِ مبزر	کَرِیَاس
سنسناہٹ	+	کَتّ
سنکھ	خرمہرہ	مِنقَاف
سنگم	سنگم	مُلتَقَی البَحرَین
سنوارنا	آراستن و آفریدن	زَین
سُنہرا	زراندود	مُذَهَّب وذَهَبِی
سنیچر	کیوان	زُحَل

بون

ہ	ف	عر
سو	صد	مِائة
سُوا[ہ] نام پائے تحتانی ۱۲	+	فِرْق[ہ]
سوار ہونا	سوار شدن	رُکُوب
سُوپ	چادلی و چمچ[ع]	مِنْسَف[ہ]
سَوت	اتباع و سِنی	ضَرَّة و عِلَة[ہ]
سُوت بواو معروف ۱۲	رشتۂ معماران و رنگریز	مِطْمَر[ہ]
سُوتا	خفتہ	نَائِم
سوتنا	دست مالیدن برشانہا برگھاورند	خَرْط[ہ]
سوتیلا بیٹا	پسندر لعہ	رَبِیْب
سوجن	آماس	وَرَم اورام جمع ۱۲
سوچنا	اندیشہ کردن	تفکر و تفکیر
سودا	سُوداو دیوانگی	جُنُون
سوداگر	سوداگر و سودائے	تَاجِر
سورج	آفتاب	شَمْس[ہ] و دُکَاء
سورج گہن	گرفتگی آفتاب	کُسُوف

ہ	ف	عر
سُوا	تمنہ	مِثْلَة[ہ]
سوار	سوار	رَاکِب
سواری	برنشستنی	مَرْکَب
سُوئیں ڈاڑھی	ریش مانند غلافشان	کَاَنَّ تَحْتَ حَنَکِہٖ مِنْشَفٌ
سُوت بواو مجہول ۱۲	زناب و چشہ	یَنْبُوع[ہ]
سُوت بواو معروف ۱۲	رشتۂ خام ابریسمان	غَزْل
سونا	شاخابہ	خَلِیْج[ہ]
سوتیلا بھائی	برادر اندر	اَخَیافِی
سوتیلی ماں	مادر اندر	زَوْجَة الْاَب
سوچ	اندیشہ	فِکْر
سوختہ	سوختہ و پرآزہ	حُرَّاق[ہ]
سودا	سودا	تَبَایُع
سودائی	دیوانہ	مَجْنُوْن
سورج ڈوبتے	ہنگام فرو شدن آفتاب	دُلُوْک[ہ]
سورج مکھی	درتاج[ہ] آفتاب پرستندہ	اَذْرِیُوْن

ہ سین پر زبر بیچ کاف ساکن سنگ گرانی کہ بران سنگ گرانی دیگر سایند ۱۲ ع در بران ہندی گرنال غلہ یک چہلم من شود ۱۲ ع برف زدن سکنہ دوم آمدہ مخفف پسر اندہ ۱۲ ب

ف مسطر بکسر سیم و فتح دوم معنی کاغذ بزرگ

ع بکسر جیم و فتح نون و ضم قاف نام

ع بفتح و ضم نون و سکون قاف نام

ع در آخر ہ معنی صاحب و آخر ف معنی کنندہ ۱۲

ع بفتح نون و سکون ضاد معجمہ و فتح ثانی و ضم ثالث و سکون ثانی و ضاد معجمہ

ع بکسر جیم و سکون نون و فتح سین مہملہ و آخر خا معنی علوفشان بفارسی

ه	ف	عر
سوس	خوک آبی	دُلفین
سوفار	سوفار و فاق	خُرت
سوکھا	خشک	یابس و صامل
سوگند	سوگند	حلف و قسم
سولہ بگھی	سہ دہ و سہ پرہ	ظبیۃ
سولہ سنگار	ہفت و نہ و ہر ہفت	+
سوئے اوتارنا	ازدار کشادن	اِنزال
سوم	ژکور	شحیم و بخیل
سونا	خفتن و چشم گرم کردن	نوم و رقود و هجوع
سونپنا	سپردن	تفویض
سونٹھ	شنگویر	زنجبیل
سُونڈ	+	خُرطوم
سونگھانا	بوییانیدن	اِشمام
سونیکا پانی	آب زر	ماء الذهب
سوہن	سوہان	مِبرد

ه	ف	عر
سوغات	سوغات و ارمغان و نوروز و آور و ۱۲	عُرَاضة
سوکھنا	+	نَشَف
سوکھنا	خوشیدن	یَبَس
سول	درد شکم	عِلّوص
سوکھی روٹی	نان خشک	عَشِمة
سُولی	دار	صَلیب
سولی دینا	بردار کشیدن	صَلب تصلیب
سونا	زر و طلا و ذهب و ۱۲	ذهب و عین و تبر
سونامکھی	سنگ روشنائی	حَجَر النّور
سُونٹا	کتک	دَبُوس و مِطرقة
سونڈنا	اَنشوردن	مَزج و خَلط
سونف	بادیان و رازیانه	شمار و رازیانج
سونگھنا	بوییدن	شَمّ
سوہا	سُرخ	مُعصفر
سُور	خوک	خِنزیر

مرتب شد بتاریخ ۱۲

ه	ف	عر
سوئی	سوزن	اِبْرَة
سوّیاں	رشتۂ حلوا	اُطْرِیَّة و دُوکِیَّة
سہاگن	شوہردار	مُحْصِنَة
سہنا	برداشت	تَحَمُّل
سیار	شغال	سُرْحُوب
سیاہ	سیاہ	اَسْوَد
سیاہی	سیاہی و مرکب و زر کاتب	مِداد
سیاہ گوش	سیاہ گوش	عُجَّل
سیپی	گوش ماہی	صَدَف
سیٹھا	بی مزہ	تَفِہ
سیخ	سیخ و ناں زن	سَفُّود و مِعَاد
سیدھا	راست	مُسْتَقِیم
سیر	گلگشت	طَوَاف و نُزْہَة
سیر	سیر و آسودہ	شِبْعَان
سیڑھی	زینہ و نردبان	مِعْرَاج و سُلَّم و درجہ

ه	ف	عر
سویا	سود بزبان شیراز ۱۲	شَبَت
سہارا	پادیرہ	سَنَد
سہرا	+	+
سہ منزلہ	خانۂ سہ آشیانہ	+
سیانا	ہشیار و زیرک	فَطِن و اَلْمَعِی
سیاہی	سیاہی	سَوَاد
سیاہی ڈالنا	سیاہی انداختن	مَدَّ وَاصَّدَ
سیب	سیب	تُفَّاح
سیتلا	چیچک	جُدَرِی و حَصْبَة
سیٹی	شپیل	صَفِیر
سیخ پا ہونا	چراغ پا شدن اسپ	اِسْتِیْنَان
سیدھی راہ	راہ راست	صِرَاط مُسْتَقِیم
سیر کرنا	سیر و گشت کردن	طَوَاف و نُزْہَة
سیر ہونا	سیر شدن	شَبِیع
سیڑھی کے پائے	پایۂ نردبان	مِرْقَاة

ہ	ف	عر
سینسا	سرب	اُنک
سیکھنا	آموختن	تعلّم
سیم ۵۴	+	غلاۃ القول
سینکپر یکا	دوختن	خیاطۃ
سینابانکی آنکھوں کا	دیدہ بازدوختن	حوص ۵۶
سینتنا	نگاہداشتن	وعی ۵۶
سیچاہوا	بسارده	مسقی
سیندور	شنگرف	شقرہ ۵۶
سینکر	داس اخکل	شعاع ۵۶
سینکنا	آتشکاری	تصلیہ ۵۶
سینگ	سرون دن	نطح ۵۶
سینگی ۱۱	شاخ کش	حجّام
سیوتی	نسرین ۱۲	نستر
سینی ۵۶ خوان ۱۲	سینی ۵۶	+

ہ	ف	عر
سیفا	سیفہ ۵۶	سَیف
سیل معروف ۱۲	تری و نم	نداوۃ ۵۶ وبلہ
سیم کرنیچ	+	فُول ۵۶
سیمابسونیکا اور جوہیکا	کفش وجشن وموزہ دوختن	خرز ۵۶
سینت	مفت	مجّان ۵۶
سیچنا	آب دادن	سقی ۵۶
سیند	نقب زدن ۵۶	نقب الحائط
سیندھالون	نمک سنگ	مِلح الحجر
سینک	سیخ سرکج	منشل ۵۶
سینگ	شاخ وسرون	قرن
سینگی	سمیرا ۵۶	مِجمہ
سینہڑ	+	زقوم
سیون	دوخت	خیاطۃ
سیئس کتلیچ ترکی ۱۲	سیئس ۵۶ مہتر اسپ وچارہ دار	سائس

باب شین معجمہ با الف

ه	ف	عر
شافه	پرزده	شَافَه
شامیانه	سائبان	مِظَلَّه
شب برات	شب برات وشب چک	لَيْلَةُ الصَّكِّ
شت پوری	ہزارخانه	قُبَّه
شجاع	دلیر	شُجَاع وبَطَل
شراب خانه	میخانه	مَصْطَبَه
شرمیلا	شرمگین	حَيِيّ
شست	قلاب	شِصّ
شطرنجی	شطرنجی	حَنْبَارِي محاورة حال
شکر بھاکھا	ناہید	زهره
شکروار	آدینه	جُمُعَه
شکارگاه	شکارگاه	مَصَاد
شکرا	شکره وشاہین	+
شکنجه کتاب	شکنجه وقید	+
شلغم	لفت وسلجم	

ه	ف	عر
شام	شام	مَسَاء
شاه بالا وشهبالا	شهبالا وهدهد	+
شبنون رنا	شبخون زدن	تَبْيِيت
شترمرغ	شترمرغ وقعه	نَعَامه
شرابی	میخوار	شَارِبُ الخَمْر
شرم	شرم وآزرم	حَيَاء
شست	شست وزنجیر	+
شطرنج	شطرنج	شِطْرَنج
شقه	رقم	+
شکرشیرینی معروف	شکر	مُعَكَّر ابوالشفا کپتان
شکار	شکار	صَيْد
شکارند	شکارند وقرنک	+
شکنجه عذاب	شکنجه عذاب	دَهُوق
شگون	شگون	فَالٌ وطِيَرَه
شلک	شلک	+

باب الشین مع الواو والفاء والقاف

باب الشین مع الباء الموحدة

باب الشین مع الراء المهملة

ه	ف	عر
شلنگین مارنا	شلنگ دن	+
شمع	شمع	شَمْع
شملہ	شملہ و دستار عمامہ	عَذَبَة
شنگرف	شنگرف	شَنْجَرْف و شَنْگَرْفَة
شوربا	شوربہ	مَرَق
شورا	شورہ	آبقر
شہترا	شہترہ	شاهترج
شہد	شہد انگبین	شَهْد و عَسَل
شہرپناہ	شہرپناہ	سُوْر
شہرا	آوازہ	صِيْت و سُمْعَة
شہنائی	شہنائی و سورنا	نَفِيْر و زَمَّارَة
شیرازہ باندھنا	شیرازہ بستن	+
شیرخشت	شیرخشت	+
شیشم	+	سَاسَم
شیشا	آبگینہ	زُجَاج

ه	ف	عر
شلوکا	+	قَرُوْج
شمعدان	شمعدان	+
شناہ	سلام مرحابہ	رَمَيْش و طُوْف
شور	شور و غریو	صِيَاح
شوم	سوم	مَشْئُوْم بدبخت ۱۲
شہاب	سانا ب	مَاءُ المُصْفَر
شہتیر	شہتیر و شہپ	الجَائِعُ الكَبِيْر
شہ دینا	ریسمان دادن	+
شہرگ	شہرگ	وِدَاج
شہری	شہری	حَضَرِيّ
شیرازہ	شیرازہ	+
شیرازہ کھلجانا	شیرازہ از ہم گسستن	+
شیرخوار	شیرخوارہ	رَضِيْع
شیشا	شیشہ	قَارُوْرَة
شیشہ گر	شیشہ گر	زَجَّاج

ک	ف	عر
شیشی	+	قَدَارَة
صابون	صابون	صَابُوْن
صاف کرنا	پاک کردن	تَنْقِیَه و تَنْظِیْف
صاف نکچانا	صافی و گذشتن	+
صافی لوح	+	طَلَّاسَة
صحبت برآر ہونا	صحبت گرشدن	مُوَافَقَة
صحنک	طبق طعام	صَحْن
صراحی	صراحی	صُرَاحِیَة
صندل	چندن	صَنْدَل
صندلی	صندلی	مُصَنْدَل
صوفہ دوات	+	لِیْقَة
صیقل گر	روشن گر	صَاقِل و صَیْقَل
ضرر	زیان کردن	ضَرَر و ضَیْر
ضروری	ناگزیر	واجب و لازم
طاق	طاق	طَاق

باب صاد مہملہ

ک	ف	عر
صاد کرنا	صاد کردن	+
صاف کرنا	بیاض آوردن	تبییض
صافی	دستمال	مِنْدِیْل
صافی بنگ وغیرہ	صافی و پالونہ	مِصْفَاة
صحن	صحن و شبگاہ خانہ	سَاحَة
صدقی ہونا	قربان شدن	تَفْدِیَة
صراف	زرشناس	صَیْرَفی
صندل لگانا	صندل مالیدن	المَسِیْح بِالصَّنْدَل
صورت	صورت	صُوْرَة و هَیْئَة
صوف دوات	صوف دوات انداختن	لِیْق

باب ضاد معجمہ و طای مہملہ

ک	ف	عر
ضرورت	ناگزیر	ضَرُوْرَة و ضَارُوْرَة
ضیافت	مہمانی	ضِیَافَة
طرہ	بر پیشہ دستار و فش	+

ه	ف	عر
طشت	طشت	طَشْت وسَطْل
طلایه	طلایه و طرایه	طَلیعه ع
طمانچه	تپانچه ش ترکی	لَطْمه
طمع	آز بزای مجهول زدن تاز	طَمَع
طور	انداز	طَوْر
طوفان	طوفان	طُوفان
طوق	گردن بند	غُل ع
طیار ع	آماده و طیار	مُهَیَّا
ظالم	ستمگر	ظالِم

باب عین مهمله

ه	ف	عر
عشقه پیچه	پوپیچه ش	عَشْقه ولَیْلاب
عطردان	عطردان	مِعْطَرَة ق
علاج کردن صعوبت	ازبر بردن ع نیافتن	+
عماری	عماری	عَمّاری
عمر تیر کردن	بسر بردن	اِمْضاء ع

ه	ف	عر
طفیلی	طفیلی و شب نام ع	ضَیْفَن
طلسم	طلسم	طِلِسْم ع
طمانچه مارنا	تپانچه زدن	لَطْم
طنبچه	تفنگچه	طَنْبَجَه
طوطی	گنجشک تونی نر ع	+
طوفان	+	بُهْتان
طویله	طویله و آخور	اِصْطَبْل ق

باب ظای معجمه

ه	ف	عر
ظلم	ستم	ظُلْم وجَوْر
عدالت	داوریگاه	مَحْکَمَه
عطار	داروفروش و پنساری ع	صَیْدَلانی
عطر لگانا	عطر مالیدن	تَعَطُّر
علاوه	تملیت و سربازی ع	عِلاوَه
عمامه ع	عمامه	عِمامه
عمر چھپانا	سال زدیدن ع	+

ہ	ف	عر
عناب	سنجد	عُنّاب
عہد	پیمان	اِل
عہد نامہ	عہد نامہ	کِتابُ العَہد
عینک	چشمک	مَنظَرَہ
غٹ غٹ	+	جَرجَرَہ
غرغرا	+	غَرغَرَہ
غسل خانہ	غسل خانہ	مُطَہِّرَہ و مُغتَسَل
غش آنا	غش کردن	غَشی
غصّا کھانا	خشم فرو بردن	کَظم
غصے ہونا	بخشم آمدن	اِغتیاظ
غلام گردش	غلام گردش	+
غلو	شور	شَغَب
غور سے دیکھنا	دیدہ را نازک ساختن	اِمعان
غوطا مارنا	غوطا خوردن	غَوص
غوغا	شور	غَوغا و جَلَبَہ

ہ	ف	عر
عورت	زن	اِمرأۃ
عہد کرنا	عہد بستن	مُعاھَدَہ
عیب جو	عیب جو عیبگو و بدگو	عَیّاب و لَمّاز

باب غین معجمہ

غپٹ ہونا	+	اِغتِنکار
غرا	غرہ	غُرَّہ
غش کرنا	غش کردن	+
غُصّا کرنا	خشم کردن	غَضَب
غصے میں لانا	کسی را بخشم آوردن	اِغتِضاب
غلام قول ترکی	غلام و بندہ	عَبد
غلامی	بندگی	عُبودِیَّۃ
غُلّا	غلو و زالوک	بُلغَۃ
غوطا دینا	بآب فرو بردن	غَطس و غَطّس
غوطہ خور	غوطہ خور	غَوّاص
غول ترکیب	گروہ	فَوج

ه	ف	عر
غولک	غلهٔ دان	طَبَل
فاختا	فاخته	فَاخْتَه وصَلْصَل
فال	شگون	فَال
فالودا	فالوده	فَالُوذَج وزَلَابِيَة
فالیز	فالیز و پالیز	مَبْطَخَة
فانوس خیال	فانوس خیال	+
فراش	بساط افگن	فَرَّاش
فراغت	تونگری	بَسْرَوة وسَعَة
فرد	کاغذ دفتر	فَائِدَة وبَرْنَامَج
فروعی	هوائی	هَوَائِي
فریادی	داد خواه	مُسْتَغِيث
فریب دادن	فریب دادن	غَرّ وخَدَع
فساد	رگزن	فَصَّاد
فوجدار	فوجدار	+
فیل مرغ	خروس بوقلمون	+

باب فا

ه	ف	عر
فارغخطی	خط پاکی	بَرَاءَة
فال لینا	فال گرفتن	تَفَأُّل
فالودمی والا	پالوده بند	بَائِعُ الفَالُوذ
فانوس	چراغ دان وچراغ پرهیز	قَانُوس
فتوحی	+	صَدِير
فراشی پنکھا	خشت باد	خَيْش
فراغت	فراغت	فَرَاغَة
فرمائش	فرمایش	اِقْتِرَاح
فریادرس	فریادرس	مُغِيث
فریب	فریب	خَدِيعَة
فریبیا	دغاباز	خَادِع
فوارہ	فوّارہ	مَنْبَع
فیل پاون	پیلپا و پاغر	دَاءُ الفِيل

باب قاف

ک	ف	عر
قابو	زور	قُدرَة
قاز	*	قَلوِلی
قاق	لاغر و ناتوان و زار	مَخسُوف و نَحِیف
قائم کرنا	قیام کردن	*
قبا پہننا	قبا در بر کردن	تَقَبِّی
قبضہ	قبضہ	مَقبِض
قدغن	قدغن	تَاکِید
قرمزی	قرمزی	*
قساد او وفسائی ہڈا	قصاب شکن	*
قسم توڑنا	سوگند شکستن	حِنث
قسم کھانا	قسم خوردن	اِقسام و حَلف
قطار	قطار	قِطار
قطعہ بند	*	مُضَمَّن
قفل	قفل	مِغلَاق
قفل لگانا	قفل انداختن	اِقفال

ک	ف	عر
قابوچی	خود کامہ و خود غرض	*
قافلہ	کاروان	سَیَّارَة
قالیچہ	قالی و زیلو چہ	زِلّیَّة
قبا	قبا	قَبا
قبرستان	قبرستان و کوچہ خموشان	جَبَّانَة و مَقبَرَة
قبولی	قبولی	*
قرق	ضبط	ضَبط
قساوی	کاوکش	قَصّاب و مُذَبِّح
قسم	سوگند	قَسَم و حَلَف و یَمِین
قسم دلانا	سوگند دادن	اِستِحلَاف و اِحلَاف
قسم لینا	قسم کسی را گرفتن	اِستِحلَاف
قطار زن	قطار زن	قِطار
قط لگانا	قط کردن و قط زدن	قَط
قفل بند ہونا	بستہ شدن قفل	اِقفَال
قفل کھولنا	وا کردن و کشادن	فَتح

ع	ف	ع
قلعی گر	قلعی گر	+
قلم	شاخچہ	+
قلم پاک	قلم پاک کن	وَقِیعَة
قلمدان	قلمدان	مِقْلَمَة
قیچی	تازیانہ	سَوْط
قند	تبرزد	قَنْد
قوال	ضیاگر	شَادِیَانِی وَمُحْتَکِر
قی	شگوفہ اشگوفہ	قَی وَقَلْس
قیامت کرنا	قیامت کردن	اِقَامُ الْقِیَامَة
قید	بند	اَسْر
قے کرنا	نگاب	قَمْع
قی کرنا	شگوفہ کردن	اِسْتِقَاء
قیما	قیمہ	اَللَّحْمُ الْمَحْدُوْد
قینچی	گاڑ	مِقْرَاض
کابک	کابک درج کبوتر	شَرْبَجَة

ع	ف	ع
قلم	خامہ	قَلَمٌ وَبَرَاعٌ وَمِبْرَد
قلم بند کرنا	قلم بند کردن	رَاقِمْ
قلم تراش	کارد	سِکِّیْن
قلیا	قلیہ	قَلِیَة
قمری	قمری	قُمْرِی
قندیل	چراغوارہ	قِنْدِیْل
قورما	گوشت بریان	لَحْمٌ شَوِیّ
قیامت	رستخیز	قِیَامَة وَحَشْر
قیامت ہونا	قیامت افتادن	قِیَامُ الْقِیَامَة
قیدی	گرفتار و بند	اَسِیْر
قیق	قیق	قِیْق
قیمتی	بیش بہا	ثَمِیْن
قیمہ کرنا	قیمہ کردن و کشیدن	خَرْدَلَة

باب کاف

ع	ف	ع
کاتنا	رسیدن	اِغْتِزَال

ہ	ف	عر
کاٹنا	گزیدن	عَضّ ؎
کاٹھ	چوب	خَشَب
کاٹھی	نیام	قِرَاب ؎
کارخانا	کارگاہ	+
کاسنی	کاسنی	هِنْدِبَاء
کاغذی	کاغذگر	وَرَّاق
کالا	سیاہ	أَسْوَد ؎ وَأَسْحَم
کالاکوا	کلاغ	غُدَاف ؎ وَحَاتِم
کالکھ	سیاہی	سَوَاد وَ سُخَام ؎
کالی زیری	شاہ زیرہ	کَرَوِیَاء ؎
کام چلانا	کارروائی	تَمْشِیَه ؎
کان	گوش	اُذُن ؎
کانا	یک چشم	أَعْوَر ؎
کانا پھوسی کرنا	سرگوشی کردن	مُنَاجَاة ؎
کانٹا	خار	شَوْك ؎

ہ	ف	عر
کاٹنا	بریدن	جَزّ ؎ قَطع
کاٹھ	کلندر	مِقْطَرَة ؎
کاجل	دودہ	+
کاریگر	کاریگر	صَانِع
کاغذ	کاغذ	قِرْطَاس
کال	خشک سال	قَحْط وَمَحْل ؎
کالا دانا	تخم نیل	حَبّ النِّيل ؎
کال پڑنا	قحط افتادن	إِجْلَاب ؎
کالی	زن سیاہ چردہ و سیہ	سَوْدَاء ؎
کام	کار	شُغْل ؎
کام کا آدمی	مرد کار	+
کان	کان	مَعْدَن
کانا پھوسی	سرگوشی	نَجْوَى ؎
کانپنا	لرزیدن	رَجَف ؎
کانٹا	چاہ جو	عَوْدَق ؎

ه	ف	عر
کانٹا	خارخروس	صِمْصِمَة
کانٹوں میں گرنا	درخار افتادن	شِيْكَة
کانچ نکلنا	برآمدن متعدہ	خُرُوْجُ الْمِعْدَ
کاندھا	دوش وسفت	عَاتِق
کان کا میل	چرک گوش	قُفْ
کانوں کا نون	کاغ کاغ	غَاقْ غَاقْ
کائی	جل آب وچیزوارہ وجامہ عوک	طُحْلُبْ و عُدَيْبَة
کائی لگانی	آب جل بستہ	مُطْحَلِبْ
کاہیل	*	عُوْدُ الْبَرْق
کباب لگانا	کباب انداختن	تَكْبِيْب
کبتک	تاکی وتاچند	اِلَى مَتَى
کبڑی	زن کوزہ پشت	حَدْبَاء
کبوتر باز	کبوتر باز وعشقباز	نَجَّال
کپا	دبہ	دَبَّة
کپڑا	جامہ ورخت	ثَوْب

ه	ف	عر
کانٹا چبھنا	خار خلیدن و خار شکستن	شَوْك
کانٹے دیوار پر چننا	خار بر سر دیوار چیدن	تَشْوِيْك
کاندا	پیاز دشتی	عُنْصُل
کان بہرا	گوش نہادن	إِصَاخَة
کان ملنا	گوش مالیدن	عَصْر
کاہو	کوک	خَسّ
کائی لگنا	جل بستن آب	طَحْلَبَة
کایا پلٹنا	تناسخ زدن	تَنَاسُخ
کباب	نوابہ وشیشہ ونہرہ وشاہجہ	كَبَاب
کبابی	کبابی	مُكَبِّب
کبرا	*	آبَلَق
کبوتر	کبوتر	حَمَامَة وَحَمَام
کبوتری	مادۂ کبوتر	حَمَامَة وَحَمَامَة
کپاس	*	مُلَّهُل
کپڑا ہند	*	شِبَاطَة

ہ	ف	عر
کپڑوں سے ہونا	حیض آوردن	حَیض
کپڑے بدلنا	رخت آویختن کردن	تَبدِیلُ الثِّیَاب
کپڑے پہنانا	جامہ پوشانیدن	اِلبَاس
کپور بھاکھا ۱۲	کافور سرد و خشک ۱۲	کَافُور
کتا	سگ	کَلب وقَضَاعَة
کترنا	مقراض زدن	قَرض وقَصّ
کترنی	کاژدہ و کارد	مِقرَاض
کثیرا	زول زدہ	کَثِیر
کنار	کنار للہ	+
کٹائی	گل خار	+
کڑا	بچہ گاؤ میش	وَلَد البَقَر والغَنَم
کٹنا	زن جلب قلیان	دَیُّوث
کٹورا	+	مَشرَبَة وسِقَایَة
کٹہا	گزندہ	عَضُوض
کٹھہ پھوڑا	+	قُرَاح

ہ	ف	عر
کپڑے اوتارنا	رخت از تن بر کندن	بِلٰہ وفسخ نصوو
کپڑے پہننا	رخت پوشیدن	لُبس
کپکپی	لرزہ و فرو رفتہ	اِرعِدَة وزَفرَفَة
کپتی	ڈبہ کوچک	دُبَیبَة
کترانا	راچپ کردن	قَرض
کترن	تراشہ و ریزہ	قُرَاضَة
کتیا	لاس لادہ	کَلبَة ولَعُوَة
کٹ	+	قُسط للہ
کتا	سپس کلان	قَرعَة
کڑا	پارۂ زمین آباد	قَطِیعَة
کٹکی	خان نگی	اَخذ بَوق للہ الاشواد
کٹنی	میاندار	دَکَّالَة وقَوَّادَة
کٹورہ	پنگان للہ	فِنجَان
کٹھالی	خلاص للہ و بوتہ	بُوتَقَہ
کٹھرا	+	عُس للہ

بافوقانی

ه	ف	عر
کٹھری	سرغ	قعب
کٹھوتی	تغار	تشبن
کٹیا	شست	شص
کچا	خام	بخ فخ
کچرا	کالک وسفیدہ	حدج
کچلا	پچ	خانوق الکلب
کچہری	دفترخانہ	دیوان
کچھوی	مادہ کشف	طوطمہ
کدو	کدو دراج	قرع ودباء
کراہنا	آہ بجا آوردن وکردن وزدن	تاوہ
کرتی	نیم تنہ وشاماچہ	اتب لله و مجول
کرسی	زیرگاہ	کرسیتی
کرسی بچھاپنا	کرسی نہادن	فرش الکرسی
کرکری خانہ	ستاع ردے	سقط
کرم	بخت	طالع

ه	ف	عر
کٹھلا	گردن بند	قیمہ ومقعاد
کٹھیا	کندو	کنه وج
کچاوا	کجاوہ	محمل
کچا دھاگا	رشتہ پیچان	غزل
کچہری	دستنبو	شمام
کچور	کرور	زرنباد
کچھوا	سنگ پشت وکشف وباطہ	سلحفاة وغیلم
کدال	زراع نومل	معزق
کراہ	ہای	آه
کرتا	پیراہن	قمیص وغلالة
کرجانا	رخنہ دار شدن وہمہ شیر	تفل وتلم
کرسی	پشکرپزہ	فسته
کرکری	تخمہ آپ	عطة وسنق
کرگا	کارگاہ	مسیج
کرم کلا	کلم	کرنب

باب الجیم فارسی

باب الدال المہملہ

باب الراء المہملہ

۱۲۰

ه	ف	عر
کرن	شعاع آفتاب	قرن الشمس
کروٹ	پہلو	جنب
کری	کرچن وکرکر	عنصروف وغرضوف
کریدنا	کاوید ن	نکت
کریز ہونا	کریز نیز	تحسیر
کرکرا	کازیرہ	قرطیم
کڑا	یارہ دوست جمع	سوار
کڑارہ	لب کشتیگاہ	شاطی وساحل
کڑاہی	پاتیلہ	طنجیر
کڑک	کرک کک	مقفہ
کڑک ہونا	کرک شدن	اقفاف
کڑواہٹ	تلخی	مرارۃ
کڑوڑا	×	مسیطر ومسلط
کڑی	حلقہ زرہ	حلقہ الدروع
کس	کس	فرج

ه	ف	عر
کرنا	انجدایہ ونالہ وگل نالہ	مستجاب
کروٹ لینا	پہلو خفتن	اضطجاع
کریدنا	آتش زدن زیر کردن	حضو
کریدنی	آتش کاو	محراک
کریلا	کرم وخشک	قثاء الحمار
کڑا	سخت وکرخت	صلیب
کڑا	پای برنجن	خلخال
کڑاہ	پاتیلہ کلان	الطنجیر الکبیر
کڑبڑی داڑھی	ریش دموبہ	لحیۃ موخوطۃ
کڑکڑانا	کراجیدن	انقاض
کڑوا	تلخ	مر
کروڑ	صدلک	مائۃ مائۃ الف
کڑی	تیر بام	جذع وسہاں
کڑی	آواز راندن مانکیان	حفیف حفاف ودوج دجہ
کسان	کشاورز جمع وبزرگر	فلاح وحراث

ه	ف	عر
کبی	روپئی روپلی	بَغی وبَغیة
کرگر	کوزہ گر کا کام	فَخّار
کستی	کشادزری	فَلاحة
کسولی پر کھنا	برمحک زدن	اَلمحک علی المحک
کسیس	زاک زرد	قلقطار دررومی
کشتا	شدہ دادن	×
کشتی اڑنا	کشتی کردن	مُصارعة
کشتی پر بیٹھنا	کشتی گرہ شدن	×
کشیدہ	کشیدہ	×
کفگیر	کفگیر	مِطفحة ومِغرفة
کفن چور	کفن دزد	نَبّاش
ککڑی	کروہہ وخربزک	لُتّ ومِقثّاة
ککھوالی	لبلک	فِلین
کل	دیروز	اَمسِ
کل کا لڑکا	زادہ دیروز	اِبن اَمس

ه	ف	عر
کستوری	مشک	مِسک
کسم	گل کا زیرہ	عُصفُر
کسوٹی	×	مِحَک
کسیسی	برو زن کلنبر	مِخفَر
کسیلا	زمخت	عَفِص
کشتی	کشتی	مُصارعة
کنگنی	کنکول	کَحکول
کشتی باز	کشتیگیر	مُصارع
کفش	کفش	نَعلین
کفن	جامہ مرگ	کَفَن
کفنی	کفنی	×
ککڑی	خیار وکالیدہ	قِثّاء
کل	فردا	غَد
کل	آرام	رَاحة
کل کی رات	پریروش	اَللّیلة الّتی قبل الیوم

باسعادتمان نوشت ۱۲

بانون مجمله

ه	ف	عر
گلانچ	جست	طفرة دوتنبه
گلانچ مارنا	برجستن	طفو دوتوب
گلبلانا	دردن جنبیدن	خطور
گلپ	انار	×
گلچا	کلیچه	لغاك
گلفا	تاج خروس	عرف اللاتاب
گلک کا جنگل	نیستان	عرین اجمة
گلغی	گلگی دگلل چشمه در تری کی	×
گلے کی انگلی	انگشت شهادت	سبابة
گلوار	میفروش	خمار
گلور	گاو جوان	جدع دتلیة
گلآ	تنده	×
گلھاڑا	برچوب شگاف	صاقور
گلہ دراز	گله دراز	صحاب
گلی	کنه	قراد

ه	ف	عر
گلابتون	زرریشته	×
گلائی	×	ساعد
گلبلانا	جنبیدن بزی داهستگی	اهتزاز
گلنھی	ماش هندی	قلت
گلس	سرطوق	×
گلک	کلک	براعة
گل گل	کلکل دکمکل	صخب
گلمہ	جرغند	عصنب
گلنی	گنه	قراد
گلوار کی بٹی	منجانه	ماخور
گلونجی	سیاه دانه	شونیز
گلآ	گله دسه	راس
گلھاڑی	برچوب شکن	فاس
گلھیا	کوزه تقس	×
گلی	آب بدهن کشیده	غلة

ه	ف	عر
کلی	پرزغ نورسته	شکیزه
کلی	تریز	دِخریص
کلی کرنا	آب بدہن کشیدن	مضمضة
کلیجی	جگر بند	سوا البطن
کمان	کمان	قوس
کمان چڑھانا	کمانرازه کردن	توتیز
کمٹھا	کمان چوب	قضیب
کمر سیدھی کرنا	کمر سیخ کردن	×
کملک	یاری	اعانة و اسادیة
کملی	گلیم دکملی	حلس
کمنڈالنا	کمند انداختن وچیدن	ایهاق
کمہار	کلال کاسه ساز	فخار
کمیلا	جای ذبح گاو و گوسپند	مذبح و مجزار
کنبا	خویشاوند	قبیلة و عشیرة
کن ٹپا	شگافته گوش	اخرب

ه	ف	عر
کلی	غنچه	زهر و نور
کلیانا	شکوفه برآوردن	تنویر
کلیجا	جگر دیوت	کبد
کلیل	برجستن آب از نشاط	استنان
کمانا	کسب کردن	اکتساب
کمائی	مزدکسب	طریف و مکسوب
کمخاب	کمخاب	×
کمک	کمک	مدد
کملی	پلاس	کساء
کمند	کمند	وهق
کمنگر	کمان گر	قواس
کمہلانا	افسردن وپژمردن	ذبل و ذبول
کمینگاہ	کمینگاه	مکمن و مرصد و مرصاد
کنڈی	بناگوش	صدغ
کنٹا	کجک و کبک جهک	×

نقارسی آن را بجای کوس نوازند ۱۲

کلیل بضم کاف و فتح لام دیگ

مجہول برجستن آب از نشاط و غیره آن را استنان بسین مہمله بتکرار نون

بروزن افتعال گویند ۱۲

بروزن فعیل ۱۲

طریف بطاء وراء مجمتین و آخر فا بروزن امیر ۱۲

بفتح ضاد معجمه و آخر موحده بروزن طبیب ۱۲

کملک بضم اول وفتح دوم و سکون کاف نارسی فعلیه

۱۲۴

نعمین بیلان زر آمده ۱۲

مطلق یاری معاملات بروزن افتعال ۱۲

بسین مہمله و دال معجمه بروزن سجدہ

بکسر کاف نارسی و سکون میم

بکسر لام و سکون میم و فتح کاف

بفتح اول و ثانی و سکون ثالث

بفتح اول و ثانی و سکون ثالث

بکسر اول و ثانی و سکون ثالث

بفتح اول و ثانی و سکون ثالث

بفتح اول و ثانی و سکون ثالث

بفتح

ه	ف	عر
کنٹک	×	خُرز
کنٹھ مالا	×	خنازیر
کنجوس	زفتہ	مسیک
کنجن	زر	ذهب
کند	کُلیل دکھام	کلیل دکھام
کندہ	کلیدان	فلق د مقطورہ
کندی گر	جامہ کوب	قصّار
کنڈا	پاچک رستی	حشی
کنڈی	زرین ودرفلین	زرفین
کنکری	سنگریزہ	حصاۃ
کنکن	دست برنجن	سوار
کنول	یرقان	یرقان
کنگھو	درخت شانہ	شطرنج الغول
کنیر	خرزہرہ	دفلی

ه	ف	عر
کنٹھیا گلو	×	قرد دحة
کنجڑا	ترہ زرد برنگ سبزی فروش	بقال
کنجی	کلید	مفتاح
کنجنی	لوے	رقاصہ
کندن	زرخالص	نضار
کندہ	تاپال	ساق الشجر
کندری	گردہ	نجران
کنڈل	خرمن ماہ وآفتاب	طفاوۃ دھالۃ
کنسلائی	گوش خر	حرنش
کنکری مارنا	سنگریزہ زدن	حصی
کنگال	×	مفلس ومسکین
کنگورہ	کنگرہ	شرافہ
کنگھی	شانہ	مشط مسرح
کنگھی کرنا	شانہ زدن	تسریح وترجیل
کوّا	زاغ	غراب

ه	ف	عر
کوا	ملازه و کنج	لهاة
کوارسی	بالست و دشنیر	عذرة
کوار کهشکا نما	بر در زدن	فی البابا و فرع
کوان کهودنے والا	کنکن	آبار
کوتل	یدگ	جنیبة
کوتوال	کوتوال و شب گرد	عس
کوتهی	×	نفل
کوٹنا	کوفتن	دق ودك
کوٹها	تنورہ بدن	×
کوٹهی	چوب بائین چاه	وسق
کوچا دینا	زخم اندک زدن	وخز
کوچنا	آجیدن و آردن	غرز
کود کود کے چلنا	جه جهان زدن	حجل
کودو	کدرم	×
کور	ریشه ناخن	شظیة و ظفر

ه	ف	عر
کوارا	×	بکر
کواڑا	تخته در	مضراع الباب
کوان و کنوان	چاه	بئر وقلیب
کوبا	کلوخ کوب	مرذبة
کوتنا	اندازه کردن	خرص
کوته گردن	کوته گردن	اوقص وقصاع
کوٹ	دژ	قلعة و حصن
کوٹها	بام	سطح
کوٹهی	کندو	کندوج
کوٹهی	خزانه تفنگ	×
کوچنا	سپوختن	نخس وخذف
کوچی	دقه وغرزش	صیصة وشوکة
کودنا	برجستن	وثب
کورروقور	زنجیره	×
کورا	جامه ناشسته	ثوب جدید

ه	ف	عر
کورہ ۱	کوزۂ نادیدہ آب	×
کوڑا	خرمہرہ	مِنقاف ۲
کوڑا بواد مجہول ۱۲	تازیانہ دہباک	دبّۃ قرد وفضۃ دستوط ۳
کوڑی	پلچی وخرمہرہ	وَدْعاء ۴
کوڑی	استخوان سینہ	قصّ
کوڑے والا	تازیانہ زن ۵	سَوّاط
کوس	کردہ	مِیل
کوسنا	دعای بد کردن	اللّٰہُمَّ عَلَیْہِ ۶
کوکرلینڈ	ثقل شدن سگ	عقدُ الکلب
کوکو ۱۲	ہمشیر	رَضیع
کول	گراسوپ ۷	لُقمۃ واکلۃ
کولہو	چرخشت ۸	معصار ودوّارۃ
کونا	سپیغولہ وسپلہ	زاویۃ
کونچیں کاٹنا	پی کردن	عرقبۃ
کونڈا	لادک	مِرکن ۹ واجانہ

ه	ف	عر
کورہ ۱۰	کورزہ	×
کوڑا	خراش دہاکردہ ۱۱	کُناسۃ وقُمامۃ
کوڑھ	پیس	بَرَص
کوڑھی	×	مجذوم وابرص
کوڑی	ملک	قُوف ۱۲
کوڑے مارنا	تازیانہ زدن	جلد ومشق ۱۳
کوس	نشان کردہ	مُعلَم ونصب ۱۴
کوکا بیلی	نیلوپر	نیلوفر ونیلوفر
کوکرمتا	سارونج	کُماء ۱۵
کوکھ	تہیگاہ	کشح ۱۶
کولا	چاہی بستن	حقوہ ۱۷
کومھل	نغم	النقب فی الحائط
کونچ	بالای پاشنہ	عُرقوب ۱۸
کوند	درخشش	بَرق ۱۹
کوندا کرنا	سگریز تمام زدن ۲۰	×

۱ الدعا علیہ ۲ بیرانگہ چون لفظ دعا علی کہ ترجمہ آن بدباشد مستعمل شود کنایت از دعا ۳ شود کنایت از زنا باک باشد ۴ آخر ہمزہ ۵ تازی وسکون شین معجمہ آخر ۶ حاے حطی ۷ فارسی ودال وسین مہملتین ویب ۸ نقطہ لام وجیم تازی وسکون ۹ نقطہ کاف ۱۰ کورہ ۱۱ خراش دہاکردہ ۱۲ قاف ودال مشقوط ۱۳ وسکون کاف وضم فارسی ۱۴ بشین معجمتین وآخر فوقانی ۱۵ سکون کاف ۱۶ قاف وجیم ۱۷ نقطہ کاف ۱۸ نقطہ عین مہملتین ۱۹ ۲۰ سکون کاف

ه	ف	عر
کویا	گویندهٔ چیزها کن	مَلّاق مبالغه
کھاٹ	چارپایهٔ بلنگ	قُتّادة محاورهٔ حوالی ۱۲
کھار	شحمه	قِلْی
کھاری	آب شور	اُجاج
کھال	دم آهنگر و مه	مِنفاخ
کھانا	خوردن	اَکل
کھانی	افسانه	قصّة و اُسطور
گھاوتا	مثل	مَثَل
کھبا	پیچ پیچدست	اَعسر
کھپڑا	تیرپیچان پیکان	مَنجوف
کھٹا	ترش	حامض
کھٹک رہی	نام مرغی	قَرّاج
کھٹکا	شرفاک	وَحْش
کھٹملا	بیخوش ترش	مُزّ
کھجلانا	خاریدن	حَکّ

ه	ف	عر
کوئلا	انگشت زغال	فَحْم
کھار	کھار	حَمَلة الفالکن محاورهٔ کھال ۱۲
کھارا	غراره	شَلْبان
کھال	پوستین	فَرْو
کھانا	خوردنی	طَعام
کھانسی	سرفه	سُعال
کھانی	افسانهٔ شب	سَمَر
کھائی	گنده	خَلْق معرب ۱۲
کھبی	پیچ پیچدست	عَسراء
کھتا	نهانخانه	مَطْمُورة
کھٹائی	ترشی	حُمُوضة
کھٹکا	اندیشه	خِیفة و مَخافة
کھٹکنا	خلش خارخار	خَلَجان
کھٹمل	غک	قُمّان
کھجلی	خارش	حِکّة

ه	ف	عر
کچڑی	کیچڑی	کشرخا
کھُر	سُم شگافتہ	ظِلف
کُھرا	نرم و تابع	مَہاب
کُھرا	درشت	خَشِن
کُھرا کرنا	سرہ کردن	اِنتِقاد
کُھرچن	بنکہ ان مدینگ و دیگرہ	قُرّۃ و قِرارۃ
کُھرنڈ	کرسنہ و خشکریشہ	حَلَبَۃ
کُھرہُرا	شائہ مستور خار	فُرجُون
کھڑا کرنا	استادہ کردن	اِقامَۃ
کھڑا ہونا	برخاستن	قِیام و نُھوض
کھڑانو	نعلین چوبی و پاافشار	قَبقاب و صَندَل و قراحیف
کھڑکی	دریچہ	خَوخَۃ
کھسوٹنا	موبر کندن	نَتف
کہکشان	کہکشان و آسمان دورہ	مَجَرّۃ
کھلائی	دایہ	حاضِنَۃ

ه	ف	عر
کھڈ	بدقوارہ	قَیِّمُ الھَیکل
کھِر	تحریر و نویسہ خوانے	تَغرید
کھرا	سرہ	حَشِیش
کھرا	درشت خو	خَشِن
کھرپا	رنبہ	+
کھرکھرا	درشت	خَشِن
کھرنا	خرگوش مادہ	اَرنَب و خُرز
کھرنی	خرگوش مادہ	عِکرِشَۃ
کھڑا کرنا	استادہ کردن	تَحیِیل و اِلحاظ
کھڑا ہونا	استادہ شدن	نُعوظ
کھڑکھڑ	+	قَعقَعَۃ و خَشخَشَۃ
کھسرا	+	خَصِیَۃ
کھسیانا	شرمندہ شدن	خَجَلَۃ
کھکل	کھکل دارز	سِیاع
کھلڑ	پوست سترہ	قُلفَۃ

ه	ف	عر
کھل کر بیٹھنا	فراخ نشستن	التفسح و التجلس ۱۱ه
کھٹنا	بودادن	+
کھلونا	+	لعبة ۱۳ه
کھلیان	خرمن	کدس و اندر
کھمبی	کلاہ زمین و سمارو غ	عسقل و کمأ ۱۱ه
کھندانا	رخنہ چوب	فرض و حز ۱۱ه
کھنکھجورا	ہزار پا	اُم سبعة و سبعین
کھنکھارنا	گلو روشن کردن	تنحنح ۱۱ه
کھنکر	خشکتر	آیبس ۱۳ه
کھنی	آرنج	مرفق ۱۱ه
کھو	خانہ گرگ	وجار ۱۱ه
کھوپری	کاسۂ سر	وقحف و جمجمہ ۱۱ه
کھوجانا	گم شدن	ضلال و ضیعة ۱۱ه
کھوجی	پژوہندہ	متفحص ۱۱ه
کھودنی	آتش کاد	محراث ۱۱ه

ه	ف	عر
کھلنا	کشودہ شدن	انفتاح و انحلال
کھلنا	شگفتن	تبسم و تفتق ۱۱ه
کھلی	کنجارہ	کسب ۱۱ه
کھمبا	ستون	عماد و دعامة ۱۱ه
کھمبی	منارۂ ای چاہ	زرنوق ۱۱ه
کھندڑی	زندوولد	دلق مرقع
کھنکھار	+	تحمة ۱۱ه
کھنکھنانا	+	خن ۱۱ه
کھنگالنا	+	مصمصه ۱۱ه
کہنی مارنا	بآرنج زدن	رفق
کھوارا	مغز ناچیل	لب التار حیل
کھوج	سراغ	اثر
کھوج کرنا	پژوہیدن	تفتیش
کھودنا	کندن	حفر و فقر ۱۱ه
کھوسا	کوسہ	لوبیج و سلوط ۱۱ه

ه	ف	عر
کھوسٹ	چغد	قَادٌ وبُوم
کھولنا	کشادن	حَلٌّ وفَتْح وفَكّ
کھونٹ	کنارۂ چاہ وغیرہ	حَنِيفَة
کھوٹا	ناسرہ	زَيْف
کھونا بنانا	بیخ تراشیدن	نَحْت
کھٹائی	ناسرگی	غِشّ
کھوہ	گوکوہ	كَهْف ومَغَارَة
کھیت	جنگ گاہ	مَعْرَكَة
کھیتی	کشتکار	زِرَاعَة
کھینچنا	کشیدن	جَذْب
کھیرا	بادرنگ	قِثَّاء
کھیسا	کیسۂ لاکی	لَيْسَ لَكَ
کھیلنا	بازی کردن	لَعِب ولَهْو
کیا گل پھولے	چہ گل شگفد	+
کیچڑ	خم وآزنج	نَحْض ورَمَض

ه	ف	عر
کھوسٹ	میان تھی	أَجْوَف
کھولنا	سخت گرم شدن آب	فَوْر وفَوَران
کھونٹا	میخ	وَتِد
کھوٹا	دَغل	غَاش
کھونٹا کھونا	میخ چیزی کوفتن	دَقّ الْوَتِد
کھونسنا	فرو کردن	غَرْز
کھیت	کشت	مَزْرَعَة
کھیت نرانا	خشوہ شاہ بکسر اول و ۱۲ ب	+
کھینچا کھانچی کرنا	کشاکش کردن	تَنَازُع وتَجَاذُب
کھیر	شیر برنج	لُبَيْنِيَّة
کھیسا	کیسہ	خَرِيطَة
کھیل	بازی ولابہ	لُعْبَة وتَلْهِيَة
کیاری	کرز	كَسْتَرْد
کیٹ	دَرْوَہ نشیمن دُون	دَرْدَح وعَكَر
کیچڑ	گل لای	رَدَاع

ہ	ف	عر
کیچڑ	خلاب	وَحل
کیچوا	کرم شکم	حَیَّۃُ البَطن
کیڑا	اِشپشہ	سُوس
کیڑا	پیدہ و کرم ابریشم	دُودُ القَزّ
کیس	تاج خروس	عُرفُ دِیک
کیکڑا	خرچنگ	سَرطان
کیلا	+	طَلح و مَوز
کیکھت	کیکھت	+
کینچلی اسنا	پوست اندختن	سَلخ و سُلوخ
کیوکا پھول	کندلی	وَردُ الکاذِی
گابھ	بار	حَمل و حَبَل
گابھ ڈالنا	آبکار افگندن	تَسبِیط
گاجر	زردک دوگز	جَزَر
گارا	گلابہ	مِلاط
گاڑ بیضا	کمین زون	تَکمِین

ہ	ف	عر
کیچوا	شکندہ و گلخوزہ	حَراطِین
کیڑا	کرم	دُود
کیڑا	کرم چوب	دُودُ الخَشَب
کیڑا	مار	حَیَّۃ
کیسر	+	زَعفَران و زَرد
کیل	میخ آہنی	سَلک جمع سکاک
کیلنا	مار بستن	+
کینچلی	پوست مار	مَسلاخ و جُحرِ شاہ
کیوڑا	+	کاذِی

باب گاف فارسی

ہ	ف	عر
گابھن	آبستن	حامِل و حُبلیٰ
گاج	خشم	غَضَب و تَهَوُّر
گاڈا	دلمل و گرگن	+
گاڑا	+	کَمِین
گاڑنا	بخاک کردن	دَفن

ھ	ف	عر
گاڑھا پکڑا	سفت	سقیق و متین
گاڑی	ارابہ	عجلۃ
گال	رخسار	خد
گالی	دشنام	سبّ و شتیمۃ
گانا	سرود دن	تغنّی
گانٹھ پڑنا	گرہ خوردن	تعقّد
گانٹھ یا ناخنا	درگرہ بستن	العقد علیہ
گانڈو	کونی و پشت انداز	مأبون و مشقر
گانسنی	پیکان	نبل و معلۃ
گانو	دہ و روستا	قریۃ
گاو زبان	گاو زبان	لسان الثور
گائن	زن خنیاگر	مغنیۃ و مطربۃ
گپ	گپ	اقوال و احادیث
گپی	گپ زن	قوّال و قوّالہ
گتھنا	باہم چسپیدن	اشتباک

ھ	ف	عر
گاڑھا دودھ	گندہ و ذفرک	خاثر و غلیظ
گاڑیبان	ارابچی	+
گالا	پنجہ و پنبہ زدہ	ندیف و منفوش
گالی دینا	دشنام دادن	سبّ
گانٹھ	گرہ	عقدۃ
گانٹھ تیر کیا جاتا ہی	از کیسہ بتوچہ میرود	الیس یرمی عن قوس واحدۃ
گانڑا	کون و دنبہ	دبر و دبرۃ
گانس لینا	گرد گرفتن	حصر
گاو تکیا	گاو پنبہ	مسند
گاودی	بچیر و کوہ خر	حمق و سفہ و غباوۃ
گای	مادۂ گاو	بقرۃ
گبرو لا	سرگین گردان	جعل
گپتی	عصا شیشہ	معول
گت	+	حال و سنان
گٹا	بندوست	رسغ

ه	ف	ع
گنجشک	پرنده	زرمسیاب
گنجلا	کیسه بر	طرار
گنجلی	باغره وکلن	عدة
گنجی	+	علاقه
گنجا	مال اسباب	وافر
گنجا	انبوه	جماع
گدام	دبوسه	کوتل
گدڑی	ژنده	مرقعه
گدڑی والا	کهنه فروش	+
گدگدی	غلغ	دغدغة
گدها	کرگس	نسر
گدانا	+	استیشام
گدهے والا	خرنشه	حمار
گدهے کا بچه	بچه خر خورد کره	حجوزه
گدی	+	رفادة

ه	ف	ع
گٹھا	پشتاره	کارة
گٹھلی	خسته	عجام
گٹھیا	جوال	جوالق
گٹھی زدن	درهمین	علیت
گچ	گچ وآهک	جص
گدرا	+	عسلة
گدر	غوره خرما	بسرة
گدڑ یا پیر	درخت فاضل	+
گدگدانا	غلغ کردن	دغدغة
گدگلا	لوشاک گلناک	رثی
گدنا	+	وشم
گدها	خر وحمار وگورخر	حمار وعیر
گدهی	ماده خر	حمارة وانان
گدی	شله	کدوسف
گدی	پس سر	قفا

جدول گچ وگدی فارسی

آخر سکون جیم بعد دال مهمله

آخر سکون ذال معجمه بعد دال مهمله

آخر سکون راے مهمله بعد دال مهمله

آخر سکون سین مهمله بعد دال مهمله

آخر سکون شین معجمه بعد دال مهمله

آخر سکون عین مهمله بعد دال مهمله

آخر سکون غین معجمه بعد دال مهمله

آخر سکون فا بعد دال مهمله

آخر سکون قاف بعد دال مهمله

آخر سکون کاف بعد دال مهمله

آخر سکون لام بعد دال مهمله

آخر سکون میم بعد دال مهمله

آخر سکون نون بعد دال مهمله

آخر سکون واو بعد دال مهمله

آخر سکون هاے هوز بعد دال مهمله

آخر سکون یاے تحتانی بعد دال مهمله

آخر سکون یاے فارسی بعد دال مهمله

آخر سکون یاے مثناة تحتانی بعد دال مهمله

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد دال مهمله

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد ذال معجمه

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد راے مهمله

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد سین مهمله

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد شین معجمه

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد عین مهمله

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد غین معجمه

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد فا

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد قاف

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد کاف

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد لام

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد میم

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد نون

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد واو

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد هاے هوز

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد یاے تحتانی

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد یاے فارسی

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد یاے مثناة تحتانی

آخر سکون یاے مثناة فوقانی بعد یاے مثناة فوقانی

ھ	ف	عر
گڈبڈ	آمیزش	اختلاط واضطراب
گڈی	دستہ ترہ	وزمہ وباقہ
گذار یکی ناو	کشتی گذارہ	معبر
گران	گران بہا	غالی
گر پڑنا	تباہ شدن	ضیعۃ
گرجا	کلیسا	صومعۃ
گردن	گردن	عنق
گردن مارنا	گردن زدن	ضرب العنق
گردا	گردہ	کلیۃ
گرگٹ	آفتاب پرست	حربا
گرم مصالح	دیگ افزا	توابل وادویہ
گردی	علت سرخ	ارواث
گرہ	گرہ گز	مشبر
گرہ کھولنا	گرہ کشادن	حل وسبی
گتھی	رسن پیچ	بکرۃ

ھ	ف	عر
گڈریا	شبان وچوپان	راعی الغنم
گذارہ	گذرگاہ	معبر
گر	×	ضابطۃ
گر پڑنا	افتادن	سقوط ووقوع
گرتا پڑتا	سرکن برکن	قائما قاعدا
گرجنا	تندر	رعد وھزیم
گردن توڑنا	گردن شکستن	وقص
گردنی مارنا	سیلی زدن	صفع
گرز	گرز وگوپال	دبوس وعمود
گرم پانی	آب گرم	حمیم
گرمی	گرمی	حر
گرہ	گرہ	عقدۃ
گرہ دینا	گرہ افگندن	عقد
گرہی	گرہ دار	معقد
گربان	گریبان	جربان

ع	ف	ه
تلبیب	گریبان گرفتن و زدن	گریبان پکڑنا
خُزُوزَة و فُقْرَة	مازن	گریہ
الحاح	ستیہیدن	گڑگڑانا
اِرْتِکاز	فرو رفتن زمین	گڑنا
ذَرَّاجَة	گرونای	گڑوڑنا
قَلْعَة	دُر	گڑہ
قُلَیْعَة	تلچھٹ	گڑہی
لُحُوت	خشت پختہ	گڑھنا
لُغَة و بَنات	صفت بالہ و سگ و دیگر	گڑیا
کِرْباس	پلاس	گزی
جُرْزَة و دُخْت	سبو	گگری
کَی و کَیْتَة	داغ	گل
+	دخل	گلا
سِرْشَاشَة	گلاب زدن	گلاب پاش
تَقْطِیر الْوَرْد	گلاب کشیدن	گلاب نکالنا

ه	ف	ع
گزمیٹ	تیز چرخ دلو	محور و نعامة
گزمہ	کند	قمد
گڑگڑانا	آواز کردن شکم	قرقرة و قرقر
گڑنا	خلیدن	شوک
گڑونا	خلانیدن	إشاکة
گڑھا	گودمغاک	خاروهوة و وهدة
گڑھنا	زرگری کردن	صوغ
گڑھیا	ناووچ	شراك
گزک	گزک	نقل
گزگت کنا	گزمر کردن	ذرع
گل برای چراغ	گل	قراطة
گلا	گلو	حلقوم و حنجرة
گلاب	گل سرخ	حومة و ورد
گلاب چھڑکنا	گلاب زدن	رش
گلابی	گلابی گلاب افشا	+

ع	ف	عر
گلابی	چہرہ	وَرْدِی
گلا پکڑنا	گلو گرفتن	اَخْذُ الْحَلْق
گلا گھونٹنا	خمہ کردن	خَنِیْق
گلانا	پختن	اِنْضَاج
گلانا	لاغر کردن	اِذَابَة
گل پھولنا	گل شگفتن	+
گلٹی	گوشت مغدہ وگرہ	غُدَّة
گلخور	+	رُقْبَہ
گلدستہ	گلدستہ	مُشَقَّر
گل شبو	گل شبو	+
گل کرنا	چراغ کشتن	اِطْفَاء
گلگلا	+	لُقَیْمَاتُ الطَّرَفَا
گلالہ	گل لالہ	شَقِرْ
گل میخ	گل میخ	+
گھلنا	لاغر شدن	ذَوْب

ع	ف	عر
گلا پڑنا	گلو گرفتن لازم	بُحُوحَة
گلا کرنا	بناگوش کردن	دَغْز
گلا گھٹنا	گلو فشردہ شدن	اِخْتِنَاق
گلانا	گرم کردن	سَبْك
گلپھڑا	ہردو کنج دہن	عِلْمُعَان
گل تکیہ	گرد البالش	نُخَالَة
گلٹی	باغرہ وکلن	غُدَّة
گلخیرو	خیرو وخیری	خَیْرِی
گلدم	شترخوان نام کتاب	کُعَیْت و جُعَیْثِل
گلقند	گلقند	جُلَنْجَبِین
گل کیس	تاج خروس	عَرْف الدِّیْك
گلگیر	گلگیر	+
گل لینا	گل زہر چراغ گرفتن	تَقْرِیْط
گلنا	پختہ شدن	نُضْج
گلنار	گلنار	مَظُوْظ جُلَنَار

ع	ف	غ
گلہ	گلہ	شکوی
گلہری	مقدمہ کشتی	خدف
گلی	خوک چوب	قلۃ
گلے پڑنا	برگردن افتادن	التعلیق فی العنق
گلے لگانا	بغل گرفتن	قلہ وقلی
گلے لگنا	معانقہ	
گننا	نیشکر وغیرہ	قصب السکر
گناہ	گناہ کردن	جرم وذنب
گناہ کرنا	گناہ کردن	جنایۃ
گنہگار ہونا	گنہگار شدن	تجرم وارتکاب جرام
گنجا	کل کچلی	اقرع
گندنا	گندنا وزیرہ	کرات
گندہ بہار	باران سرما	شتی
گندھک	گوگرد	کبریت
گندی		دفار

ع	ف	غ
گلہری	موشک پران	فارۃ القمر
گلی	بضم اول وفتح ثانی وتشدید ثالث	مدوس
گلی	کوچہ	زقاق وسکۃ
گلے لگانا	برگردن زدن	التعلیق فی العنق
گلے لگنا بھرنا	لبالب کردن	تحلیق
گل ہونا	گل شدن	انطفاء
گننا	شمار کردن	عدا
گناہ کھنا	گناہ نہادن	تجنی
گناہ گار	گناہ گار وبزہ کار	مجرم واثم
گنتی	شمار	عدد
گندا انڈا	گندو لغ	بیضۃ عدرۃ
گندہ بغل	گندہ بغل	مصمن
گندہ دہن	گندہ دہن وپلیدہ	الخروز
گندھی	بوفروش	عطار
گندی	پلید	قذرۃ

ہ	ف	عر
گنڈیلا	رشتۂ تپ	+
گنڈولی	حلقۂ مار	بنی الحیۃ
گواہ	گواہ و گوا	شاہد و بینۃ
گواہی	گواہی	شہادۃ
گوبر	سرگین گاو	خثی
گوبھن	فلاخن و پلچم	قذافۃ
گوٹ مارنا	لت کردن	ضرب الفصّ
گودا	مغز	لبّ و مخّ
گودا نکالنا	مغز برآوردن	نقی
گودمین لینا	در بر کشیدن	احتضان
گوراپن	+	صُبحۃ
گورکن	گور کن	حفّار
گورکھودنا	گورکندن	حفر
گوڑ بگا	پای	رجل
گورڑنا	شیاردین	کرب

ہ	ف	عر
گنڈیلا	+	دائرۃ
گنڈولی مارنا	حلقہ زدن مار	تطوّف و تلوّی
گواہ کرنا	گواہ کردن	اشہاد
گواہی دینا	گواہی دادن	شہادۃ
گوبر کرنا	سرگین کردن	خثی
گوٹ	مُہرہ و نرد	فصّ
گوٹ مرنا	لت خوردن	+
گودنا مجہول	آجیدن	غرز
گود	کنار و آغوش	حضن
گور	گور و تربت	قبر و جدث
گورغریبان	گورغریبان	مسبلۃ
گورکھ دھندا	فضل + و سوس	متاجرۃ
گوری	+	صبحاء
گوڑا	چدار	مربط
گوشت	گوشت	لحم

ہ	ف	عر
گوکھرو	خسک	حَسَکٌ
گول	گرد و غلطان	مُدَوَّرٌ وَ مُحَرَّمٌ
گولر	انجیر آدم	جُمَّیزٌ
گولندار	توپچی	مِدْفَعِیٌّ
گولی	شکیہ	+
گون	خرصین و جوال	عِدْلٌ وَ غِرَارَۃٌ
گوندھنا	موبافتن	ضَفْرٌ
گوندڑا	آغل	حَظِیرَۃٌ
گوہ	سوسمار	ضَبٌّ
گویا	ضنیا گرو رامسن	مُطْرِبٌ وَ مُغَنٍّ
گھات	کمین	مَکْمَنٌ
گھات میں بیٹھنا	درکمین نشستن	اِکْتِمَانٌ
گھاٹ	گذرگاہ آب	مَعْبَرٌ
گھاٹ تولنا	کم وزن نمودن	اِحْتِسَارٌ وَ تَحْسِیرٌ
گھائی کرنا	کام برداشتن	دَفْعٌ

ہ	ف	عر
گوکل	*	مُقَلٌ
گولا	گلولہ توپ	قُذْفَۃُ الْمِدْفَعِ
گولک	غولک	طَبْلٌ
گولی	گلولہ تفنگ	بُنْدُقَۃٌ
گولی مارنا	گلولہ تفنگ انداختن	رَمْیٌ
گوند	کوچ	صَمْغٌ
گوندھنا	آرد با آب شتر	عَجْنٌ
گونگا	گنگ و لال	اَخْرَسُ
گوہ	گہ	غَرَائِطُ
گویان	+	مَوَاجِبُ
گھاتا	بزرگی و سرچکاوی	قَطْبٌ
گھاٹ	آبشخور	مَشْرَبٌ
گھاٹا	کشکاب و زیان	مَاءُ الشَّعِیرِ وَ غَبْنٌ
گھائی	درہ کوہ	ثَنِیَّۃٌ
گھگر	چریک	حَلَبَۃٌ

ہ	ف	عر
گھاک	مرد کند و آمرده	مُحنّک
گھانجنی	*	شعیرہ
گھاؤ	زخم ریش	جُرح و کلم
گھاؤ کرنا	زخم زدن	تجریح و تکلیم
گھائی	*	فویق و شرّہ
گھٹا	پیہ و شوخ	خجل و بجاح
گھٹنا	زانو	رکبہ
گھٹنیوں چلنا	غیر دیدن	زحف
گھچ پچ	در آورده	متزاحم و منضویق
گہرا	ژرف و خسک	عمیق و قعیر
گھرانا	دود دھ و تبار و خاندان و فضا و نواده	بیت
گھر بیٹھ جانا	خانه نشستن	*
گھر کا اسباب	رخت خانه	اثاث البیت
گھر لو	خانگی	داجن
گھر دوڑ	*	سبق

ہ	ف	عر
گھال میل	آمیزش	خلط
گھانس	کاه و گیاه	کلاء و تبن
گھائل	فگار و زخمی و خسته	مجروح و کلیم
گھائل ہونا	زخم رسیدن	جرح
گھبرانا	دست و پا گم شدن	اضطراب
گھٹا	ابر سیاه	مکفهرّ
گھٹنا	کم شدن	انتقاص
گھٹی	*	رُقیہ
گھر	خانه و سرا	دار و بیت
گھر آنگنا	*	غرفرة
گھر انے کے خلاف	خلاف خاندان	خالف اهل بیته
گھر جھکنی	خانه برگرده	زادة و رواده
گھر پا	بوته	بورق
گھڑا	سبو و کلیزه	جرّة
گھڑ گھڑ اہٹ	غرغر آسیا	جعجعة

ع	ف	عر
گھڑا	زرگری	صَوْغ
گھس آنا	بالا دن بجائے آمدن	زَرْج
گھسنا	بہ زمین فرو رفتن	سَوْخ
گھسنا	سودن	سَحْق
گھسیٹنا	نشان کشیدن	آثار الجَرّ
گھسیٹنا	فرو بردن چیزے بچیزے	ایلاج
گھلنا	در آب سودہ شدن	انمیات
گھسنی و گھوسنی	سرگردو سرگیجہ	دُوار
گھن	گرفتگی ماہ و خور	خُسُوف وکسوف
گھن	*	کراھۃ
گہنا	زیور	حلی و حلیۃ
گھنٹی	زنگلہ	جُلْجُل
گھنڈی لگا	تکمہ بستن	زرّ
گھنگچی	چشم خروس	عَیْنُ الدّیک
گھوا	*	ریش القصب

ع	ف	عر
گھڑی	وقت و ساعت	سَاعَۃ
گھسن پڑنا	بے اندیشہ در آمدن بچیزے	اقتحام و تقحم
گھسنا	بجای تنگ در آمدن	ولوج
گھسیارا	کاہ فروش	علّاف
گھسیٹنا	کشیدن	جرّ و سحب
گھگی بندھ جانا	دم از گریہ گرفتن	الغصّۃ
گھمنڈ	گردن کشی	کبر و نخوۃ
گھن	شبشہ	سوس
گھننا	شیشہ در گندم افتادن	سوس
گھنا	باغ درہم در تنگ آرام	حدیقۃ غلباء
گھنٹا	درا	جرس
گھنڈی	ہندسہ و جوک	ذِرّ
گھن کھانا	کراہت کردن	قذر
گھنگرو	زنگلہ	قُلقُلہ
گھور	گوجک	کُبّاسۃ

ہ	ف	عر
گھورا	شنگرف و کلجان	کُبَاسَۃ وَسُبَاطَۃ
گھوڑا	اسپ	فَرَسٌ وَخَیْلٌ
گھونٹ گھونٹ پینا	جرعہ جرعہ کشیدن	تجرّع
گھونٹنا	سائیدن	سَحْق
گھونسا	مشت	جُمْعٌ
گھونسلا	آشیانہ	وَکْرٌ
گھونسنا	بشورانیدن	لَتٌ وَجَدْعٌ
گھونگرداربال	مرغول	جَعْد
گھونگٹ	پردۂ زنبوری	بُرْقُع
گھیرا	ازارہ	اِطَارَۃ
گھیرنا	درمیان گرفتن	حَصْر
گھینچ	گردن	جِیْد عُنُق
گھی والا	روغن فروش	سَمَّان
گیرو	گل ارمنی	مَغْرَۃ
گیلا	تر	مبلول وبلتی
گھورنا	چشم نمودن	حَمْلَقَۃ
گھونٹ	دم آب	جُرْعَۃ
گھونٹنا	مُہرہ کشیدن	تودز بز
گھونس	خرمہرہ	بلکتہ
گھونسا مارنا	مشت زدن	وکز ولکز
گھونسلا بنانا	آشیان بستن	اِعْکَار
گھونسلا توڑنا	آشیانہ برداشتن	شکر ذیب
گھونگا	صدف بیجاک	
گھیسنا	آشوریدن	الخلط الاصابع
گھیر لینا	درمیان گرفتن	مُحَاصَرَۃ
گھینٹا	خوک بچہ	خِنْثُوص
گھی	روغن گاو وغیرہ	سَمْن
گیدڑ	شغال	سُرْحُوب
گیرو		مَمْلُور ممغرہ
گینند	گوئی سرگل	کجتہ

ہ	ف	عر
گینڈا	کرگدن	مرمیس ۱۵
گیہون	گندم	حنطة
لائق	درخور و سزاوار	قمین ۱۵ بجہ
لات مارنا	لگد زدن	رکل ۱۵
لاٹھی مارنا	چوب زدن	دبا ۱۵ و لکم
لاڈ و لاڑ	ناز	دلال ۱۵
لاج	شرم و آزرم	حیا
لاسا	سریشم	دبق ۱۵
لاکھ	صد ہزار	مائة الف
لاگ	کینہ و دشمنی	بغض ۱۵ و حقد
لال	+	لعل
لالچی	بسیار آز	شره ۱۵
لمبا لب	لمبالب	طفلحان ۱۵
لبھانا	شیفتن و فریفتن	فتن ۱۵ و تدلیة
لپاٹیا	بسیار دروغگو	کذاب

ہ	ف	عر
گینگٹا	خرچنگ	سرطان

باب لام با الف

لات	لگد و لت	رکلة ۱۵
لاٹھی	چوب دستی	عصا و منساة ۱۵
لادنا	بار کردن بر ستور	حمل
لاڈلا	نازنین	بالمری ۱۵ بالدلال
لاڑھیا پن	×	بخش ۱۵
لاکھ	لاک و لک	لک ۱۵
لاگ	دل بستگی	تعلق و ربط
لال	لال آل و سرخ	احمر
لالچ	آز	طمع
لال ہوجانا	سرخ شدن	احمرار
لبادہ	فرگل	لبادة ۱۵
لپ	×	حفنة ۱۵
لپٹ	گرمی شعله	لفح ۱۵

ہ	ف	عر
لپٹنا	آویختن	تعلق
لپیٹن	نورد	مِثوَل
لُکرا	سخن چین	نمّام
لتا	لتہ	خِرقا بالیۃ
لتھلو	باہم لگدیدن	مُراکلۃ
لتھیڑنا	آکودن	لَطخ
لٹانا	خوابانیدن	اِضجاع
لٹکانا	تاراج دادن	اِلهاب
لٹکانا	آویختن	تعلیق
لٹکنا	آویختن	تدلّی و تعلّق
لٹورا	شیر گنجشک	هُرد
لٹیرا	غارتگر و دزد	غیّار و نهّاب
لچکنا	خمیدن	انعطاف و ثنی
لچکن	روش	سَجیّۃ و دَیدَن
لڑ	تاہ رسن	طاقۃ و قوّۃ

ہ	ف	عر
لپیٹ	نورد	سطح
لپیٹنا	پیچیدن	لَف
لت کرنا	بشورانیدن	وَخف
لتہا	لگدزدن	عضّ و ضرب و خ
لتھڑا	آلودہ شدن	تلوّث
لٹ	شاخ گیسو	+
لڑانا	بجنگ غلطانیدن	تسریغ
لٹ جانا	غارت خوردن	انتهاب
لٹکن	+	حَباب
لٹو	گردنا ولاتو	مِرصاع
لٹھہ	چوب دستی گندہ	هِراوۃ
لچا	لچہ	عَیّار
لچھی	زن لچہ	سَلوت
لدادینا	یاری کردن و باربرداری	اِحمال
لڑ	رشتہ مروارید	سِلک

ہ	ف	عر
لڑاکا	بسیار ستیز	اللہ
لڑائی	کارزار و آزرم	حرب و وقعۃ
لڑدا	چسپان	لزج
لڑکپن	کودکی	طفولیت و صبا
لڑکی	دخت	صبیۃ و طفلۃ
لڑھکنا	ریختن	انسکاب
لس	چسپیدگی	لزوق
لسلسا	سپستان	محیط
لشکر	لشکر	عسکر و جند
لکڑ ہنگا و ہنڈا	چرغ	سمع
لکڑی	چوب و ہیمہ	خشب و حطب
لکنا	پوشیدن	اختفاء
لکھانا	نویسانیدن	استکتاب
لگا	آمیختگی	علاقۃ و توصل
لگام آتارنا	؛	نزع و خلع

ہ	ف	عر
لڑائی	ستیزہ	جدال
لڑائی کی التجا	جنگ انداختن	تحریش
لڑکا	کودک و بچہ	صبی و طفل
لڑکھڑانا	لغزیدن و افتادن	زل و تعثر
لڑکوڑی	بچہ دار	مطفلۃ و مصبیۃ
لڑی	رشتہ مروارید	سمط و سلسال
لسن	سیر و پیاز	ثوم و فوم
لسی	شیر آب آمیختہ	صوا
لکڑ	گندا	جذع
لکڑہارا	خارکش	حطاب
لکڑی والا	چوب فروش	خشاب
لکھا	سرنوشت	کتاب اللہ
لکھنا	نوشتن	قود و زبر و کتابت
لگام	لگام	لجام
لگام چابنا	خایسیدن اسپ را لگام	ملک

ہ	ف	عر
لگام دینا	لگام بر سر آپ کردن	الجام
لگ بھگ	نزدیک بآن	هذا او قریب منه
لگلگ	گلگ	لقلق
لگنا	گاییدن	وطی وجماع
لچانا	آرزومند شدن	اطماع
لگوپتو کرنا	آشنائی	تملق
لمبھڑ	دراز	عشنق
لمگردنا	دراز گردن	اعنق واعیط
لمبا	دراز	طویل
لمجا	شل	زمن
لنڈورا	کلته	ابتر
لنگوٹا باندھنا	لنگر انداختن	ازساع
لنگڑانا	لنگی کردن	عرج
لنگور	میمون بزرگ	فرد
لنگی	لنگ آفتابی	قوطة

ہ	ف	عر
لگان	کشتیگاه	مرفاء
لگسی	کلاک	٭
لگن	لگن	طشت
لگاتار	پیاپے	تتری
للکارنا	بانگ زدن	صیاح
لکی	نامرد حیز	عنین
لمکنا	گوش دراز	اذن
لگردن	زن دراز گردن	عیطاء وعنقاء
لمبی	زن دراز بالا	شطبة
لنڈا	کلته	ابتر
لنگر	لنگر	انجر ونجر
لنگڑا	لنگ	اعرج وافزل
لنگوٹی	تیزه ولنگوته	٭
لنگھانا	گذرانیدن	اسرار
لتا	درودن	حصاد وجزاز

ہ	ف	عر
لَو	آرزو	اَشْوق
لَو	نرمہ گوش	شَحمۃ
لَوا	دریچہ	سَلوی
لوتہ	لاشہ	جُثّۃ
لوٹ	یغما و تاراج	غنیمۃ و فیء
لوٹنا	غلطیدن	تَقَلُّب
لوری	بنگرہ و نانو	مُناغاۃ
لوکی	کدو	قرع
لومڑی	رُوباہ	ثعلب
لونڈا	نوچہ	اَمْرد
لونڈے باز	کنفاں دیجا	مُعلّم
لونگ	سینک	قرنفل
لوہا	آہن	حدید
لہسونی		عین الحر

ہ	ف	عر
لَو	زبانہ و رخشہ	شواظ و لھب
لُو	باد گرم	حرور
لوبیا	ژاژ و کک	لوباء و دجر
لوتھڑا	گوشت پارہ	مُضغۃ
لوٹا	غارت خوردہ	مَنْھُوب
لوٹنا	غارتیدن	نھب
لوڑا	لنگ و حمچ	ذکر و قضیب و ایر
لوگ	مردم	ناس
لون	نمک	مِلح
لونڈی	کنیز و وداہ	اَمَۃ
لونڈی بچہ	پرستار زادہ	زر و فلۃ
لونیا	نمکساز	ملاح
لُہار	آہنگر	قین و حداد
لَہر		سلسلۃ الماء
لَہنا	تاخیر و بہرہ	حظ و خلاق

ه	ف	ع
لهو	خون	دَم ونفس
لهولعان کرنا	بخون آلودہ کرنا	اِدماء
لیپ	×	ضِماد وملوک
لیپ لگانا	×	تَطلیة
لید سرگین آدمی وخرد وغیرہ کا	سرگین	روث
لیسنا	بگل اندود کردن	تطیین
لیک یا لیک دین	جادہ وراہ کشادہ	جادة
لین دین	داد وستد	المعاملة والمداینة

باب میم

ه	ف	ع
ماپ	پیمانہ	کَیل
ماتمی کپڑے	جامہ تلخ	حِداد
ماتھے کا بال	موی جبین	اَهدِبة
ماچس	لنپاڑ	سَمهُقات
مارنا	زدن	ضَرب
مار مار دھاوہ زدن		اِضرِب اِضرِب
ماتم	سوگ	مأتم
ماتھا	چاچم	جَبهة ولطاة
ماجرا	سرگذشت	قضیة وواقعه
مادر بخطا	مادر بخطا	×
مارڈالنا	کشتن	قتل وسفك
مازو	×	عفص

ہ	ف	عر
ماش	ہبوسیاہ	خ
مالدار	مالدار	مُتموّل
مالیخولیا	مالیخولیا	مَرَضُ الْحُولیا
ماندا	بیمار	سَقیم
ماندا	تھکا	غشاوۃ
ماندی	شوی دالمد	+
مانگ	فرق	فرق معروف
ماہو	خالو و کاکو برادر مادر	خال
ماہواری	ماہوار	مُشاہرۃ
مائین	کزمانج	شرابُ الطرفاء
مایوسیہا	مایوس ناامید	+
متاسا	بول گرفتہ	حاقن
متوالا	مست	سکران
متوڑی	+	بوّالۃ
متھنی	مکھن و شیرزنہ	اِبریسم

ہ	ف	عر
مالا	تسبیح	سُبحۃ
مالی	گلدیور گلچین	ناظور
ماما	پرستار	خادمۃ
ماندہ	واماندہ	تعیب
مانڈا	نان تنک	رُقاقۃ
مانس	مردم	ناس
مانگنا	خواستن	سُؤال
ماننا	پذیرفتن	قبول
ماہی توا	ماہی تابہ	طیجن مقلی
مان	مادر و مام	والدۃ
مبارکباد	مبارکباد دادن	تھنیۃ
متلی	دلشور و متلی گرد	غثیان
مُتورا	+	بَوال
متھنا	شیر زدن	مخض
مٹاپا	فربہی	کذنہ

ہ	ف	عر
مٹانا	نابدید کردن	محو و محق
مٹر	کنک	کرسنہ
مٹکنا	خرامیدن	خطرات
مٹھا	*	مخیص و رائب
مٹھاس	شیرینی	حلاوۃ
مٹھور	خم کلان	خابیۃ
مٹھی	مشت بمشتارہ	قبضۃ
مٹھی باندھنا	کف بگرہ کردن	جمع الکف
مٹی دینا	خاک بر قبر ریختن	شن و صب
مجرا	مجرا	محسوب
مجھولا	روناس	قوۃ
مچھا	گوشت پارہ	فدرۃ
مچھلی	ماہی	سمک و حوت
محافا	محفہ و مرقہ	
محصول	حاصل	عشر و خراج

ہ	ف	عر
مٹنا	نابدید شدن	طموس
مٹکا	خم کلان	قلۃ
مٹھ	بتخانہ	بیت الاصنام
مٹلا	فربہ	مخیم
مٹھائی	شیرینی	حلواء
مٹھولے مارنا	جلق زدن	خضخضۃ و استمناء بالید
مٹھیا	*	مقوم
مٹی	خاک	تراب
مٹی میں لوٹنا	در خاک غلطیدن	تمرغ
مجرائی	بحرائی	*
مچان	*	سرف
مچھر	پشہ	بعوضۃ و رغوث و ذبان
مچھندر	سیمون باز	قراد
محرمات	محرمات و مہائہ راہ راہ	مستہم
مدد کرنا	یاری کردن	انجاد و نصرۃ

ا	ف	عر
مددگار	مددگار و یاریگر	مُنجِد و ظَهِیر
مُرجھانا	پژمردن	ذُبُوِی
مُرچنگ	چنگ آہن	جِنبَاذ
مردارسنگ	مردہ سنگ	مرداسنج
مُردنگ	خانۂ من شیشہ	تَنُّور
مُرغا	خروس و مرغ	دِیک
مرغ لڑانا	بجنگ انداختن خروس	مُحارَبَۃُ الدِّیک
مرکھنا	سرون زن	نَطح و نَطُوح
مرگ چھالہ	پوست تخمۂ جلنار	جِلدُ الرُّمّانِ وجِلدُ الظَّہیرَۃِ
مرگی	×	صَرَع
مرنا	غالب نہی کردن	موت
مرہم لگانا	مرہم نہادن	مَرہَمَۃ
مڑجانا	برگشتن	تَثنِیَۃ و العطاف
مڑوڑنا	پیچیدن	لَیّ
مزبلہ	شولہ و شلہ	مَزبَلَۃ

ا	ف	عر
مرتبان	بستو	بَستُوقَۃ
مرچ	×	فِلفِل
مُردار	مردار	مَیتَۃ وجِیفَۃ
مردانی	مردانہ	ذَکَرَۃ وملکَرَۃ
مُردا	مردہ	مَیِّت
مرغابی	مرغابی	طَیرُ المَاءِ
مرغی	ماکیان	دَجَاجَۃ
مرگ	آہو	ظَبیٌ
مرگ چھونا بچہ	بچہ آہو	خِشفٌ
مُرلی	نای دنی	مزمار
مرہم	مرہم	مَرہَم
مری	مرگامرگ	طاعون و موتان
مڑورنا	کتاک و	مغصل و زحیر
مرمٹنا	خام کردن نقارہ	تجلیل
مزدور	مزدور	اجیر

ہ	ف	عر
مزدوری	مزدوری	اجرۃ وعملۃ
مستی	مستی	سکر
مسخرا	×	سخرۃ ومسخرۃ
مسخراپن کرنا	تماشہ کردن	تمسخر
مسطر بنانا	مسطر دوقلم	×
مُسکرانا	دندان سپید کردن	تبسم تبسم
مُسکہ	مسکہ	زبدۃ
مسمار کرنا	مسمار کردن	هدم وتخریب
مسواک کرنا	مسواک کردن	استیاك
مسوڑھا	جائے دندان	لثۃ
مسونا	×	غطّ
مُسہل	مُسہل	مَسْوٗ
مسی کی روٹی	نان مسی	×
مشاطہ	×	ماشطۃ وقینۃ
مُشک	مُشک	رزاق

ہ	ف	عر
مزہ	مزہ	لذّۃ
مسئول	نیرکشتی	دُقل
مسخراپن	تماشہ	تسخریۃ
مسطر	مُشتارہ	مسطار
مسطر کرنا	مسطر زدن وکشیدن	تسطیر
مُسکا	دہان بند	غِمامۃ
مُشکمانی	×	خِتان
مسند	چار بالش	دست
مسور	بنوسرخ	عدس
مَسّا	آنزخ	تولول
مسہری	پشہ خانہ	کلۃ وقبّۃ
مِسّی	مِسی	السنون الاسود
مسین بھیگنا	سبزہ آبدار کردن	طراوۃ
مشق	مشق	ممارسۃ وتمرین
مُشک	×	مِسك

ہ	ف	عر
شکین باندھنا	دست بر کمر بستن	کتف
مصالح	بوافراز	قوابل
مظلوم	ستم رسیدہ وستمدیدہ	مظلوم
مقیش	مقیش	+
مکر	سالوس وحیلہ	مکر
مکتب خانہ	مکتب خانہ	مکتب کتاب
مگرنا	+	انکار
مکڑی	کلاش	عنکبوت
مکھا	خربگس	شعراء
مکھن	مسکہ	زبدہ
مکھی مارنا	مگس راندن	ذب
مگرمچھ	نہنگ	تمساح
ملاحی	+	نول
ملاپ کرانا	آشتی دادن	اصلاح
ملاپ ہونا	صلح افتادن	اصطلاح وتصالح

ہ	ف	عر
مصالح	مصالح	مصالح
مصقلہ	آلت صیقل	مصقلہ
مفت	مفت	مجان
مکا	مشت وضرب مشت	+
مکار	پرکار	ماکر وحیال
مکتوب	ترسل	+
مکڑ	دیوپا	غذرافریت
مکو	روباہ ترک	الثعلب غنب
مکھڑا	روی	محیا
مکھی	مگس	ذباب
مگدر	میل	میل
ملاح	کشتیبان	غدار
ملاپ	آشتی	صلح وسلم
ملاپ کرنا	آشتی کردن	مسالمہ ومصالحہ
ملائی	سرشیر	دوایۃ وخرشاء

ه	ف	عر
ملائی پڑنا	سر شیر بستن	تلویہ
ملانا	آمیختن	مزج و مشیج
ملل	*	شغا وسایر
ملنا	یافتن	وجدان
ملنا	مالیدن	دلک
ملنگ	ملنگ	*
ملونی	آمیزش دوم	غش
ملہٹی ملٹھی	بیخ مہک	اصل السوس
ممانی	زن خالو	زوجۃ الخال
من	سن ودل	قلب وفواد
منانا	خوشنود کردن	ارضاء
منڈی	کلان بازار	سوق کبیر
منجن	*	سنون
منجھولا	میانہ	وسط و متوسط
منڈا	*	اجم

ه	ف	عر
ملنا	سودہ نقش	اطلس ومشیج
ملجانا	آمیختہ شدن	اختلاط
ملنا	برخوردن	لقاء
ملنا	در آغوش گرفتن	معانقہ
ملنسار	آمیزندہ با مردم	مخش
ملونی	آمیزش غلہ وغیرہ	خلط ومزج
ملمہ	کالبوت	رامق
ملیدہ	مالیدہ	*
ممولا	گنجشک	متعوۃ
مرن	مار مہرہ	*
منت	منت وزاری	تضرع
منتر	افسون	رقیۃ
منجھلا	میانہ	اوسط
منداومندا	مندک	کاسد
مندھنا	بسجام کشیدن	تجلید

ا	ف	عر	ا	ف	عر
منڈی	+	جماء	منڈی مسجد	+	مسلحہ اجم
منڈیر	سرائدہ	فصیل	منزل	منزل	مرحلۃ و منزلۃ
منکا	مہرہ گردن	فقرۃ وفقارۃ	منگل	سہ شنبہ	جُبار
منگل	بھرام	مریخ	منگنی	خواستگاری	خطبۃ
منگنیتر	نامزد	خطیبۃ	منمنا	کزد	مادورۃ
منہ	روی	وجہ	منہ	دہان	فم وفوہ
منہ بولا بھائی	برادر خواندہ	اخوالوداد	منہ پڑا بنانا	رو در ہم کشیدن	عبس
منہ بھرائی	پارہ و بکندہ	رشوۃ	منہ بھرائی دینا	دہن پر کردن	برطلۃ
منہ پر تھوکنا	بر رو لگف انداختن	بزق وبسق	منہ پچھٹ	دہن دریدہ	فلیق اللسان
منہ پھیرنا	روگردانیدن	اعراض و صدّ	منہ پٹنا	دست بر روی کسی	صلک
منہ تک بھرنا	پر کردن تا فوق آں	ملء ما بین اللحیین الی اعلی الصدغین	منہ تھتھانا	لفظ اندر نہ یافتن	*
منہ جھٹانا	*	تلتع	منہ چڑانا	روی خایندن	اختلاج
منہ دکھائی	روشنائی	*	منہ سے بات لینا	سخن از دہن گرفتن	*
منہ کھولنا	دہن باز کردن	فغر وفتح	منہ کے بل گرنا	بر رو افتادن	کبو وکبوۃ
منہ لیپٹ لینا	رو بجامہ پیچیدن	تغطی	منہ میں پانی بھر آنا	آب کشادن دہان	تحلب

ه	ف	عر
سنه مین مارنا	بر روزدن	وجه
موا بادل	ابر مرده	اسفلج
موت	شاشه دگیز	بول
موت کا بڑ	بولدان	مبولة
موت کا کھانا	*	هضیمة
موتھیا گرم و خشک	*	سعد
موتی بیدھنا	سوراخ کردن	قضب
موٹھ مجہول	ماش هندی	کرسنة
موج	لپه و انجیر	موج
موچنه	*	منقاش
مور پاؤں	مخیسا	طاؤس وصراح
مورچال	چتر طاؤس زدن	*
مورچا	مورچانه	صداء
مورچا لگا ہوا	زنگار خورده	صدیء
مورکھ	کالبد و گول	سفیه و مغفل

ه	ف	عر
منه نوچ لینا	رو بناخن خراشیدن	خلاش
موت	مرگ	حتف و منیه
موت آنا	مرگ آمدن	حضور الموت
موت مارنا	آب تاختن	ارهاق
موتنا	میزیدن	بول
موتی	مروارید	لؤلؤ
موٹا	فربه	سمین
موٹھ معروف	قبضهٔ کمان	کبد
موچ	چشیدن	وثاء
موچی	کفشدوز	اسکاف وخصاف
مورت	پیکر	تمثال
مورچهل	گمسران	مظلة
مورچالنا	بنگ گرفتن	کلبم
مورچی کرنا	مورچی زدن	*
موڑ	برگشت	انعطاف

ا	ف	عر
موڑنا	خم دادن	عطف و ثنی
موساکنی	مرز گوش و مرز نیچوش	مرز گوش و مرز نیچوش
موسنا	دزدیدن	سرق
مول	بہادارز	ثمن
مولی گرم و خشک	ترب	فجل
موم	موم	شمع
مونچھ	بروت	شارب
مونڈن	+	تحلاق
مونڈھا	شانہ	کتف
مونگا	خرد ہک	مرجان
مونگی جڑ	بیخ مرجان	بسد
مہاجن قومی معروف ہند	+	+
مہتابی	مہتابی	+
مہندی	حنا	حنا و دیرنا
مہندی چھڑانا	خاکشادن	سلت

ا	ف	عر
موزا	موزا	خف و موزج
موسل	کوبہ	عنیسیلۃ ودقاقۃ
موسکرنا	موشک دوانی	+
مول لینا	خریدن	شرے واشتری
موگری	کلوخ کوب	میطلۃ
موم جامہ	موم جامہ و جامہ پلوین	مشمع
موہ بچھو نہ تاؤ دینا	بررت تالیدن	تفتیل
مونڈنا	سترون	حلق وسبلت
مونگ معتدل	بنوماش	مج
مونگیا	شمعی	+
مہاسا	+	مسامیر
مہاوت	پیلبان	فیال
مہتوں	میرده وغیره	فرناس
مہندی	حنابندی	+
مہندی کا پھول	گل حنا	نغو

حاشیہ

موسی پیغمبر کی ان کو موش موش کہتے ہیں

آوازان القادر دوزان دوزده در اصل دوازده

موش زدا دوا میوزہ

موش خانہ دوا میوزہ

موش خانہ دوا میوزہ

موش خانہ

ک	ف	عر
مہندی لگانا	حنا بستن	اختضاب
مُہر	مُہر	خاتم
مہربانی	نوازش	ترحم و تعطف
مہرہ	مُہرا	مصقلہ
مہری	موری	مسیل الماء
مہکنا	دمیدن خوشبو	فوح
مہمانی	مہمانی	ضیافت و قرای
مہنگی	خشکسالی	قحط و جدب
مُہنا	گرفتہ	طعنۃ
مہین	باریک و تنک	دقیق و رقیق
مہینا	ماہوارہ و ماہیانہ	مشاہرۃ
میان	میان و نیام	غمد و قراب
میانی	خشک	+
میٹھا	شیریں	عذب و حلو
میٹھا تیل	روغن کنجد	حل و شیرج

ک	ف	عر
مہر	کابین بروزن آئین	مہر و صداق
مُہرانا	رسم المہر عادۃ	حق الختمۃ
مہرکرنا	مہر کردن و نہادن کذردن	ختم
مُہرا	مہرۂ شطرنج	فص
مہک	خوشبو	نشر و عرف و ارج
مہمان	مہمان	ضیف
مہنگا	گران بہا	غالے
مہلا	زنانہ	مخنث
مہوا	گلچگان	+
مہینا	ماہ	شہر
میانون	مو	مؤہ
میاقدم	چارشانہ	مربوع
میتھی	شنبلید	حلبۃ
میٹھا	شیرین باف	+
میخ	میخ	وتد

ه	ف	عر
مینخ ٹھوکنا	مینخ کوفتن	دق
میدان	میدان	میدان و سن
میدہ	میدہ	حوارو و درشت و سمید
میرزنی و نیز میرزالی	تنشریب و بہجا کہ از خلایق بہ تر خلایق بہ	
میرمنزل	میرمنزل	سرائمگہ
میرسامے	برسر من	علیٰ
میل یا ی ہموز	مانند	جنس و مثل
میلخورا	چرک تاب	ادکن
مینہصل	×	جوز القیٔ
مینڈک	غوک	ضفدع
مینڈھا	میش نر	کبش
میگنی	پشک	بلہ و بعرہ
مینہ برسنا	باریدن باران	مطر
باب نون باالف		
ناپنا	وجب کردن	شبر

ه	ف	عر
پنجہ	پنکوب	میتد
میدان قلم	خانہ کلک	سن القلم
میرزا و مرزا	میرزا و مرزا	×
میرفرش	میرفرش	مثقلة
میرسامان	×	فرط و سبق
میل	چرک و دیم	دنس و درن
میلا	چرگین و شوگین	دنس و سلخ
مینا	شارک	×
مینڈھا	پلون و مرز	×
مینڈکی	غوک آوپک	شرشر غم
مینڈھا	لپہ و اشترک	موج
مینہ	باران	مطر
میوہ فروش	میوہ فروش	فاکہانی
ناآزمودہ	ناآزمودہ	غریر
ناپنا	پیمودن و گز کردن	ذرع و کیل

ا	ف	عر
ناتا	خویشی	قرابة
ناتے دار	خویشان	اقربا و اقرباء و ارحام
ناج[ع]	*	غلّہ و حبوب
ناچنا	پای کوفتن مدعی	رقص و رقن
ناخن	ناخن	ظفر
ناخن گرانا	ناخن فرو بردن	تظفیر و تظفیر
ناخنا	ناخنگ دیدہ	ظفرة
نارو	رشتہ	العرق المدنی
ناریل کا پانی	آب ناریل	الطواق
نازا	نازیدہ[ع]	اجلیل
نازکرنا	نازکردن	ادلال
ناسپال	پوست انار	قشور الرمان
ناسور	ریش روان	ناسور
ناشتا کرنا	چاشت دادن[ع]	تغدیہ
ناف	ناف	سرة

ا	ف	عر
نانی	نبیرہ و نواسہ	حافد
نانا	کوتاہ بالا	قصیر و دحداح
ناچ	پای کوبی[ع]	رقص
ناخدا در اصل ناوخدا بود	ناخدا	ناخوذة
ناخن کاٹنا	ناخن چیدن[ع]	قلم و قص
ناخنا	ناخنہ و زخمہ	مضراب
نار جو لاہ[ع]	ماکوش	منسلج
ناریل	نارگیل	نارجیل
ناز	ناز	دلال
ناز اٹھانا	ناز برداشتن	حمل المدلال
ناس و مغز و دشتن	*	نشوق[ع]
ناسدان	*	مسعط بضم سین و عین و بکسر
ناشتا	چاشت و نہاری	غداء
ناشتا کرنا	ناشتا شکستن[ع]	تغدی
ناف ٹلنا	ناف افتادن[ع]	سقوط السرة

وصل نفع دال معجمہ و سکون آں
حلی دال مہملہ و ہمزہ و سکون نون
نفع ہمزہ حای معجمہ و سکون نون
نفع ہمزہ و سکون نون
نفع ہمزہ و سکون نون
نفع ہمز

ک	ف	عر
نافا	نامہ	نامجہ لیلخہ
ناکا	دربند	ثغرۃ وعورۃ
ناکا	چشم سوزن	سم الخیاط
ناک بک کرنا	بینی نشاندن	نثرہ
ناک سکوڑنا	بینی درہم کشیدن	شمخ
ناگ	مار سیاہ	اسود
نالا	نالہ	انین
نامبردا	نامبردہ	سابق الذکر
نامرد	بدون بدول	جبان
نام رکھنا	نام نہادن	تسمیۃ
ناند	تغار سفالین	اجانۃ
ناننال	خویشی مادری	حوبۃ
ناؤ	کشتی	سفینۃ
نادیکھنا	کشتی نلدن	اجراء
نپٹ جانا	سیر شدن	تفاد وتقہ

ک	ف	عر
ناک	بینی	انف
ناکا	ننگ	تمساح
ناک بھوں چڑھانا	چین بر ابرو افگندن	مط
ناک رگڑنا	بینی بر زمین مالیدن	رغم
ناک ملنا	بینی کسی مالیدن	عروت
نال	ناف	سر
نالی شد شگافیلہ در زمین		خد
نام دھرنا	عیب کسے کردن	طعن
نامرد		عنین
نانا	نیاو پدر مادر	جد فاسد
نانذھنا	شروع کردن	ابتداء وبدء
نانی	مادر مادر	جدۃ فاسدۃ
ناوکناری لونا	کشتی نلہ بساحل بردن	ارفاء
نائی	سر تراش وسوئر تراش وسر شوئندہ	حلاق ومحسن
نبض دیکھنا	وست بر نبض گذاشتن	جس

ن	ف	ع	ه	ف	ع
نت	بهواره	دائماً	نته	حلقه بینی	زمام
نتهنا	سوراخ بینی	خیشوم و منخره	نٹ	رسنباز غاری	×
نجومی	اختر شمار	منجم	نچانا	رقصانیدن	توقیص
نچوڑا	افشرده	عصارة	نچوڑنا	افشردن	عصر
نچوتیا	پاسے باز	رقاص	نچھاور دوچھاور	نثار	نثار
نخاس	×	مشوار	نخره	ناز	غنج و غبیلة
نداشتا	فراش	نومان	ندی	ارغاد	خدول
نذرانه	پیشکش	نذر و هدیه	نر	نر	نخل و ذکر
نزا	×	بحث و محضر	نزاس	ناامیدی	یاس
زانا کارگشت	×	×	نزخزا	نای گلو	قصب
نزخزا	مجرای طعام	مری و بلعوم	نرد	نرد	نرد
نرسنگا	کرنای	صور و ناقور	نرگل	لخ و دوخ	برده
نرگس	معتدل نرگس	نرجس و عبهر	نرم	نرم	لین
نرلی	ساقه گندم و جو	قصب الدرع	نری	نای گلو	خنجره
نری	پوست مدبوغ	اهاب و جلد	نزولی	خانه نزول	×

نت ... نزولی

نتهنا ... نرگس

نجومی ... نرلی

نچوڑا ... نری

نچوتیا ... نزا

نخاس ... نزخزا

نداشتا ... نرسنگا

نذرانه ... نرگس

نزا ... نرلی

نزخزا ... نری

نرسنگا ... نزولی

نرگس ... نزا

نرلی ... نزخزا

نری ... نرسنگا

نزولی

ه	ف	عر
نس	رگ	عرق
نسوت	+	تربد
نشاسته	نشاسته	نشاستج
نشان بردار	علمدار	حامل العلم
نشانا	نشانا و داج	هدف وغرض
نشانی	مراغ گازران	علم القصار
نظر لگا	چشم خورده	معین
نظر لگنا	چشم رسیدن	اصابة العین
نظرہا	شور چشم	معیان
نعل	نعل	نعل
نعلبند	نعلبند	منعل
نقارچی	نوبتی	طبال
نقشا	بیرنگ	شبه ومثال
نقل گرگ	گرنک	نقل
نقل نویسی	نقل نویسی و صورت نویسی	+

ه	ف	عر
نسخه	نسخه	نسخة
نشه	نشاء	سکر
نشان	نشان	اثر وسیما
نشانہا	+	اثر
نشانی	نشانے بمعنے	تذکرة و علامة
نشتر	نشتر و آدر	مبضع و مفصد
نظر لگانا	چشم زخم رسانیدن	نفس و عین
نظر نیچے کرنا	از نظر افتادن	السقوط من العیون
نعرا	نعره	صیحة
نعل بندھنا	نعل بستن	تنعیل
نقاره	کوس	طبل
نقارخانه	نوبتخانه	بیت النوبة
نقشا اتارنا	طرح برداشتن	تمثیل
نقل لینا	نقل برداشتن	نسخ
نکالنا	بیرون کردن	اخراج

ن	ف	عر
نکٹا	بینی بریدہ	اجدع
نکسیر	خون بینی	رُعاف
نکلنا	برآمدن	خروج
نکھ	ناخن دیو	اظفار الظیب
نکیل	×	خشاش
نگ	نگینہ	فص
نلی	ماشورہ	قصب
نمدا	عذاب دکین	لبد ولبدة
نمکدان	نمکدان	مملحة
نمونا	نمونہ	نموذج
ننگا	برہنہ ولچ	عریان
ننگا ہونا	برہنہ شدن	تجرد
ننگلنا	فروخوردن	بلع وابتلاع
ننگے پاؤں	برہنہ پا	حافی
ننگے سر	برہنہ سر	حاسر

ن	ف	عر
ننگھکنی	×	عود العطاس
نکسیر پھوٹنا	برآمدن خون بینی	رعف
نکمّا	نابکار ہیچکاں	کل
نکھ	نخ	عرق وابریسم
نکیلا	نوکدار	مسنون
نگ جڑنا	نگین انگشتر زدن	ترکیب
نمٹنا بھاگنا	ہوشیار	صاحی
نمک چکھنا	چاشنی کردن	ذوق
نمکسار	نمکسار	مملحة وملاحة
نند	خواہر شوہر	اخت الزوج
ننگا کرنا	برہنہ کردن	تعزیة وتحریدا
ننگلانا	فروخورانیدن	ابلاع
ننگی	زن برہنہ	عریانة وعاریة
ننگی تلوار	شمشیر برہنہ	سیف مسلول
نواڑ	نوار وتور تریسم	×

ه	ف	عر
نواسہ	بچہ	سبط
نوالہ	لپ کرس	لقمۃ واکلۃ
نوج	مبادا	لایکون
نوچنا	برکندن	تنف وتقش
نودولت	نودولت	مقل
نوحہ کرنا	نوحہ کردن وموئیدن	نیاح ونواح ومناح
نورالگانا	نورہ نہادن	انتیار
نورہ	نورہ	نورۃ
نہار	ناشتا	ریق
نہارمنہ	ناشتا وناشکتہ	سرائق
نہاری والا	نہاری پز	طباخ الغد
نہانا	غسل کردن	اغتسال
نہتھا	بے سلاح	اعزل واکشف
نہلانا	غسل دادن	تغسیل
نہین	نہ نیست	لاولیس

ه	ف	عر
نوالہ	نوالہ	مُیسّر
نوبت	نوبت	نوبۃ
نوجوان	نوجوان	مراھق
نوحہ	مویہ وشیون	مأتہ
نودھا	نوجستہ	٭
نوحہ گر	مویہ گر	نواحۃ
نوروز	نوروز	نیروز
نوکر	نوکر وچاکر	خادم وأجیر
بھائی کہا ہے	دوستی	محبۃ
نہاری	نہار	غداء
نہالی	نہالی وزیرانگن	حشیۃ
نہائی	سندان	علاۃ
نہرنے	ناخن گیر	مقص
نہورا	منتہ نہادن	امتنان
نما	نو	جدید وحادث

ه	ف	عر
نیا پھل	نورس نوبر و نونہاد وہ	باکورہ
نیاریا	ریگ شو	مفلس
نیاد	داد	انصاف
نیند	خواب	نوم وھجوع
نیفہ	نیفہ	حجزۃ
نیل کنٹھ	سبزک	شقراق
نین متی	+	دمعۃ و بکیۃ
نیولا	راسو	سرغوص

ه	ف	عر
نیا کرنا	نوبر کردن	ابتکار
نیام	نیام	قراب
نیزہ	نیزہ	رمح
نیند جانا	خواب رچشم پریدن	ذھاب النوم
نیلا تھوتھا	زاک سبز	کزاج الاخضر
نیل کی پتی	برگ نیل	وسمۃ وکتم
نیو	رک پاخیرہ	اساس و قاعدۃ
نیولا	ہزار چشمہ	سرطان نام بیماریست

باب و او

وارنا	+	تصدق
واہ واہ	واہ واہ	×
وردی	+	شعار
ورق	ورق	ورق
وصلی	کاغذ چسپاندہ	+
وعدہ خلاف	وعدہ خلاف	مخلف الوعد

وار میں جانا	بلا چین شدن	تقدیۃ
واہی	واہی	ہراء و خطل
ورغلانا	برغلانیدن	اغرار
ورق داغ	ورق داغ	+
وطن اختیار کرنا	وطن گرفتن	ایطان و توطن
وعدہ کرنا	وعدہ کردن	وعد و وعاد

ہ	ف	عر
وقت تاکنا	ہنگام جستن	انتہاز وتحین
جنڈ اور پرکو نہ بنڈ ۱۲	مال طرح	×
ہاتھ	دست ید	ید وذراع
ہاتھ اٹھالینا	دست برداشتن	رفع الید
ہاتھ پاؤں مارنا	دست وپا زدن	سعی وجھد
ہاتھ جھلائی	راہ افتادن	×
ہاتھ چھڑانا	کسی برکشیدن دست خود از	نزع و استلاخ
ہاتھ کی روٹی	چاپاتے	ملکمۃ
ہاتھ ملنا	دست مالیدن	تقلیب الکفین
ہاتھوں ہاتھ	دست بدست	یدا بید
ہاتھی دانت	دندان پیل و پیلستہ	عاج
ہار	ہار و گریوارہ	عقد وشاح
ہالون	×	حبل رشا وخرف
ہالا	خرمن آفتاب	طفاوۃ
ہانپنا	دم گسستن	بھر وانتہار

ہ	ف	عر
وہان	آنجا	ثم وھناک
باب ہ		
ہاتاپائی	دست بازی	×
ہاتھ پاؤں ٹوٹنا	فنجیدن	فتور
ہاتھ پھیلانا	دست کچھ کردن	استکفاف
ہاتھ چلانا	دست بازیدن	بسط الید
ہاتھ قبضے پر رکھنا	دست بشمشیر بردن	اہبۃ واخلاف
ہاتھ ٹھروڑنا	دست بر قفا زدن	لی وقتل
ہاتھوں پر ٹھیک نکیہ کر دستہا کر دہ بر جا نشستن		عجن
ہاتھی	پیل وکنج	فیل وشمشل
ہاٹ بازار	بازار	سوق
ہارنا	در باختن	حرم
ہالا	شادورو ہالہ ماہ ۱۲	ہالۃ
ہالہ پڑنا	ہالہ بستن و افتادن ۱۲	حدوث الہالۃ
ہانڈی	دیگ گلی	برمۃ

ه	ف	عر
ہانس	آخر دہ پنیر کردن	تَرْقُوَة
ہان ہان	×	خَخ خَخ
ہای ہای	جگی جگی	اَدَه
ہتوڑی	چکس	مِطْرَقَة
ہتیار بند	سلحشور	سَلَّاح وَ حَمَلَة
ہتھنی	پیل مادہ	فیلہ و طلخام
ہٹ کرنا	استبداد کردن	اِسْتِبْدَاد وَ اِسْتِبْلَاد
ہجو	ہجو	هِجْو
ہچکی	ہچکہ و ہکہ	فُوَاق
ہدہد	ہدک بوک	هُدْهُد
ہرا	سبز	اَخْضَر وَ خَضْرَاء
ہراول	یزک	مُقَدِّمَة الجَيْش
ہرکارہ	تلجی	جَاسُوس وعین
ہرنا	حنای زین	قِرْبُوس
ہرنی	آہو مادہ	ظَبْيَة

ه	ف	عر
ہانکنا	راندن	طَرْد و سَوْق
ہاون	ہاون	هَاوُون
ہتوڑا	خایسک و پتک	مِطْرَقَة
ہتیار	ساز جنگ	سِلَاح
ہتیلی	کف دست	رَاحَة و كَفّ
ہتھیا	فیلبان	×
ہٹ دھرمی	کج بلاسی	×
ہجوم	ہجوم و انبوہ	زِحَام
ہچکی لگانا	گریبگلو پیچیدن	نَشِيج
ہڈی	استخوان	عظم خطام جمع
ہراس	خوف و ساوع	
ہرج مرج	ہرج مرج	هَرْج وَ مَرْج
ہرن	آہو	ظَبْي
ہرنوٹا	آہو بره	غَزَال
ہریاول	مرغزار	مَخْضَرَة

۱۶۹

ه	ف	عر
هرسیه	هرسیه	هَرِیسَة
هژیژانا	دست پاچه شدن	اِضطِراب
هرژال	دربندان ۵۲	+
هزار	هزار	اَلف
هزاره	صدبرگ ۵۲	+
هفته وهوست	هفته دوست	رَجُل طَرِف
هکلا	هاکله گنگلاج ۵۲	اَلکَن وَاَرتَل
هکلی	زن زبان شکسته	لَکناء
هگارنا	دربایچه ریدن ۵۲	اِدماع
هل	آماج وقلبه	مَاث وفلاث ۵۲
هلاهلاکه بهرنا	+	حَضحَضَة ۵۲
هکا	سبک	خَفیف
هکارنا	آغالیدن	تَحرِیش ۵۲
همای	همای	بُلَّح
همراز	همراز دراز	بَطانَة

ه	ف	عر
هڑ	هلیله	هَلیلَج معرب ۱۲
هرتال ۵۲	+	رِمّاد نیخ
هڑدنگا	هرتنا	+
هزارسن جی	هزارسال زید	عاش ۵۲ الف سنة
هشت هشت	هشت هشت	+
هکا کا	سراسیمه کالیوه	مُلاشوش مَبهوت
هکلانا	زبان گرفته شدن	حُکلة ولُکنة
هگاسا	برازگرفته	مُقعَص
هگنا	ریدن	تَغوّط
هلانا	جنبانیدن ۵۲	تَحرِیك
هلد وخلک	زرد چوب	هَرِدّ وعَرَاق الصَّفَر
هلکا	سبک وضع	طَیّاش
هلنا	جنبیدن ۵۲	تَحَرّك وَمَیَد
همجولی	همزولی ۵۲	تَوأَم سِلسِلَة
همسن	همسن	سَلسَلَة

نقش مجموعه کاف

ه	ف	عر
همسو نمین بیهنا	در همسالان نشستن	مُتَارَبَة
همیانی	همیانی	هِمْيَانِي
هندی	سفته	سُفْتَجَة
هنسراج	پرسیاوشان	شَعْرَاءُ الجِنّ
هنسلی	طوق گلو	طَوْق
هنسنا	خندیدن	ضِحْك
هنسوڑ	خوشطبع	مَزّاح
هنسیا	داس	مِنْجَل و مِحْصَد
هوا	هَوَا	رِيح
هوازدگی	زکام	زُكَام
هواکهانا	کسب هوا کردن	تَرَوّح
هوس	هوس	هَوَا
هوشمین آنا	بخود آمدن	اِفَاقَة و نحوه
هول دل	طپیدن دل	خَفَقَان
هونٹھ	لب	شَفَة

ه	ف	عر
هنکنا	حمله آوردن	صول و بسطو
هنڈانا	برخرنشاندن	تَشْهِير
هنڈیا	دیگ گلین	مِكْلَة
هنسلی	آخر	تَرْقُوَة
هنسلی پهنا	طوق بگردن کردن	تَطَوُّق
هنسمکھ	خندان	ضَحُوك و بَسّام
هنسمکھ	خوش طبعی	مِزَاح
هنهنانا	شبهه و شبنه کردن	صَهِيل
هوا	کخ	صَنْغَط
هوائی	تیر چرخ	×
هوبهو	هوبهو	هُوَ هُوَ
هوش	هوش	اِدْرَاك
هوشیار	هشیار و فرزانه	فَطِن جَازِف
هولے هولے چلنا	قدم کشیدن	هَوْن
هونٹھ چبانا	لب گزیدن	عَضّ

ہ	ف	عر	ہ	ف	عر
ہونٹھ کٹا	کفیدہ لب	اَعلَم و اَفلَح	ہونٹل	لفچن	شَفاحی
ہیجڑا	آختہ	مخصوب و خطی	ہیرا	الماس	مَاس
ہیدوست	ہی دوست	تقلیس	ہیز	ہیز	جَبان
ہیضہ کرنا	امتلازدن	وخامۃ	ہیکل	ہیکل	+
ہینگ	انگوزہ	حِلتیت	ہینگ کا پیڑ	درخت انگوزہ	اَنجُدان

باب تحتانی با الف

یاس	ناامیدی	قنوط و یاس	یادگار	یادگار	تذکرۃ
یار	یار	صاحب	یاقوت	بہرام و برزن	یاقوت
یتیم	پدر مردہ	یتیم	یومیہ	روزینہ	مُیادمۃ
یہاں	اینجا	ہُنا و ہُنا	ثم الکتاب بعون الملک الوہاب		

الحمد للہ و المنہ کہ کتاب لغت مقبول نشیان بلاغت شعار مطبوع علمائے کمالات و ثار پسندیدۂ عقلاء و اکائس مسمی بہ منتخب النفائس حسب فرمائش مولوی حافظ عبد الاحد صاحب کمیل باہتمام احقر انام قطب الدین احمد نام ماہ جمادی الثانی سنہ ۱۳۰۳ھ در مطبع نامی واقع شہر لکھنؤ مطبوع گردید

تمت